SIR ARTHUR
CONAN DOYLE

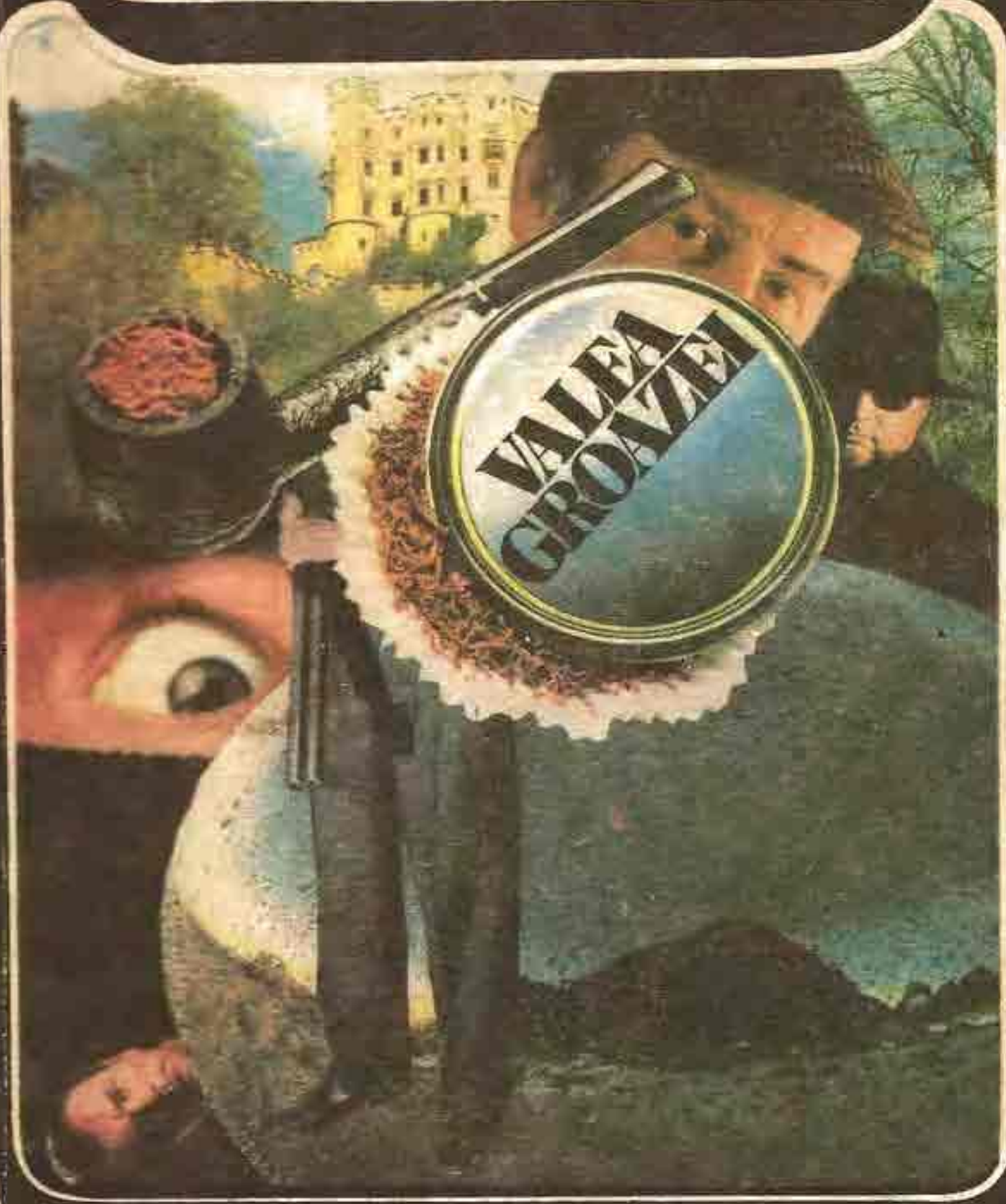

Editura
EDEN
Seria
Juvenalia

Arthur Conon Doyle

VALEA GROAZEI

Traducere de Georgeta Sonaș

EDITURA EDEN

52

COPERTA VASILE SOCOLIUC

Arthur Conan Doyle

The Valley of Fear

PARTEA INTÎI

DRAMA DIN BIRLSTONE

I

AVERTISMENTUL

— Înclin să cred că da..., am spus eu.

— Şi eu cred la fel, spuse Sherlock Holmes cu nelinişte. Cred că sînt unul dintre cei mai răbdători oameni ; dar modul ăsta răutăcios de a mă întrerupe recunosc că mă deranjează.

— Într-adevăr, Holmes, îi răspunsei pe un ton sever, uneori eşti foarte agasant.

El nu-mi răspunse ; se adînci din ce în ce mai mult în propriile gînduri, în timp ce dejunul aştepta să fie servit. Privea cu atenţie foaia de hîrtie, pe care tocmai o scosese din plic, în timp ce-şi sprijinea fruntea în mînă. Ridicînd scrisoarea la lumină o examină pe toate feţele.

— Ăsta e scrisul lui Porlock, spuse el dus pe gînduri. Chiar dacă nu l-aş fi văzut decît de două ori în viaţa mea, tot nu m-aş înşela asupra faptului că este scrisul lui Porlock : e aici un y al cărui arabesc îl recunosc. Dar dacă scrisul îi aparţine lui Porlock, este vorba de un lucru grav.

Holmes nu se adresa atît mie, cît mai mult propriilor sale gînduri. În faţa interesului pe care mi l-au stîrnit vorbele lui, indispoziţia mi-a dispărut.

— Cine este acest Porlock ? am întrebat.

— Porlock e doar un pseudonim, Watson, un semn de

identificare în spatele căruia se ascunde un individ bogat în tot felul de resurse. Acest necunoscut îmi atrăgea atenţia, în scrisoarea precedentă, că în realitate, el se numea altfel şi că nu-mi acorda nici o şansă de a-l depista între atîtea milioane de oameni care populează Londra. Nu persoana sa este importantă, ci omul deosebit pe lîngă care trăieşte. El este la fel de important ca peştele pilot pentru rechin, sau leul pentru şacal ; iată cine este Porlock, un însoţitor nefingerinat al unei persoane formidabile. Dar ce spun eu formidabilă ? Sinistră, Watson, îngrozitor de sinistră. Şi tocmai de asta mă interesează. M-ai auzit vorbind despre profesorul Moriarty ?

— Faimosul criminal ştiinţific cunoscut de toată lumea interlopă, şi...

Vroiam să-i spun : necunoscut publicului, dar Holmes nu mă lăsă să termin.

— Hei, Watson, murmură el, ia-o încet, te rog! Îţi cam place să glumeşti. Nu ştiam că eşti atît de glumeţ, încît să nu-mi dai posibilitatea să mă apăr. Numindu-l pe Moriarty criminal îl defăimezi în faţa legii. Minunat lucru. Niciodată un om n-a ştiut să corceapă mai bine un plan şi să-l organizeze ; o adevărată maşină diabolică. Este creierul unei întregi lumi subterane, tenebroase ; un astfel de spirit ar fi putut să facă sau să desfacă destinele popoarelor. Dar el riscă foarte puţin să fie bănuit, îi provoacă atît de mult pe critici, se comportă în aşa fel încît i-ar fi de ajuns cîteva cuvinte pe care le-ar auzi pronunţate, ca să te tîrască în faţa curţii de justiţie şi să obţină ca daune materiale veniturile tale pe un an întreg. Nu este el oare celebrul autor al Dinamicii Asteroidului, această carte despe care s-a vorbit atît de mult, şi care circulă în sferele înalte ale matematicii pure încît nici un scriitor din presa ştiinţifică nu a fost capabil să o comenteze ? Poate fi privit acest om, aşa cum crezi tu ? Joci rolul medicului care bate cîmpii şi el al profesoului calomniat de ceilalţi ; trebuie să cunoşti mai bine geniul, Watson. Negreşit va veni şi ziua noastră cînd nu mă voi mai ocupa de persoane mărunte.

— Sper să trăiesc ca să o văd şi pe asta ! exclamai eu încrezător Dar parcă vorbeai de Porlock ?

— Ah ! Da. Porlock, sau aşa-zisul Porlock, reprezintă o verigă dintr-un lanţ care duce la Moriarty. Între noi fie

vorba, această verigă destul de îndepărtată de punctul de legătură al lanțului, nu este din cele mai rezistente. După cum se constată este singura parte slabă.

— Dar un lanț nu are niciodată decît forța zalei celei mai slabe.

— Foarte corect, Watson. De aici ne dăm seama de importanța extraordinară a lui Porlock. Condus de vagi aspirații către bine, și stimulat din cînd în cînd de un colet de zece livre pe care reușesc să i-l trimit, el mi-a furnizat informații prevestitoare odată sau de două ori, cu atît mai folositoare cu cît ele permiteau nu atît pedepsirea criminalului ci prevenirea înfăptuirii crimei. Fără nici o îndoială că modul de comunicare folosit nu poate fi precizat în amănunt. Nu trebuie decît să găsim cifrul.

În timp ce vorbea, Holmes desfăcu mîna lăsînd hîrtia să cadă în farfuria goală. M-am ridicat și m-am aplecat asupra lui privind următorul text neobișnuit :

534 C2 13 127 36 31 4 17 21 41
DOUGLAS 109 293 5 37 BIRLSTONE
26 Birlstone 9 127 171

— Ce crezi despre asta, Holmes ?

— Că avem un mesaj cifrat.

— La ce servește să trimiți un mesaj cifrat cînd nu ai dat cifrul ?

— La nimic... în cazul de față.

— De ce spui : în cazul de față ?

— Pentru că există destule texte cifrate pe care le-aș ști la fel de ușor ca semnele convenționale ale anunțurilor. Aceste ghicitori naive distrează pe cei inteligenți, fără să-i obosească. Aici, situația e diferită. Cifrele mesajului se referă, evident, la anumite cuvinte de la o pagină anume dintr-o anumită carte. Atîta timp cît nu voi afla pagina și cartea, rămîn neputîncios.

— Dar ce rol au în mijlocul cifrelor cuvintele Douglas și Birlstone ?

— Fii sigur că nu figurează la pagina cu pricina.

— Atunci de ce nu precizează cartea ?

— Cu eleganța ta, dragă Watson, și bunul simț care fac deliciul prietenilor, ai fi evitat cu siguranță ca textul cifrat și secretul cifrului să fie introduse în aceeași scri-

soare. Dacă plicul s-ar fi rătăcit, ai fi fost pierdut. Dimpotrivă : pune două scrisori separate conținînd cifrul și mesajul ; una din ele ar putea ajunge la o adresă greșită fără a avea un rezultat nedorit. Al doilea plic trebuie să ajungă : m-aș mira să nu primim o scrisoare plină de explicații, sau, ceea ce este la fel de posibil, să ne indice volumul care conține cifrul.

Holmes calculase corect. Cîteva minute mai tîrziu, Billy, servitorul mărunțel, intră aducînd scrisoarea pe care o așteptam.

— Același scris, îmi atrase atenția Holmes deschizînd plicul. Și de data aceasta scrisoarea e semnată, adăugă el pe un ton triumfător desfăcînd plicul. Totul e perfect, Watson !

Totuși, pe măsură ce citea, fruntea i se întuneca.

— Ah ! Pe toți dracii ! Cum să fi prevăzut asta ? Mă tem, Watson, să nu speram să se întîmple atît de repede. Numai de nu ar păți ceva rău acest Porlock ! Iată ce îmi scrie :

„Dragă domnule Holmes,

Nu voi intra în amănunte, referitor la această afacere, pentru că ar fi periculos. El mă suspectează. Văd că sînt suspectat. El m-a surprins în clipa în care, pregătindu-mă să vă trimit cheia cifrului, tocmai vă scriam adresa pe scrisoare. N-am avut timp decît s-o fac dispărută. Dar, i-am citit în priviri suspiciunea. Vă rog să ardeți mesajul cifrat care nu vă mai este de folos.

Frederic Porlock"

Stînd în fața focului, cu sprîncenele încruntate, întorcînd foaia pe ambele părți, Holmes rămase îngîndurat, într-o contemplare mută.

— La urma urmei s-ar putea să nu fie chiar atît de grav ; nimic altceva decît un proces de conștiință. Știind că a trădat, lui Porlock i s-a părut a citi în ochii celuilalt că este acuzat.

— Celălalt presupun că este profesorul Moriarty, nu-i așa ?

— În persoană. Cînd unul din membrii bandei spune simplu : „El", îți dai seama cine este el, mai ales că aici toți se cunosc.

— Ce e de ...

— Hm ! Mă întrebi prea multe. Cînd n-ai împotriva ta cel mai inteligent om din Europa şi te poţi folosi de toate forţele necunoscute fără să existe consecinţe, înseamnă ceva... Pe scurt, amicul nostru Porlock nu ne poate induce în eroare. Compară te rog, scrisul din această scrisoare cu cel din scrisoarea care a fost scrisă înainte de a fi surprins; prima este fermă, categorică, cealaltă abia se poate citi.

— De ce avea nevoie să scrie scrisoarea ? De ce nu a rămas la prima comunicare ?

— Pentru că se temea că în acest caz să nu fiu tentat să obţin informaţii, ceea ce i-ar fi adus neplăceri.

— Într-adevăr, spusei eu.

Apoi luai mesajul cifrat, şi privindu-l spusei :

— Este extraordinar. Îţi dai seama că această foaie poate conţine un secret de o mare importanţă şi nu există nici un mijloc omenesc de a-l dezvălui.

Sherlock Holmes îndepărtă dejunul rămas intact pentru a-şi aprinde celebra pipă, însoţitoarea obşnuită a meditaţiilor sale.

— Cine ştie ? făcu el răsturnîndu-se pe un fotoliu şi privind tavanul. Poate anumite indicii i-au scăpat spiritului său machiavelic. Să examinăm problema în lumina raţiunii. Acest om se referă la o carte : deci avem un punct de plecare.

— Destul de vag...

— Să încercăm să pătrundem în miezul lucrurilor. Cu cît mă concentrez mai mult cu atît misterul nu mi se pare de nepătruns. Ce indicaţii avem referitor la carte ?

— Nici una.

— Exagerezi. Mesajul începe cu cifrele 5, 3, 4, nu-i aşa ? Să presupunem de exemplu că acest 534 indică pagina la care se referă. Cartea noastră este deci o carte groasă : primul punct cîştigat. Despre natura cărţii, ce informaţii avem ? Cifra următoare este un C mare alături de 2. Ei, ce spui de asta, Watson ?

— Cred că acel C2 înseamnă „Capitolul 2".

— Asta nu e sigur. Eşti de acord cu mine că numărul paginii fiind cunoscut, are mai puţină importanţă numărul capitolului, fără să mai punem la socoteală că dacă pagina

534 este inclusă în capitolul 2, atunci primul capitol este, într-adevăr, foarte mare.

— Am găsit : coloana a doua ! strigai eu.

— Să fie într-un ceas bun, Watson ! În dimineaţa asta eşti în formă ; ori mă înşel, ori într-adevăr este vorba de coloana a doua. Începem să întrevedem o carte groasă imprimată pe două coloane, fiecare din ele fiind de o lungime considerabilă, deoarece unul din cuvintele indicate în document poartă numărul 293. Oare am raţionat destul de bine ?

— Mă tem că nu !

— Asta-i o insultă ! Încă puţină lumină, Watson, încă un efort al imaginaţiei. Dacă ar fi avut un tiraj mai redus, mi-ar fi trimis cartea ; pe cînd Porlock, înainte de a-şi pune în practică proiectele sale, îmi trimite în această scrisoare cheia cifrului. Ne spune asta în scrisoare. Deci cartea este din acelea ce se pot găsi fără osteneală : el are această carte şi presupune că o am şi eu. Concluzia : este o carte foarte răspîndită.

— Pînă aici totul mi se pare firesc.

— Aşadar, cercetările noastre ne conduc la un volum gros imprimat pe două coloane şi de folosinţă curentă.

— Biblia ! triumfai eu.

— E bine, Watson, dar nu foarte bine. Căci nu există vreo carte, presupun, pe care amicii lui Moriarty să nu o cunoască destul de bine. De altfel ediţiile din Editura „Scrisul« sînt prea numeroase pentru a exista două avînd aceeaşi paginaţie. Cartea care ne interesează este într-adevăr o serie unică, şi Porlock ştie că pagina 534 a exemplarului său coincide cu pagina 534 a exemplarului meu.

— În acest caz nu sînt decît puţine cărţi.

— Într-adevăr. Şi asta ne salvează. Este ceea ce ne face să ne gîndim la lucrări cu ediţii unice, dar foarte folosite.

— Indicatorul Bradshaw !

— Mă tem că nu, Watson. Vocabularul din Bradshaw este scurt şi concis, dar sărac. Nu s-ar putea preta la transmiterea unui mesaj. Deci, Bradshaw este eliminat. Cred că din aceleaşi motive vom exclude şi dicţionarul. Prin urmare, ce mai rămîne ?

— Un almanah.

— Minunat ! Cred că arzi de nerăbdare, Watson. Să examinăm caracteristicile lui Whitaker ; este folosit zilnic; are grosimea cerută ; este imprimat pe două coloane ; la început are un vocabular rigid, dar, spre sfîrșit, devine flexibil.

Holmes puse cartea pe biroul său.

— Privește, la pagina 534, coloana a doua. Text compact. Articol despre comerț și resursele Indiei engleze. Numără cuvintele, Watson. Cuvîntul numărul 13 este „Mahratta". Mărturisesc că n-am început prea bine. Cuvîntul numărul 127 este în text cuvîntul „guvern". Nici acest cuvînt nu cred să aibă vreo legătură, nici cu Moriarty și nici cu noi. Să mai încercăm ! Dar ce legătură poate fi între guvern și Mahratta ? Hei ! Cuvîntul următor este „păr de porc". Sîntem pe un drum greșit, Watson. Eu renunț.

Vorbea pe un ton glumeț, dar din încruntarea sprîncenelor i-am ghicit enervarea, eșecul. Incapabil să-l pot ajuta, priveam cu tristețe focul din cămin, cînd, deodată, o exclamație rupse tăcerea ; îl văzui pe Holmes alergînd spre un birou de unde îmi aduse al doilea volum cu coperți galbene.

— Watson, e greșeala ta ! strigă el. Ne-am grăbit ! Vrem întotdeauna să fim înaintea timpului ! Pentru că astăzi este 7 ianuarie am consultat cum e și firesc, noul almanah ; ori, este mai mult ca sigur că Porlock și-a ales cuvintele, pentru a-și transmite mesajul, din vechiul almanah ; și fără îndoială că ar fi specificat-o dacă ar fi avut posibilitatea să scrie scrisoarea explicativă. Să vedem ce scrie la pagina 534. Cuvîntul numărul 13 este „foarte". Mi se pare că avansăm. Cuvîntul numărul 127 este „grav"... „foarte grav"...

Ochii lui Holmes sclipeau de emoție ; degetele, subțiri, nervoase, se contractau în timp ce număra cuvintele :

— „Pericol... Ah ! Ah ! Am reușit ! Notează asta, Watson : „Foarte mare pericol — Eveniment — Poate interveni — Bogat — Foarte rapid". Apoi, avem numele „Douglas". Urmează : „Bogat — Țară — Actual — Birlstone — Casă — Birlstone — Siguranță — Urgență — Interveniți". Ei, ce părere ai de logica pură și roadele ei ? Dacă vînzăto-

rul de la colţ ar vinde coroane de lauri, l-aş trimite pe Billy să ne cumpere cîte una !

Pe măsură ce Holmes descifra straniul mesaj, eu îl scriam pe o hîrtie aşezată pe genunchi şi-l reciteam cu uimire.

— Ce mod stîngaci şi greoi de a se exprima ! zisei eu.

— Dimpotrivă, spuse Holmes, mi se pare remarcabil, mai ales cînd nu ai posibilitatea, pentru a te exprima, decît să foloseşti cuvinte dintr-un almanah, şi trebuie să te mulţumeşti cu ceea ce găseşti, nu cu ceea ce ai dori. Trebuie să mizezi pe inteligenţa aceluia căruia i te adresezi ; fără ocolişuri sau echivoc. Se plănuieşte ceva oribil împotriva acestui Douglas, ţăran proprietar a cărui locuinţă este menţionată. Porlock este sigur — „siguranţă« — este cuvîntul cel mai apropiat pe care l-a găsit — indicîndu-ne să ne grăbim pentru a interveni. Iată deci rezultatul micii noastre colaborări, pe care am putea-o compara cu un fragment dintr-un caz în curs de cercetare.

Holmes era entuziasmat asemeni unui artist în timpul creerii operei sale, chiar dacă îşi dădea seama că rezultatul era inferior aşteptărilor. Încă mai rîdea, bucuros de succesul avut, cînd uşa se deschise, şi inspectoroul Mac Donald, de la Scotland-Yard, îşi făcu apariţia.

Ne aflam atunci în ultimii ani ai secolului XIX ; pe atunci, Mac Donald, era, ca şi astăzi, un fel de celebritate naţională. În acest timp, tînărul detectiv se lansase deja în cîteva afaceri, iar şefii lui îl respectau în mod deosebit. Văzîndu-i statura înaltă, corpolentă, îţi puteai da seama imediat de forţa lui fizică excepţională, în timp ce faţa prelungă, ochii strălucitori, adînciţi, marcaţi de sprîncene stufoase, exprimau o inteligenţă vie.

Era un om interiorizat, solitar, morocănos, care vorbea cu un puternic accent din ţinutul Aberdeen.

În două rînduri, Holmes contribuise la succesul său doar din plăcerea de a învinge dificultăţile, ceea ce i-a atras, din partea scoţianului, faţă de colegul său amator, o afecţiune şi un respect a căror dovadă era faptul că, de cîte ori se afla în impas, venea să-i ceară sfatul.

Mediocritatea nu vede niciodată prea departe ; în schimb, talentul se înclină întotdeauna în faţa geniului.

Iar Mac Donald manifesta în promesia sa destul talent pentru a nu părea umilit atunci cînd cerea sfatul cuiva, ale cărui experienţe şi cunoştinţe nu aveau egal în Europa. Holmes nu era un prieten comod, însă îl suporta pe marele scoţian, şi văzîndu-l, zîmbi.

— Ai plecat prea devreme la vînătoare, în dimineaţa asta, domnule Mac. Vînătoare bogată ! Eh ! Sau nu cumva vii să ne dai vreo veste neplăcută ! Mă tem că aşa este !

— Dacă aş fi spus „sper", aş fi fost mai aproape de adevăr, domnule Holmes, spuse inspectorul făcînd un gest semnificativ. Am făcut o mică plimbare pentru a-ţi înveseli dimineaţa. Nu, nu fumez, mulţumesc. Sînt doar în trecere ; ştiu doar că primele ore sînt cele mai prielnice unei cercetări. Dar... dar...

Inspectorul se întrerupse brusc, privind cu stupoare bucata de hîrtie, care se afla pe masă, şi pe care eu transcrisesem enigmaticul mesaj.

— Douglas ? strigă el. Birlstone ? Este care posibil ? Domnule Holmes, sînteţi cumva vrăjitor ? De unde aţi luat aceste nume ?

— Tocmai le-am descifrat dintr-un mesaj codat, eu împreună cu doctorul. Ce este extraordinar în asta ?

Inspectorul, din ce în ce mai năuc, îşi muta privirea de la unul la altul.

— Se întîmplă ca domnul Douglas, din Birlstone, să fie chiar în acest moment victima unui cumplit asasinat.

II

II

HOTĂRÎREA LUI SHERLOCK HOLMES

In zilele următoare, prietenul meu a trăit una din cele mai dramatice clipe din viața sa. Nu pentru că e știre extraordinară l-ar fi emoționat, deoarece se obișnuise să-și stăpînească emoțiile devenind insensibil la tot ce se întîmpla în jurul lui. Dar dacă sensibilitatea lui era struni-tă, perceptul intelectual era cît se poate de activ. In afara unei impresii de oroare pe care ne-a provocat-o declarația lui Mac Donald, pe chipul lui Holmes se citea liniștea chi-mistului pasionat care vede într-o soluție saturată crista-lele precipitîndu-se.

— Remarcabil ! spuse el, Remarcabil !

— Dumneata nu ești surprins !

— Surprins ? Nu, nu sînt deloc surprins, ci interesat, domnule Mac. De ce aș fi surprins ? Sînt avertizat, cu bună credință, că o anumită persoană este amenințată cu moar-tea. O oră mai tîrziu, aflu că pericolul a devenit iminent și că persoana a fost ucisă. Acest fapt mă interesează, dar, așa cum v-am spus, nu mă surprinde.

El îi povesti pe scurt inspectorului povestea scrisorii și cfirului. Mac Donald asculta în timp ce sprîncenele-i de-veniseră o tufă galbenă.

— Eram în drum spre Birlstone, spuse el, și intenționam să vă întreb dacă v-ar face plăcere să mă însoțiți. Du-pă cele ce am aflat, poate ar fi mai bine să mergem la Lon-dra.

— Nu cred, spuse Holmes.

— La naiba cu mesajul vostru ! Patruzeci și opt de ore de acum în colo, ziarele vor fi pline de misterul din Birlstone. Dar vă întreb : unde este misterul, dacă cineva, în Londra, a putut anunța crima înainte de a se fi împlinit?

Nu avem decît să punem mîna pe acel cineva, şi restul va veni de la sine.

— Fără îndoială, domnule Mac, dar cum veţi proceda pentru a pune mîna pe Porlock ?

Mac Donald întoarse scrisoarea pe care i-o dăduse Holmes pe toate feţele.

— Expediată din Camberwell ; asta nu ne spune nimic. Şi este semnată, după cum mi-aţi spus, cu un pseudonim. Prea departe nu ajungem cu astfel de dovezi. Am înţeles că i-aţi trimis bani acestui Porlock ?!

— De două ori.

— Sub ce formă ?

— Sub forma unor cecuri la post-restant.

— Şi nu aţi avut curiozitatea să vedeţi cine se prezintă la poştă pentru a primi cele trimise de dumneata ?

— Nu.

Inspectorul păru foarte uimit.

— De ce ?

— Pentru că eu îmi ţin întotdeauna cuvîntul. I-am promis lui Porlock, cînd mi-a scris pentru prima oară, că nu voi încerca să-l cunosc.

— Credeţi că în spatele lui se află cineva ?

— Sînt sigur de asta.

— Poate acest profesor despre care aţi vorbit ?

— Chiar el.

Inspectorul Mac Donald zîmbi, privindu-mă cu coada ochiului.

— Nu vă voi ascunde, domnule Holmes, că la noi se mai spune că aveţi un zevzec care vă „lucrează". Personal am făcut o mică anchetă. Pare un bărbat foarte respectabil, instruit şi plin de talent.

— Sînt fericit că aţi ajuns să recunoaşteţi talentul.

— Oh ! În ce priveşte asta, este imposibil să nu poată fi recunoscut. Deci, cunoscîndu-vă părerea referitoare la profesor, m-am gîndit să mă duc să-l văd într-o zi. Am provocat neplăceri. Cu toate acestea am înţeles totul într-un minut, ţinînd în mînă un felinar şi o hartă.

Îmi împrumută o carte, pe care, pot mărturisi fără jenă, am găsit-o puţin atrăgătoare, deşi avea un stil elevat, aşa cum îl au cei din Aberdeen. Ar fi putut deveni un ministru sobru, distins prin rafinamentul limbajului, şi

adorat pentru părul grizonat şi chipul alungit. În clipa în care m-am despărţit de el, mi-a pus mîna pe umăr, asemeni unui părinte care-şi binecuvîntează copilul ce pleacă să lupte cu asperităţile lumii.

Holmes rîdea frecîndu-şi mîinile.

— Magnific ! strigă el. Magnific ! Ia spune, prietene Mac Donald, această întrevedere atît de cordială, atît de pătrunzătoare, a avut loc, cumva, în cabinetul profesorului ?

— Bineînţeles.

— Frumoasă cameră, nu-i aşa ?

— Mai mult decît frumoasă, domnule Holmes. Splendidă !

— Eraţi aşezat în faţa biroului ?

— Exact aşa !

— Aveaţi soarele în faţă în timp ce profesorul stătea cu spatele la lumină ?

— Se lăsase seara, dar cred că veioza nu lumina destul de bine.

— Cu siguranţă. Aţi observat cumva că deasupra capului profesorului se afla un tablou ?

— Îmi scapă destul de puţine lucruri ; cred că dumneata m-ai învăţat să fiu atent şi să observ tot, domnule Holmes. Da, am văzut această pictură : o tînără cu capul sprijinit în mîini privind într-o parte.

— Tabloul despre care vorbiţi aparţine celebrului pictor Jean-Baptiste Greuze.

Inspectorul vru să pară interesat.

— Jean-Baptiste Greuze, continuă Holmes împreunîndu-şi degetele şi legănîndu-se pe scaun, este un artist francez, care, din 1750 pînă în 1800 a avut o carieră fermecătoare şi strălucitoare. Critica modernă nu şi-a preţuit prea mult contemporanii.

Privirile inspectorului căutau în depărtare.

— Ce-am putea face mai bine ? începu el.

— Sîntem chiar în mijlocul subiectului care ne interesează, îl întrerupse Holmes. Tot ceea ce spun se leagă direct, esenţial, cu ceea ce dvs. aţi numit misterul din Birlstone. De fapt, aceasta este esenţa.

Mac Donald zîmbi vag şi mă privi cu un aer complice !

— Gîndiți mult prea repede pentru un om obișnuit ca mine, domnule Holmes. Săriți de la un punct la altul : nu ajung să străbat intervalul dintre ele. Ce raport poate fi între acest tablou vechi și afacerea Birlstone ?

— Nu trebuie să existe nimic pe care un detectiv să nu-l poată ști, se pronunță Holmes. Chiar și faptul, nesemnificativ în aparență, dar care poate suscita tot felul de reflecții, că tabloul „Tînăra fată cu miel", de Greuze, a atins în 1865, la licitația de la Portales, prețul de 100 000 de franci.

Holmes nu se înșela : inspectorul începuse să-i dea atenție mai multă.

— Vă voi aminti, spuse Holmes, că mai multe documente demne de încredere ne permit să evaluăm venitul anual al profesorului, care se ridică la 700 de lire.

— Cum, ar putea cumpăra cu astea... ?

— Da, dar oare cum ?

— Foarte ciudat, zise Mac Donald gînditor. Continuați, domnule Holmes. Îmi place să vă ascult. Este o plăcere a mea personală.

Admirația sinceră îl sufocă pe Holmes : trăsătură caracteristică a artistului.

— Ei bine, îl întrebă el, și Birlstone ?

— Avem destul timp, răspunse inspectorul consultîndu-și ceasul. Un taxi așteaptă la ușă : în douăzeci de minute vom fi în gara Victoria. Referitor însă la tablou, mă gîndesc la un lucru : mi-ați spus într-o zi că nu l-ați întîlnit niciodată pe profesorul Moriarty ?!

— Niciodată, într-adevăr.

— Atunci cum de îi cunoașteți apartamentul ?

— Oh ! Asta este altceva. Am fost de trei ori la el : de două ori ca să-l aștept, sub diverse pretexte și să plec cu puțin timp înainte de sosirea lui. A treia oară l-am convins că sînt reprezentantul oficial al poliției, permițîndu-mi libertatea de a-i umbla prin hîrțoage, fapt care a dat bune rezultate.

— Cîteva găselnițe compromițătoare ?

— Nu, n-am găsit nimic. Am avut această surpriză : am observat, însă tabloul. Tabloul demonstrează că Moriarty are avere. Întrebarea este : cum a reușit să facă avere? El este celibatar. Fratele său mai mic își exercită modesta

funcție de șef de gară în Vestul Angliei. Ca profesor, are 700 de lire pe an. Și totuși, posedă un tablou de Greuze!

— Ei bine?

— Ei, bine, concluzia este evidentă.

— Vă gîndiți că, dacă ar avea un venit mai mare, ar însemna că și-l procură prin mijloace frauduloase?

— Ai ghicit. Bineînțeles că eu am alte motive să cred acest lucru. Văd o rețea densă de fire convergente care duc mai mult sau mai puțin spre inima monstrului veninos și imobil care stă la pîndă. Nu-l menționez pe Greuze decît pentru că se află în centrul observațiilor dvs.

— Ceea ce îmi spuneți nu este numai interesant, domnule Holmes, dar și minunat. Dar permiteți-mi să vă întreb totuși: de ce-l puteți acuza pe profesor? De falsificarea banilor? De furt? De unde credeți că face rost de bani?

— Ați citit cumva „Întîmplările lui Jonathan Wild"?

— Pe legea mea, mi se pare că am mai auzit acest nume. Vreun personaj de roman, nu-i așa? Am prea puțină stimă pentru detectivii din romane. Fac o grămadă de lucruri, dar fără a putea vedea cum. Totul pare frumos, dar nu e nimic serios.

— Nu, Jonathan Wild nu era nici erou de roman, nici detectiv. Era un criminal de profesie, care a trăit cu un secol și ceva în urmă, către anul 1750.

— Atunci n-am nici un folos de pe urma lui. Sînt un om practic.

— Domnule Mac, cel mai bun lucru pe care l-ați putea face, ar fi să stați închis într-o cameră vreo trei luni de zile și să citiți douăsprezece ore pe zi, analele crimei. Totul este cuprins într-un volum, chiar și profesorul Moriarty. Jonathan Wild reprezenta forța ascunsă a răufăcătorilor din Londra. El le vindea inteligența sa și talentele sale de organizator, obținînd cincisprezece la sută din comisionul afacerilor sale.

Totul se face, se reface. Aș vrea să-ți spun cîteva lucruri foarte importante referitoare la Moriarty...

— Care mă vor pune în gardă, deoarece răspundeți de asta.

— Să zicem că știu cine este prima za a lanțului care începe cu Moriarty și continuă cu un anumit număr de

mizerabili : hoți de buzunare, escroci, spărgători, raliați lui prin tot felul de crime. Șeful Statului Major al trupei este colonelul Sebastian Moran care știe să se țină la distanță, la adăpostul legii la fel ca și Moriarty, de altfel. Oare cît îl plătește Moriarty ?

— Ghicește !

— Șase mii de lire pe an. Profesorul acționează după metoda americană și îi plătește după merit. Este un amănunt pe care l-am aflat din întîmplare. Șase mii de lire înseamnă mai mult decît salariul primului ministru. Imaginează-ți, de exemplu, ce cîștigă Moriarty și după ce plan acționează. Altă chestiune. Am avut curiozitatea să cercetez în ultimul timp, numeroase cecuri plătite de Moriarty : cecuri în aparență simple, deși unele serveau acoperirii cheltuielilor domestice. Erau pe numele a zece bănci diferite. Nu vă miră deloc ?

— Asta este, într-adevăr, foarte ciudat. Deci, la ce concluzie ați ajuns ?

— Că profesorul nu vrea să vorbească despre situația sa financiară pe care dorește să n-o afle nimeni. Eu cred că acest om are douăzeci de conturi în bancă, și cea mai mare parte a averii sale se află în străinătate, în casele de bani de la Deutsche Bank sau la Banca din Lyon. După doi sau trei ani, cînd vă veți obișnui aici, vă sfătuiesc să-l studiați pe Moriarty.

Încetul cu încetul, pe măsură ce conversația se derula, Mac Donald se lăsă absorbit pînă ce pierdu din vedere obiectul vizitei sale ; avînd însă tăria unui bun scoțian, nu întîrzie să revină asupra scopului propus.

— Am timp să mă gîndesc, își zise el. Anecdotele dumitale sînt picante dar ne depărtează de subiectul nostru, domnule Holmes. Ceea ce mi se pare important este faptul că pare a exista o legătură directă între profesor și crimă ; aceasta reiese chiar din mesajul trimis de către Porlock dvs. Nu s-ar putea, oare, ca pentru interesul nostru imediat să încercăm să forțăm puțin lucrurile ?

— Am putea formula anumite ipoteze relative la mobilul crimei. Din declarațiile citite am dedus că, asasinatul este pentru moment incredibil, sau cel puțin de neconceput.

Presupunînd că instigatorul ar fi cel pe care-l cunoaș-

tem, se impun spre cercetare două feluri de mobile. Dar mai întîi trebuie să ştiţi următoarele : Moriarty guvernează asupra oamenilor săi cu o forţă de fier, supunîndu-i unei discipline înfricoşătoare. Codul său nu prevede decît un articol : moartea. Să admitem că victima criminalului, acest Douglas asupra căruia planează moartea iminentă, şi-ar trăda într-un fel sau altul, şeful : ar urma pedepsirea, şi întreaga bandă ar fi informată.

— Prima ipoteză, domnule Holmes.

— Sau poate că Moriarty n-a văzut în acest asasinat decît o crimă ca oricare alta. Oare să fie vorba de furi ?

— Nu ştiu.

— În acest caz, bineînţeles că a doua ipoteză trece înaintea celei dintîi. Promisiunea unei părţi din pradă, l-a decis pe Moriarty să pună la cale o crimă, dar pentru asta nu a fost plătit ; cele două explicaţii sînt la fel de plauzibile. În orice caz, dacă nu există şi a treia posibilitate, va trebui să mergem cu toţii la Birlstone pentru a lămuri cum stau lucrurile. Îl cunosc prea bine pe acest om pentru a-l crede în stare de o neglijenţă care ne-ar putea pune pe urmele lui.

— Să mergem deci la Birlstone ! strigă Mac Donald sărind de pe scaun. Pe cuvîntul meu ! Este mai tîrziu decît mi-aş fi închipuit. Domnilor, vă las pentru a vă pregăti, nici o secundă mai mult.

— Nici nu ne trebuie mai mult, răspunse Holmes, schimbîndu-şi cît ai clipi din ochi, halatul de casă cu un veston. Dacă tot am pornit la drum, domnule Mac, v-aş ruga să-mi daţi toate amănuntele posibile asupra crimei.

Însă toate amănuntele s-au redus la un număr mic de fapte, pe care Holmes le judecă, considerîndu-le demne de cea mai mare atenţie. Ascultă cu o satisfacţie vizibilă, frecîndu-şi mîinile. În sfîrşit, am ieşit dintr-o perioadă lungă de săptămîni sterile, iar prietenul meu a găsit ocazia de a-şi exercita funcţia. La prima chemare care îi era adresată lui, Sherlock Holmes, ochii îi străluceau, obrajii palizi se îmbujorau, iar chipul său era luminat de o flacără interioară. Aplecat asupra mesei de lucru, era numai urechi în momentul cînd Mac Donald ne expuse pe scurt, datele problemelor pe care urma să le cercetăm în Sussex. Tot ce ştia inspectorul rezulta dintr-un bilet primit dimineaţă

înainte de ivirea zorilor. White Mason, șeful poliției locale, unul din prietenii săi, îl preveni mai operativ decît ar fi făcut-o Scotland-Yard-ul cînd este nevoie de intervenția sa urgentă în provincie, căci se întîmplă rar ca poliția metropolitană să fie legătura atît de rapid încît să urmărească o urmă proaspătă.

Mac Donald ne ceti scrisoarea :

„Dragă Inspectore Mac Donald,

Solicit ajutorul dvs. oficial. Știu că pentru dvs. nu înseamnă decît un simplu cuvînt. Înștiințați-mă telegrafic cu ce tren veți sosi mîine dimineață la Birlstone. Vă voi aștepta la gară dacă nimic nu mă va împiedica sau voi trimite pe cineva din partea mea. Avem o mare problemă, care în curînd sper că va fi rezolvată. Nu pierdeți nici o clipă. Încercați să-l aduceți și pe domnul Holmes. Îi promit că o să-i placă. Nefiind vorba decît de un mort, totul pare o simplă combinație cu efect teatral. Pe legea mea că-i venim de hac".

— Prietenul dumitale nu pare naiv, spuse Holmes.

— Nici vorbă de așa ceva, domnule. White Mason este un om foarte deștept după cîte mi-am dat seama.

— Nu adaugă nimic în scrisoarea sa ?

— O să ne povestească el însuși tot ce va avea de spus.

— Atunci, de unde știi că e vorba de domnul Douglas și de o crimă îngrozitoare ?

— Din raport. Raportul, însă, nu folosește cuvîntul „îngrozitoare", nu este folosit de obicei. Este specificat doar numele lui John Douglas și se dau cîteva amănunte precise. Moartea este consecința unor răni ale capului provocate de un revolver. Alarma s-a produs către miezul nopții. Fără îndoială că este vorba de o crimă, dar nu s-au operat încă arestări, deoarece există în această afacere anumite ciudățenii tulburătoare. Pentru moment, asta-i tot, domnule Holmes.

— Așadar vom rămîne acolo dacă va fi nevoie. Tentația de a formula teorii premature bazate pe probe insuficiente este o calamitate în meseria noastră. Pînă acum nu sînt sigur decît de două lucruri : o inteligență sclipitoare la Londra și un mort în Sussex. Vom încerca să găsim verigă care unește lanțul.

III

DRAMA DIN BIRLSTONE

Voi încerca să pun în lumină evenimentele premergătoare sosirii noastre în localitatea unde s-a petrecut drama. Numai astfel vom putea judeca persoanele şi cunoaşte ciudatul destin care le-a fost hărăzit. În partea de Nord a ţinutului Birlstone se află un grup de vile construite din lemn, chiar în vecinătatea comitatului Sussex.

De-a lungul secolelor, acestea n-au suferit nici o transformare, însă în ultimii ani, datorită poziţiei geografice şi farmecului pitoresc al regiunii, au fost atraşi numeroşi oameni de afaceri, ale căror vile, se aflau împrăştiate în pădurile din împrejurimi.

În ţinut, aceste păduri erau situate la limita lizierei Weald care se rărea din ce în ce mai mult pe măsură ce înainta către dealurile cretoase din Nord. Cîteva magazine mici începuseră deja să se instaleze la Birlstone, satisfăcînd necesităţile noilor veniţi, în speranţa că într-o zi acest sat va renaşte transformîndu-se într-un adevărat oraş modern.

Aici se află centrul unui ţinut foarte întins pentru că poţi merge pînă la Tunbridge Wells, la zece-cincisprezece mile spre Vest, lîngă hotarele ţinutului Kent, unde se află o altă localitate tot atît de puţin importantă. La o jumătate de milă de oraş, într-un parc vechi, vestit pentru enormii săi fagi, este construit conacul din Birlstone.

O parte din acest venerabil edificiu datează dîn timpul primei cruciade. În centrul domeniului, care i-a fost acordat lui Guillaume de Roux, Hugo de Capus a construit în acea perioadă o mică fortăreaţă pe care un incendiu a distrus-o în anul 1543. Din aceasta au rămas numai cîteva pietre ascuţite, înnegrite de fum, folosite apoi, sub domnia dinastiei Stuart, cînd s-a construit din cărămizi o reşe-

dință de țară, schimbînd astfel total, aspectul castelului feudal.

Conacul are numeroase frontoane și ferestre rombice, păstrîndu-și în rest aspectul de la începutul secolului șaptesprezece. Din cele două părți denivelate care se aflau în fața clădirii, cea mai mare fusese uscată pentru a putea fi transformată în grădină de legume, cealaltă parte avînd menirea de a proteja casa de incendiu. Aceasta măsoară 40 de picioare în lățime, dar numai cîteva picioare în profunzime. Un rîu mic alimentează domeniul, astfel încît apa nu este nici stătută, nici murdară ; ferestrele de la parter sînt plasate la înălțime de un picior față de sol. Accesul la castel se făcea printr-un pod mobil ale cărui lanțuri și tambur, mîncate de rugină, au fost mult timp scoase din folosință.

Unii locatari ai conacului au făcut însă, totul pentru a-l pune în funcțiune, așa încît, nu numai că podul mobil funcționa, dar el era ridicat în fiecare seară și coborît în fiecare dimineață. Prin acest obicei reînnoit al feudalității, conacul rămînea izolat în toate nopțile, ca o insulă, ceea ce a făcut să se răsfrîngă asupra lui tot felul de zvonuri care se răspîndiseră în curînd în întreaga Anglie.

Clădirea, nelocuită timp de mai mulți ani, era amenințată să se deterioreze în perioada cînd Douglas a intrat în posesia ei. Familia sa se compunea din două persoane : Douglas și soția sa. Douglas era un bărbat remarcabil, atît din punct de vedere moral, cît și fizic. Deși în vîrstă de aproape cincizeci de ani, avînd trăsături aspre, mustața cenușie, ochii de culoare albastru deschis și foarte vioi, totuși, privindu-i membrele viguroase, înțelegeai că suplețea și vigoarea tinereții sale rămăseseră intacte. Vesel și cordial față de cei din jur, era împins uneori spre maniere brutale dînd impresia că trăise în mijlocul unei societăți mai puțin elevate decît cea din Sussex și inspira vecinilor săi cultivați un fel de curiozitate amestecată cu rezervă. În schimb, nu întîrzie însă să obțină o mare popularitate printre oamenii din sat. Participa la toate petrecerile lor, la serbări, și, fiind dotat cu voce de tenor, lua parte împreună cu ceilalți la diverse concursuri. Părea să aibe o avere considerabilă, cîștigată, așa cum se spunea, în minele de aur din California. Comportamentele sale și ale soției indicau

şi reflectau faptul că îşi petrecuse o bună parte din viaţă în America.

Datorită generozităţii sale şi a felului democratic de a se comporta, făcuse o bună impresie şi avea reputaţia de a nu se teme de pericol. Deşi era un cavaler stîngaci, participa totuşi la toate vînătorile făcînd tumbe de neuitat şi vrînd cu orice preţ să scoată în evidenţă vînatul său. În urma unui incendiu la locuinţa vicarului, el se distinse prin felul întreprinzător cu care a intrat de mai multe ori în casă pentru a salva mobilierul, după ce pompierii declaraseră că acest lucru este imposibil. Astfel de trăsături îi scoaseră în evidenţă adevărata valoare, ajungînd în cinci ani un fel de celebritate la Birlstone. Soţia sa, însă, nu stîrnea nici un fel de simpatie faţă de cei ce se apropiau de ea.

Prin felul ei de a se comporta, numărul cunoştinţelor sale scădea : era străină în ţinut şi venise să se stabilească fără vreun act legal, aşa încît nu primea niciodată vizite. Se obişnuise să trăiască retrasă, avînd pentru aceasta şi o dispoziţie naturală. Se îngrijea de soţul său şi de casă, preocupări ce păreau să o absoarbă în întregime. Se ştia că era englezoaică, să-l întîlnise pe Douglas la Londra şi că în această perioadă fusese văduvă.

Frumoasă, bine făcută, brunetă, subţire, avea cu douăzeci de ani mai puţin decît el, însă această diferenţă nu părea să contrarieze prea mult armonia menajului. Totuşi, cei ce o vedeau uneori, îşi dădeau seama că între ei nu exista o încredere absolută, deoarece discreţia totală a femeii în ceea ce priveşte trecutul soţului ei arată că, într-adevăr, ea nu era prea bine informată.

Cîţiva curioşi au surprins printre altele anumite semne de nervozitate manifestate de doamna Douglas ; ea arăta o mare nelinişte cînd se întîmpla ca soţul ei să întîrzie la întoarcerea acasă.

În liniştea acestui colţ de ţară unde nu se aude nici un zgomot, slăbiciunea stăpînei conacului nu întîrzie să provoace comentarii, iar amintirea reveni amplificată în memoria bărbaţilor cînd evenimentele le ofereau prilejul. Sub acoperişul familiei Douglas se mai afla şi a treia persoană. Aceasta nu făcea, într-adevăr, decît plimbări ocazionale, dar în momentul în care s-a produs drama numele său

era pe buzele tuturor. Este vorba de Cecil James Barker din Hales Lodge, Hampstead. Cei din Birlstone priveau adesea silueta lungă şi deşirată a acestuia din urmă trecînd de la un capăt la altul al bulevardului.

Doar prin acest simplu fapt el reuşea să atragă atenţia tuturor. Fiecare ştia că el era singurul prieten din trecut, pe care Douglas l-a introdus în noua lui existenţă ; fiinţa lui aeuza prin toate trăsăturile, originea sa engleză. Toată lumea aflase chiar de la el că-l cunoscuse pe Douglas în America şi că erau foarte buni prieteni. Prin ţinuta sa avea aparenţa unui om bogat. Se spunea că era celibatar. Mai tînăr decît Douglas, nu depăşise patruzeci şi cinci de ani ; era înalt, drept, cu umerii foarte laţi, avea privirea pătrunzătoare a unui campion de lupte, iar de sub sprîncenele negre şi stufoase priveau doi ochi poruncitori care fără ajutorul mîinilor sale, ar fi reuşit să împrăştie din faţa lui o mulţime ostilă. Nu participa la partide de vînătoare, nici nu era pasionat de cai, dar se plimba ziua întreagă cu pipa în gură în jurul satului, alteori în tovărăşia gazdei sale, cînd aceasta se afla acolo, sau însoţit de doamna Douglas cînd soţul ei lipsea, străbătînd cu maşina minunatele împrejurimi ale ţinutului.

„Un om extraordinar, dar cam risipitor, spunea despre el Ames, valetul conacului. Afectuos şi familiar cu Douglas, nu-i arăta nici cea mai mică prietenie soţiei sale : ceea ce provoca accese de veselie soţului, în aşa fel încît servitorii începuseră să-i suspecteze. În afara acestuia care participa la viaţa familiei, conacul adăpostea un personal numeros în momentul cînd a survenit catastrofa. Ar fi suficient să amintim aici, impozantul, excelentul, respectabilul Ames şi doamna Allen, o persoană vioaie şi plăcută, care o ajuta pe doamna Douglas la conducerea treburilor casei.

Cei şase servitori nu erau amestecaţi cu nimic în evenimentele nopţii din şase Ianuarie. Deci, în noaptea aceea, pe la orele 11 şi 45' dl. Cecil Barker, foarte emoţionat, alergă într-un suflet la postul de poliţie unde se afla comandant-sergentul Wilson, concetăţean din Sussex, şi apăsă furios pe butonul soneriei. La conac se petrecuse un lucru îngrozitor : dl. John Douglas fusese asasinat. Barker spuse vestea dintr-o răsuflare şi alergă grăbit înapoi, urmat

la scurt timp de sergent care, neavînd timp pentru a informa autoritățile comitetului, ajunseră la locul crimei, îndată după miezul nopții.

Prezentîndu-se la conac, sergentul găsi podul mobil lăsat și ferestrele luminate ; întreaga casă se afla în picioare. Servitorii palizi se înghesuiau pe culoar ; valetul casei, tulburat, își frîngea mîinile la intrare. Singur, Cecil Barker își stăpînea emoția. El deschise prima ușă și îi arătă drumul sergentului. În acest timp sosi doctorul Wood, om practic și experimentat, care se afla de mult timp în sat. Cei trei bărbați pătrunseră împreună în camera fatală. Nenorocitul valet, venind în spatele lor, se grăbi să închidă ușa, ascunzînd cameristelor tragicul spectacol care se ivise. Mortul zăcea cît era de lung, pe spate, în mijlocul camerei, îmbrăcat într-un halat de casă peste o cămașă de noapte, iar picioarele-i erau goale pe covor.

Doctorul îngenunchie lîngă cadavru, luminînd cu o lanternă luată de pe masă; o scurtă privire fu de ajuns pentru a recunoaște că toate eforturile artei sale ar fi în van. Douglas avea urme de atrocități pe corp. Pe pieptul său se afla pusă o armă de vînătoare. Era clar că se trăsese asupra lui Douglas de la început și că arma i se descărcase în plină figură sfărîmîndu-i capul în bucăți.

Cele două piedici erau unite printr-o sîrmă, în așa fel încît să se producă două descărcări consecutive. Polițistul din sat era foarte agitat, știind că respoansabilitatea apasă asupra lui.

— Să nu fie nimic atins înaintea sosirii șefilor mei, zise el cu voce slabă, contemplînd cadavrul desfigurat.

— Pînă acum nu s-a atins nimeni de nimic, spuse Cecil Barker. Răspund eu de acest lucru. Toate se află în aceeași stare în care le-am lăsat eu însumi. Scotîndu-și un carnet din buzunar, sergentul întrebă :

— Cît era ceasul ?

— 11 jumătate fix. Nu începusem să mă dezbrac, mă încălzeam la foc, în camera mea, în momentul în care am auzit o detunătură. Una scurtă. M-am repezit spre ușă. Cred că am ajuns aici în mai puțin de trei secunde.

— Ușa era deschisă ?

— Da. L-am zărit pe bietul Douglas în locul și în poziția în care se află și acum. Lumînarea pe care o adusese din

camera lui ardea încă pe masă. După cîteva mînute am aprins lampa.

— Nu era nimeni în cameră ?

— Nimeni. Am auzit-o pe doamna Douglas venind pe scări. Pentru a o îndepărta de scena groaznică ce o aştepta, am fugit în întîmpinarea ei. Doamna Allen, guvernanta, veni şi o luă pe stăpîna sa. Ames veni şi el sus, aşa încît eu m-am întors în camera mea.

— Am înţeles că în fiecare seară, podul mobil era ridicat, nu-i aşa ?

— Era ridicat, deoarece pentru a ieşi, a trebuit să-l cobor.

— În aceste condiţii, cum ar putea fugi un ucigaş ? Imposibil ! Sîntem în faţa unei sinucideri !

— La început aşa am crezut şi eu. Mai tîrziu însă...

Barker dădu perdeaua la o parte ; fereastra rombică, prelungă, era deschisă.

— Şi mai e şi asta...

La lumina lămpii el arătă p epodeaua de lemn, o pată care părea a fi amprenta însîngerată a unor urme de paşi.

— Vreţi să spuneţi că asasinul a traversat şanţul care înconjură clădirea ?

— În mod sigur.

— Deci, dacă dumneata ai putut ajunge aici în treizeci de secunde de la săvîrşirea crimei, criminalul ar fi trebuit să fie în apă în acel moment, nu-i aşa ?

— Fără nici o îndoială. Ah ! Dumnezeule ! Dacă aş fi fugit spre fereastră... Perdeaua însă era trasă, aşa cum aţi văzut şi nu m-am gîndit pe moment. Pe urmă, am auzit paşii doamnei Douglas. Nu puteam s-o las să intre, ar fi fost penibil !

— Într-adevăr ! zise doctorul privind cadavrul cu capul zdrobit. Nu-mi amintesc nici un accident la fel de groaznic decît cel de la calea ferată din Birlstone.

— Să vedem, reluă sergentul, să întîrziem puţin asupra ferestrei... să vedem... Dumneata, spui că un bărbat a fugit traversînd şanţul. Fie ! Dar vă întreb, cum a putut pătrunde în casă, de vreme ce podul mobil fusese ridicat ?

— Ah ! Asta da întrebare, zise Barker.

— La ce oră a fost ridicat podul mobil ? De data asta însă, răspunse Ames :

— Pe la orele şase.

— Dacă nu mă înşel, continuă sergentul, era ridicat de obicei, odată cu asfinţitul. Ori, în această perioadă, soarele apune pe la ora patru şi jumătate, nu şase.

— Doamna Douglas oferea ceai vizitatorilor. Podul nu putea fi ridicat înainte de plecarea lor. Eu însumi am învîrtit lanţul.

— Aici am vrut să ajung, concluzionă sergentul. Dacă unul sau mai mulţi indivizi pătrund în clădire, podul trebuie ridicat înainte de orele şase seara, aceştia rămînînd ascunşi într-o cameră pînă în clipa în care domnul Douglas ar intra în cameră, după orele unsprezece seara.

— Perfect ! Domnul Douglas îşi făcea rondul în fiecare seară, pentru a se asigura că s-au stins toate luminile. Cînd a ajuns în această cameră, ucigaşul, care-l aştepta aici, a tras asupra lui şi a fugit pe fereastră abandonînd arma. Mai bine nu aş putea explica cum s-au întîmplat lucrurile.

În acest moment, sergentul se aplecă pentru a aduna o hartă care căzuse ne parchet, lîngă cadavru. Se vedeau, îngroşate cu cerneală, iniţialele V.V. dedesubtul numărului 341.

— Ce e cu harta asta ? întrebă el ridicînd-o spre lumină.

— N-am observat-o, zise Barker, părînd surprins. Fără îndoială, ucigaşul a lăsat-o în urma lui.

— V.V. 341... Nu înţeleg.

Sergentul răsucea bucata de carton între degete.

— V.V.... Ce poate să însemne asta ? Aparent iniţialele cuiva. Dar ce aveţi acolo, doctore Wood ?

Era un ciocan gros, un baros solid de muncitor pe care doctorul tocmai îl zărise pe covor, lîngă şemineu. În acelaşi timp, Cecil Barker arătă, deasupra şemineului, o cutie cu cuie avînd capacul de metal.

— Domnul Douglas se ocupa ieri cu schimbarea locurilor tablourilor. L-am văzut urcat pe scaunul de colo pentru a agăţa acest tablou.

— Să punem ciocanul la locul unde l-am găsit, zise sergentul, frecîndu-şi fruntea cu un aer perplex. Cele mai luminate capete ale poliţiei nu vor fi dornice să ducă la

capăt această afacere. Se va vorbi însă destul la Londra, chiar dacă nu va fi rezolvată. Cu lampa în mînă, începu să facă, încet, înconjurul camerei. Deodată, dînd la o parte perdeaua, strigă cu un aer surprins :

— Hei ! Dar cînd a fost închisă fereastra ?

— În momentul în care am aprins luminile, răspunse valetul. Puţin după ora patru.

— Este evident că cineva s-a ascuns aici. Sergentul apropie lumina de colţul ferestrei unde se aflau urme de paşi.

— Sînt de acord cu teoria dumitale care a fost confirmată, domnule Barker. Individul a pătruns în casă după ora patru, cînd ferestrele erau închise deja, şi înainte de ora şase, deoarece către orele şase a fost ridicat podul. Această cameră era prima care se afla în drumul său, aşa că s-a strecurat în ea.

Nevăzînd altă ascunzătoare, s-a furişat în spatele acestei ferestre. Pînă aici totul pare clar. Îşi propusese, într-adevăr, să producă o spargere în casă. Din întîmplare, domnul Douglas sosi la timp ; el îl ucise şi fugi.

— De acord, zise Barker. Dar oare nu pierdem timp preţios ? Şi n-ar trebui să răscolim ţinutul înainte ca omul nostru să se depărteze ?

Sergentul se gîndi o clipă.

— Nu are nici un tren înainte de ora şase dimineaţa ; deci, este imposibil ca să fugă cu trenul. Pe şosea ar risca să se facă observat, avînd picioarele umede, şiroind. De altfel, nu mă pot mişca de aici pînă nu vin ceilalţi să mă schimbe. Dar, cred că, în loc să aşteptaţi, ar fi mai bine ca unul din voi să stea la pîndă. Doctorul care luase şi el lampa, examina cadavrul.

— Ce semnificaţie are acest semn ? întrebă el. Are vreo legătură cu drama ?

Braţul drept al mortului, dezvelit pînă la cot, ieşea de sub halat, şi chiar la mijlocul antebraţului se vedea un desen ciudat, negru. Acesta reprezenta un triunghi înscris într-un cerc, ce ieşea clar în evidenţă, pe fondul palid al pielii.

— Nu este un tatuaj, zise el privind îndeaproape cu ochelarii. N-am mai văzut niciodată ceva asemănător. Acest

om a fost însemnat așa cum în trecut erau însemnate animalele. Ce vrea să însemne asta ?

— Nu știu ce înseamnă, interveni Cecil Barker ; am văzut semnul ăsta la Douglas de peste zece ani.

— Și eu, confirmă valetul, și eu l-am observat de multe ori cînd avea mînecile suflecate. Și eu mă întrebam ce poate să însemne.

— Nu are nici o legătură cu crima, zise sergentul, totuși, ceva este ciudat. Totul pare bizar în acest caz. Ei bine, ce surpriză ne mai așteaptă ?

Deodată, valetul scoase un strigăt : una din mîinile victimei era întinsă pe párchet.

— I-au luat inelul de pe deget, bîigui el.

— Ce ?

— I-au luat inelul de căsătorie. Îl purta totdeauna la degetul mic de la mîna stîngă. Pe al treilea deget purta un inel în formă de șarpe, iar deasupra acestuia se afla un inel cu o pepită cenușie. Iată pepita și șarpele. Inelul de căsătorie, însă, a dispărut.

— Constatările sînt exacte, zise Barker.

Sergentul precizează :

— Dacă vă înțeleg bine, inelul se afla sub pepită ?

— Totdeauna.

— Astfel încît ucigașul, sau cine-o fi fost, a trebuit să-i scoată mai întîi pepita, apoi să facă să dispară inelul și să pună pepita la loc !

— Chiar așa !

Polițistul încuviințează din cap.

— Cred că ar trebui să raportăm la Londra, zise el. White Mason este un om foarte dibaci ; nu a existat nici un caz în localitate care să nu fie rezolvat. După părerea mea, cred că dacă vrem să descurcăm ițele acestui caz, Londra va trebui să se implice. O spun fără jenă : nu este un caz pentru unul ca mine !

IV

TENEBRE

La orele trei dimineața, șeful siguranței din Sussex, răspunzînd apelului urgent pe care sergentul Wilson îl adresase din Birlstone, sosise comod într-o șaretă trasă de un cal. Cu trenul de ora 5 și 40' dimineața el trimisese mesajul său Scotland-Yard-ului, și cînd la amiază coborîrăm la Birlstone, ne primi la gară. Era un bărbat sigur de sine, liniștit, cumpătat. Îmbrăcat într-un costum de stofă groasă, cu fața îngrijit rasă, rubicond, durduliu, cu picioare puternice și osoase, putea fi luat drept fermier sau mai degrabă un polițist distins din poliția criminală din provincie.

— Nu vă pot spune decît un singur lucru, domnule Mac Donald, repetă el ca un refren : va ieși la iveală... Lăsați să se răspîndească veștile și-i veți vedea pe ziariști îmbulzindu-se și alergînd precum muștele. Sper că vom termina înainte ca ei să-și vîre nasul în afacerea asta și să încurce toate țițele. Vedeți, acest caz nu seamănă cu nimic din ceea ce-mi amintesc. Dumneata, domnule Holmes, și dumneata, domnule doctor, veți putea investiga nestînjeniți, căci ancheta nu se va termina fără ca doctorii să nu-și spună cuvîntul. Camera dvs., este pregătită ; are pe ea o pecete cu „arme din Westville", un alt han. E curată, însă, și comodă. Vi se vor aduce bagajele înăuntru. Pe aici, vă rog.

Într-adevăr, acest detectiv din Sussex, era un om activ, volosia în persoană. După zece minute s-au instalat la han ; după alte zece minute au trecut în salon, recapitulînd faptele.

Din cînd în cînd, Mac Donald își lua notițe ; Holmes, atent, nemișcat, asculta cu emoție și respect, cu ad-

miraţia botanistului care contemplă o floare rară şi preţioasă.

— Uimitor, spuse el cînd White-Mason îşi termină relatarea. Nu-mi amintesc vreun caz în care să fie reunite atîtea cidăţenii.

— Părerea dvs., nu mă surprinde, domnule Holmes răspunse White Mason radiind de plăcere. Tocmai vă povesteam cum s-au petrecut lucrurile pînă în clipa în care i-am schimbat pe sergentul Wilson între orele trei şi patru. Mi-am făcut datoria pe cinste ! Deşi aş fi putut să nu o fac, neputînd să iau măsuri imediate.

Sergentul avea în mînă informaţiile principale ; îl descoseam, îl controlam şi mai adăugam cîte ceva.

— De exemplu ? întrebă Holmes.

— De exemplu, în prezenţa şi cu ajutorul doctorului Wood, am examinat ciocanul. N-am descoperit nici un indiciu de violenţă. Speram ca dl. Douglas să fi avut vreo armă cu care să-şi fi lovit asasinul, înainte de a cădea, şi petele de pe covor să fi fost o astfel de mărturie. Dar ciocanul nu avea nici o pată.

— Bineînţeles că asta nu dovedeşte nimic, observă Mac Donald. De multe ori, un ciocan a servit drept instrument al crimei fără să rămînă vreo urmă ca dovadă.

— Într-adevăr, asta nu dovedeşte nimic. Dar dacă s-ar fi găsit pete, ar fi existat un indiciu : regret că nu există nici unul însă. Am examinat arma. Era încărcată şi, aşa cum a spus şi sergentul Wilston, cele două piedici erau legate printr-un fir de sîrmă, în aşa fel încît apăsînd pe trăgaciul de jos, se declanşa o dublă descărcare. Cel ce făcuse asta era hotărît să ţintească omul. Arma, teşită la extremitate, nu avea mai mult de cîteva picioare lungime şi putea fi ascunsă sub un pardesiu. Numele celui ce o fabricase era aproape şters. Cele trei litere P E N se mai vedeau încă pe canatul armei, între cele două ţevi.

— Un P mare reliefat ca o parafă, un E şi un N mai mici, nu-i aşa ? întrebă Holmes.

— Bineînţeles.

— Pensylvania Small Arm Company, celebra firmă americană.

White Mason îl privi pe prietenul meu asemeni unui novelist de țară în fața unei dificultăți insurmontabile dar avînd în față specialistul de pe Harley Street care putea rezolva totul cu un singur cuvînt.

— Această informație ne va ajuta foarte mult, domnule Holmes. În mod sigur aveți dreptate. Admirabil! Admirabil! Oare țineți minte numele tuturor armurierilor din lume?

Însă Holmes, cu un gest vag, îndepărtă întrebarea.

— Nu este nici o îndoială că arma a fost de origine americană, continuă White Mason. Mi se pare că am citit undeva că, în anumite regiuni din America, există un obicei de a scrijeli trăgaciul puștilor de vînătoare; am bănuit imediat proveniența acestei arme. Astfel noi am ajuns la concluzia că bărbatul care a pătruns în casă pentru a-l ucide pe stăpîn, era un american.

Mac Donald înclină capul.

— Sînteți iute la treabă, zise el. Nimic pînă aici, din cîte știu, nu a demonstrat prezența unui străin în casă.

— Ei bine, însă... fereastra deschisă, scaunul pe care s-a sprijinit, însîngerat, strania hartă, amprentele pașilor pe pervaz, pușca?

— Poate nu-i decît o înscenare. Domnul Douglas era american, sau, cel puțin, a trăit mult timp în America. La fel și domnul Barker. Acest lucru nu vă obligă însă să introduceți un american în casă.

— Ames, valetul...

— Ce știți despre el? Este un om de încredere?

— Bineînțeles. A fost zece ani în serviciul lui Sir Charles Chandus. A venit la Douglas acum cinci ani, cînd acesta s-a mutat la conac. Niciodată n-a văzut ceva de acest fel.

— Arma era ușor de ascuns; putea fi pusă în orice cutie. Cum ar putea să jure Ames că n-a existat niciodată în casă o astfel de armă?

— În orice caz, n-a văzut așa ceva niciodată.

Mac Donald scuturâ din cap cu optimism scoțian.

— Eu insist să cred că trebuie să fi avut una. Puteți considera că...

Pe măsură ce se lăsa prins în discuție, accentul său din Aberdeen ieșea mai mult în evidență.

— Ați putea considera că în cazul unei persoane străine care ar fi introdus arma în casă, faptele i-ar putea fi imputate... Deși ar fi contrar tuturor așteptărilor. Din cîte știm noi, domnule Holmes v-am cerut să faceți dreptate.

— Expuneți cazul, domnule Mac, spuse Holmes cu ton hotărît.

— Străinul, dacă a existat vreodată, nu era un spărgător. Inelul sustras ,harta lăsată în apropierea mortului, indică de două ori faptul că ar fi un asasinat cauzat de rațiuni intime. Bine. Iată cum se strecoară un bărbat în casă, cu ideea precisă de a comite o crimă.

— Dacă a simțit ceva, oricum nu poate scăpa ușor, deoarece casa este înconjurată de apă. Ce armă va alege ? Îmi veți răspunde : ce a mai silențioasă posibilă ; după ce și-a îndeplinit planul va sări pe fereastră, va traversa șanțul și se va îndepărta cît mai repede cu putință. Pînă aici se înțelege totul. Oare și-a dat seama că alegerea celei mai zgomotoase arme din lume va scula toată casa în picioare, că în trei secunde, oamenii vor alerga alarmați și că există o mie de posibilități de a fi zărit înainte de a sări șanțul ? Credeți, domnule Holmes, că putem admite așa ceva ?

— V-ați prezentat punctul de vedere, destul de bine. reluă gînditor prietenul meu. Merită, deci o justificare. Permiteți-mi să vă întreb, domnule White Mason, ați examinat cumva marginea exterioară a șanțului ? Un om care iese din apă, lasă urme negreșit.

— Șanțul are o bordură din piatră, domnule Holmes. Nu am observat vreo urmă. Nici nu m-am gîndit.

— Cum ! Nu există nici un semn ?

— Nici unul.

— Ah ! Domnule Mason ! Ați putea să ne însoțiți imediat pînă la conac ? Poate acolo vom culege cîteva amănunte utile.

— Tocmai vroiam să vă propun, domnule Holmes. însă am crezut că ar fi mai bine să vă pun la curent cu

faptele petrecute. Mi-ar place să cred că ați observat totuși ceva...

White Mason îl privi neîncrezător pe prietenul meu.

— Eu am mai lucrat cu domnul Holmes, spuse inspectorul Mac Donald. Lucrează curat.

— Devreme ce mă conduc după planurile mele, completă Holmes zîmbind. Nu intru într-o afacere decît dacă o duc totul la bun sfîrșit, aplicînd legea și colaborînd cu poliția. Dacă uneori m-am separat de poliție, este pentru că și ea s-a separat de mine. Nu doresc să marchez puncte în folosul ei, dar îmi revendic dreptul de a anunța rezultatele atunci cînd doresc, dintr-o dată și îmi conduc planurile așa cum cred de cuviință.

— Prezența dvs., mă onorează, și nu mă îndoiesc că vom profita de pe urma descoperirilor dvs., replică White Mason pe un ton cordial. Veniți doctore Watson, sper ca într-o zi să ocup un loc meritat în cartea dvs.

Coborîrăm pe străduța veselă străjuită de o parte și de alta de copaci înalți. Chiar la capătul ei se ridicau doi piloni de piatră murdară, roși de intemperii și lichheni, încununați de niște informități care odată fuseseră lei. O alee scurtă, sinuoasă, între peluze și stejari cum se poate întîlni numai în grădinile englezești, cotea brusc. Aici apărea casa, lungă, joasă, cu arhitectură iacobină, sobră, cu grădina sa, altă dată plină de arbori tisa frumos tăiați. Se zărea apoi, podul mobil șantul lat cu ape limpezi și liniștite, sclipind sub soarele rece de iarnă. Trecuseră trei secole peste conac, trei secole de naștere, de plecări și de sosiri, de sărbători și de vînătoare: fantezie unică a sorții, pentru ca, la capătul atîtor ani, misterul de azi să arunce o nouă umbră asupra zidurilor venerabile. Totuși, acoperișurile unghiulare, coloanele cu iz metalic păreau să ascundă o intrigă tenebroasă și îngrozitoare. În timp ce studiam suprafața neagră a fațadei prevăzută cu ferestre mari, mă gîndeam că drama petrecută aici nu putea fi întîlnită în nici o piesă de teatru, atît de bine era regizată.

— Iată fereastra, spuse White Mason, prima din stînga podului mobil. Se află încă deschisă la fel ca și noaptea trecută.

— Pare destul de strîmtă pentru a lăsa să treacă un om.

— Asta înseamnă că omul era subţire. Nu este necesar să ne expuneţi deducţiile dvs., domnule Holmes. Şi dumneata şi eu, am putea trece strîngîndu-ne puţin.

Holmes ajunse pe marginea şanţului şi privi în jurul lui. Apoi examină bordura din piatră şi gazonul înconjurător.

— Oh! Am cercetat şi eu destul de bine, domnule Holmes. N-am văzut nici o urmă de om pe pămînt. În rest, de ce ar fi neapărat necesar să lase urme?

— Într-adevăr! De ce? Oare apa este totdeauna tulbure?

— De obicei asta e culoarea lui; rîul ăsta cară mîl...

— Ce adîncime are şanţul?

— Aproximativ două picioare pe margini şi trei în mijloc.

— În consecinţă, ar fi imposibil ca omul să se fi înecat în timp ce-l traversa, nu-i aşa?

Podul fiind lăsat, am fost primiţi de un individ cocoşat, chircit, deşirat: valetul Ames! Sărmanul diavol, era livid şi tremura de emoţie. În camera în care zăcea mortul, sergentul din sat, solid, neînduplecat, melancolic, tocmai făcea de gardă. Doctorul era liber.

— Nimic nou, sergent Wilson? întrebă White Mason.

— Nimic, domnule.

— Atunci vă puteţi retrage. Aveţi destule de făcut. Dacă vom avea nevoie de dvs., vom trimite să vă caute. Valetul poate aştepta afară. Vă rog să-i anunţaţi pe dl. Cecil Barker, pe doamna Douglas şi pe guvernantă că vom discuta cu dînşii peste cîteva clipe.

— Acum, domnilor, îmi veţi permite să vă comunic primele constatări, apoi le veţi expune şi pe ale dvs.!

Acest specialist privincial mă impresionează. Se pricepea să descopere faptele, avea sînge rece, clarviziune, era chibzuit; aceste calităţi îi asigurau un viitor strălucit în cariera sa. Holmes îl asculta atent, fără să manifeste nerăbdare.

— Sinucidere sau crimă? Este prima întrebare, nu-i

nță ? Dacă a fost o sinucidere ar trebui să credem că Douglas a început prin a-și scoate inelul și a-l ascunde Apoi a intrat aici în halat de casă s-a ascuns în spatele perdelei cu ciorapii mustind de apă înaintînd pentru a-și îndeplini planul ; în sfîrșit, a deschis fereastra a desenat o urmă însîngerată și...

— Ipoteză absurdă, zise Mac Donald întrerupîndu-l.

— Cred și eu. Sinuciderea este scoasă din cauză. Rămîne crima.

Noi trebuie să aflăm dacă a fost comisă de o persoană din casă sau de un străin...

— Gîndiți-vă că în ambele cazuri ne lovim de dificultăți considerabile. Să presupunem, mai întîi, că una sau mai multe persoane din casă au comis crima. Deci acest om, a fost atras aici la o oră cînd era liniște peste tot, iar oamenii încă nu adormiseră. Apoi l-au ucis cu arma cea mai neașteptată, cea mai gălăgioasă, ca și cum ar fi vrut să atragă atenția tuturor asupra celor ce se petreceau. Notați că niciodată nu a fost văzută în casă o astfel de armă. Mi se pare că acesta nu constituie un punct de plecare prea bun.

— Într-adevăr !

— Sînteți de acord că o dată alarma dată, nu a trecut un minut înainte ca de la primul pînă la ultimul locuitor al casei să nu fi auzit împușcătura. Totuși, nu a auzit-o decît dl. Barker, ceilalți servitori fiind la locul lor. Credeți oare că într-un timp atît de scurt, vinovatul a mai avut timp să mai traseze urme, amprente pe pervazul ferestrei, de a deschide de a mînji covorul cu sînge, de a scoate inelul mortului și cîte altele ? Imposibil !

— Foarte bine judecat ! Sînt întru totul de acord cu dvs., spuse Holmes.

— Presupunem deci, că a fost o intervenție străină. Chiar și așa, există mari probleme : dar faptul nu poate fi imposibil. Individul a pătruns în casă între orele patru și jumătate și șase ; altfel spus, între crepuscul și momentul în care podul a fost ridicat. Nici un obstacol ! Conacul a fost vizitat de multă lume, poarta era deschisă. Individul putea fi un răufăcător vulgar, sau pur și

simplu un dușman personal al domnului Douglas ; înclin spre această ultimă ipoteză, avînd în vedere că dl. Douglas și-a petrecut cea mai mare parte din viața sa în America, și că arma pare a fi de proveniență americană. Văzînd această cameră, individul s-a strecurat înăuntru, s-a ascuns în spatele perdelei și a rămas acolo pînă după orele 11. În acest moment a intrat dl. Douglas.

Discuția care a urmat, dacă o putem numi astfel, a fost scurtă, căci doamna Douglas a declarat că soțul său abia o părăsise de cîteva minute cînd a auzit împușcătura.

— Lumînarea a confirmat această mărturie, spuse Holmes.

— Într-adevăr. Lumînarea era nouă și nu a ars decît de un degetar. Dl. Douglas trebuie să o fi pus pe masă înainte de a fi fost arestat, altfel ar fi căzut odată cu ea. Prin urmare nu l-au atacat în clipa în care a intrat în cameră.

După sosirea d-lui Barker, a fost aprinsă lampa și stinsă lumînarea.

— Excelent !

— Avem bazele pentru a reconstitui scena. Dl. Douglas intră în cameră. Pune lumînarea pe masă. Un bărbat iese din spatele perdelei. Este înarmat cu o armă. Îi cere inelul de căsătorie. Dumnezeu știe în ce scop, dar îi cere. Nu se știe dacă a avut loc o luptă corp la corp sau dacă totul s-a petrecut cu sînge rece.

Probabil că Douglas a apucat ciocanul regăsit pe covor, s-a auzit împușcătura, iar Douglas a fost împușcat mortal. Apoi criminalul lasă arma jos, și această hartă misterioasă : V V. 341, sare pe fereastră, traversează șanțul, tocmai în clipa în care Barker descoperă crima. Ei, ce spui, domnule Holmes ?

— Foarte interesant, dar nu este pe deplin convingător.

— La naiba ! Explicația ar fi absurdă dacă oricare alta nu ar fi fost mai plauzibilă. Un individ a ucis un om; oricine ar fi fost ucigașul, vă voi demonstra că se putea întîmpla și altfel. De ce nu și-a asigurat o retragere mai

strategică ? De ce se foloseşte de o armă cînd liniştea îi oferă şansa de a fugi ?

— Hai, domnule Holmes, este rîndul dumitale să vorbeşti, fiindcă teoria domnului White Mason nu are darul de a vă convinge.

Holmes ascultase totul într-o stare de reculegere fără a pierde un cuvînt din această discuţie prelungită Ochii săi sclipeau, fruntea se cutase sub efortul gîndurilor.

— Înainte de a lansa o teorie, zise el, aş vrea să fac o legătură cu unele fapte asemănătoare.

Şi îngenunchind în faţa cadavrului, spuse :

— Într-adevăr, aceste răni sînt profunde. N-am putea să-l chemăm o clipă pe valet ? Ah !... Spune-mi Ames, am înţeles că ai văzut de multe ori pe antebraţul domnului Douglas, acel semn insolit, un triunghi într-un cerc?

— Da, domnule, de multe ori.

— Şi niciodată nu ţi-a spus ce semnificaţie are ?

— Niciodată domnule.

— Fără îndoială că este o arsură, care trebuie să-i fi pricinuit mari dureri. Mai e ceva, Ames ! am observat o mică bucată de tafta pe obrazul domnului Douglas, în colţul maxilarului ; aţi observat-o şi cînd trăia ?

— Da, domnule. Domnul Douglas s-a tăiat ieri dimineaţă în timp ce-şi rădea barba.

— I se întîmpla des asemenea accidente ?

— Nu, domnule ; doar în ultima vreme.

— Foarte important, spuse Holmes. Pare a nu fi o simplă coincidenţă pentru domnul Douglas, ci dovada unei nervozităţi, a faptului că se afla sub presiunea unui pericol permanent. Încă un cuvînt domnule Ames : nu aţi observat nimic neobişnuit, ieri, în conduita sa ?

— Ba da, domnule ; părea puţin agitat ; nu putea sta locului nici o clipă.

— Ah ! Ah ! Ameninţarea nu a avut efect în acel moment. Am înaintat puţin, nu-i aşa ? M-am gîndit, domnule Mac, că poate aţi dori să-l interogaţi şi dvs. ?

— Facă-se voia Domnului, domnule Holmes ! Acum e în mîini bune.

— Să trecem la această hartă pe care scrie V.V. 341.

Este făcută din carton gros. Aveți astfel de carton în casă?

— Nu cred.

Holmes se îndreptă spre birou și din fiecare călimară lasă să se scurgă câte o picătură de cerneală.

— Nu a fost scrisă aici, cerneala asta e neagră, în timp ce inscripția este violetă. Apoi s-a servit de o peniță groasă. dar aici nu văd decît subțiri și fine. Repet, această hartă a fost făcută în altă parte. Inscripția nu vă spune nimic domnule Ames?

— Nimic, domnule.

— Ce zici de asta, Mac Donald?

— Cred că putea să aibă ascunse niște obiecte, poate aceleași cu care a fost făcut semnul pe antebraț.

— Și eu m-am gîndit la asta, zise White Mason.

— Ei bine, dacă adoptăm această ipoteză, să vedem pînă la ce punct ne ajută să rezolvăm dificultățile pe care le întîmpinăm.

— Agentul unei societăți secrete pătrunde în casă cu această armă și reușește să scape traversînd șanțul, după ce a lăsat o carte de vizită a cărei inscripție, reprodusă de ziare, îi va preveni pe complici că s-a făcut dreptate. Dar, de ce, în momentul alegerii armei, dintre atîtea altele, a ales pușca de vînătoare?

— Just!

— Și de ce a sustras inelul?

— Da, de ce?

— Și cum se face că nu a fost încă arestat? Au trecut mai bine de două ore. La fiecare 40 de mile în împrejurimi, se află un polițist care controlează orice străin îmbrăcat în haine umede.

— Desigur, domnule Holmes.

— Deci nu putea scăpa nicicum, doar dacă nu a găsit un adăpost în vecini sau haine de schimb. Și totuși, pînă acum, l-am scăpat.

Holmes se apropie de fereastră și examină cu lupa pata de sînge rămasă pe pervaz. Se vedea clar că era urma unui pantof, avea o dimensiune puțin obișnuită. Dună urma piciorului părea a fi un picior plat: în colț prin-

pe urmele de pămînt, forma părea deasemenea a fi pla-
t. Dar, oare ce poate fi sub masă?

— Halterele domnului Douglas, spuse Ames.

— Una din haltere, căci nu e decît una. Unde este
alta?

— Nu ştiu, domnule, Holmes. Poate nu a fost decît
una. Nu i-am dat atenţie de cîteva luni.

— O halteră... zise Holmes cu un aer grav.

In acest moment se auzi un ciocănit în uşă şi apăru
un bărbat înalt bine făcut, ras, cu tenul deschis şi pri-
viri inteligente. Din descrierile făcute, l-am recunoscut
pe domnul Barker, Cecil Barker.

Privirile autoritare se plimbau pe chipul fiecăruia
dintre noi, cu o întrebare subînţeleasă.

— Îmi pare rău că vă deranjez, domnilor, dar vă a-
duc o veste.

— A fost prins asasinul?

— OH! Nu, nu încă! A fost descoperită bicicleta sa,
părăsită. Veniţi să o vedeţi! Se află la o sută cincizeci
de metri de la intrare.

Patru indivizi, grăjdari şi hoinari, adunaţi pe alee,
priveau curioşi bicicleta pe care o scoseseră din tufiş.
Era o bicicletă marca Rudge-Whitworth uzată, murdară
de noroi, ca după o cursă, şi lîngă ea se afla un săculeţ
care conţinea o cheie englezească şi o cîrpă de ulei.

Descoperind-o, aceasta nu putea furniza nici un in-
diciu asupra celui ce o folosise.

— Aceste obicte, spuse inspectorul, ar fi putut fi
ale cercetărilor poliţiei dacă ar fi fost înregistrate. Dar
ne mulţumim cu ceea ce avem. Dacă am şti unde a
locuit ciclistul, am afla cu siguranţă şi de unde a venit.
Ce naiba, oare, acest vîntură-lume, şi-a abandonat bi-
cleta? Cum a reuşit să fugă fără ea? Se pare că nu
înţelegeţi limpede apele domnule Holmes.

Credeţi într-adevăr? replică prietenul meu gîn-
dindu-se. Şi eu mă întreb!

V

NOI DESCOPERIRI

— Mai aveţi treabă în cabinetul de lucru ? ne întrebă domnul White Mason pe cînd ne întorceam.

— Momentan nu, răspunse înspectorul, în timp ce lîngă el, Holmes, dădea negativ din cap.

— Atunci poate aţi dori să mai audiaţi cîteva persoane din casă ? Am putea discuta în sufragerie. Ames, te rog să mă însoţeşti şi să-mi spui ce aveai de spus.

Declaraţia valetului, simplă, precisă, ne lăsă impresia unei sincerităţi perfecte. Intrase în serviciul domnului Douglas cu cinci ani în urmă, cînd acesta venise la Birlstone. Domnul Douglas avea faima unui gentleman bogat care făcuse avere în America. Ames găsise că stăpînul lui, era un om binevoitor, comod, puţin diferit de omul obişnuit pe care-l întîlnise pînă atunci ; dar nu poţi avea totul. Nu observase niciodată la el vreun semn de neliniste ; dimpotrivă, nu cunoştea nici un om căruia să-i fi fost atît de străin sentimentul de teamă. Dorinţa domnului Douglas era de a ridica podul în fiecare seară, fiindcă aşa se obişnuise la conac şi ţinea să păstreze vechile obiceiuri. Mergea foarte rar la Londra şi nu ieşea niciodată din sat ; totuşi, cu o zi înainte, a fost plecat la Tunbridge Wells pentru tîrguieli. În această zi, în mod excepţional, trecea printr-o perioadă agitată, fiind foarte neliniştit şi iritat. În timpul serii, înainte de culcare, Ames tocmai aranja argintăria, cînd auzi soneria sunînd violent. Dar pînă la el nu răzbătu nici o împuşcătură, ceea ce s-ar putea explica prin faptul că oficiul şi bucătăria se află în imediata apropiere a casei, separate, printr-un culoar care dă spre mai multe uşi. La auzul soneriei, guvernanta ieşi din cameră şi însoţită de valet, alergă în direcţia de unde se auzise

apelul. In clipa in care ajunseră la piciorul scării, amîndoi îl văzut-o pe doamna Douglas coborînd scările, fără să se grăbească, şi neavînd întipărită pe chip nici un fel de emoţie. Tocmai terminase de coborît, ajungînd în capătul scărilor, cînd domnul Barker îi ieşi în întîmpinare din cabinetul de lucru, şi o opri implorînd-o să se întoarcă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, întoarce-te în camera dumitale ! strigă el. Sărmanul Jack, e mort. Nu mai poţi face nimic. Pentru Dumnezeu, întoarce-te !

Pe scară avu loc o mică discuţie ; în sfîrşit, doamna Douglas se lăsă convinsă. Ea nu făcu nici o scenă, nu scoase nici un strigăt, iar doamna Allen o conduse în camera ei. In acest timp, domnul Barker se întoarse în cabinetul de lucru urmat de Ames. Totul rămase în starea în care fusese găsită de poliţie. Luminarea fu stinsă iar lampa aprinsă. Priviră pe fereastră, dar era noapte, întuneric beznă şi linişte, aşa încît nu auziră şi nu văzură nimic. Ames se grăbi să deruleze lanţul podului mobil, iar domnul Barker alergă să cheme poliţia.

Doamna Allen, guvernanta, nu făcu decît să confirme declaraţiile valetului. Ea ocupa o cameră mai puţin retrasă decît oficiul. Tocmai se pregătea să se culce, cînd auzi soneria. Dînsa era cam tare de ureche, şi din această cauză, poate, nu auzise împuşcătura ; în plus, cabinetul de lucru se afla departe de camera ei. Îşi amîntea că trecuse o jumătate de oră înainte să sune soneria, cînd auzise un zgomot asemănător unei uşi trîntite. Ea îl însoţi pe domnul Ames cînd acesta alergă spre cabinetul de lucru. îl văzu leşinat pe dl. Barker, nervos şi palid, în timp ce doamna Douglas cobora scările. El o opri şi o rugă să se întoarcă imediat. Aceasta se supuse şi-i răspunse ceva, însă doamna Allen nu auzise răspunsul.

— Conduceţi-o, le-a răspuns dl. Barker, şi rămîneţi cu ea.

Doamna Allen îşi însoţi stăpîna şi încercă să o calmeze ; aceasta, deşi tremura şi nu se mai putea stăpîni, totuşi nu avea intenţia să coboare. Îmbrăcată cu un simplu halat de casă, rămase lîngă foc ţinîndu-şi capul în mîini. Doamna Allen o supraveghe toată noaptea. Ceilalţi servitori dormeau. Camerele lor se aflau în cealaltă parte a casei, aşa încît nici un zgomot nu răzbătea pînă acolo i ei

nu interveniseră decît în momentul în care sosise poliţia. Doamna Allen nu putea adăuga nimic în afară de lamentaţii. Chemat să-şi depună depoziţia, după doamna Douglas, domnul Cecil Barker îşi completă primele declaraţii. Era convins că ucigaşul fugise pe fereastră. Din acest punct de vedere el considera pata de sînge imprimată pe pervaz, drept dovadă, şi de altfel, în afara podului mobil care fusese ridicat nu exista altă ieşire. Domnul Barker nu-şi putuse explica nici ce se întîmplase cu asasinul, nici de ce îşi abandonase bicicleta, dacă aceasta fusese a lui. Credea că ar fi fost imposibil să se înece în şanţul care nu era mai adînc de trei picioare. Adevărul este că domnul Barker avea o părere destul de rezervată în privinţa ucigaşului. Douglas era un bărbat plin de reticenţă şi care lăsa în umbră anumite capitole din viaţa sa. Foarte tînăr, emigrase din Irlanda în America unde făcuse afaceri destul de bune. Era văduv, cînd Barker îl întîlnise în California. Cei doi se asociaseră pentru exploatarea unei mine de cărbune într-un loc numit Benito Canon.

Afacerea mergea de minune, totuşi, Douglas a vîndut totul deodată şi a luat vaporul pentru Anglia. La cîtva timp după asta, Barker, mărindu-şi venitul, se înapoie la Londra iar prietenia lor se reînnoi. Lui Barker i se păru că asupra lui Douglas plana un pericol ; şi explica asta prin sentimentul de teamă care-l împinse brusc să plece din California şi să se retragă undeva într-un sat englezesc. Fără îndoială că anumite societăţi secrete îl urmăreau pe Douglas cu o ură implacabilă şi puţin ar fi lipsit să nu-l ucidă. Prietenul său îi făcu anumite propuneri, deşi niciodată Douglas n-a spus despre ce societate era vorba, nici ce datorii ar avea faţă de ea Barker presupunea că inscripţia de pe hartă avea o legătură directă cu aceasta.

— Cît timp aţi stat cu Douglas în California ? îl întrebă Inspectorul Mac Donald.

— Cinci ani.

— Era celibatar la fel ca dumneata ?

— Era văduv.

— Aţi aflat vreodată de unde venea prima sa soţie ?

— Nu. Îmi amintesc că se spunea despre ea că era suedeză, şi i-am văzut portretul. A fost o femeie foarte fru-

moasă. A murit de febră tifoidă cu un an înainte să-i întîlnesc pe Douglas.

— Nu cunoașteți nimic din trecutul lui Douglas, care să fi avut legătură cu America ?

— Vorbea uneori de Chicago, unde lucrase înainte. Ținuturile de fier și cărbune nu-i erau străine. Călătorise mult la vremea lui.

— Făcea politică ? L-ar fi putut amenința vreo organizație ?

— Nu, politica nu-l interesa deloc.

— Ați avut vreodată vreun motiv să credeți că ar fi un criminal ?

— Niciodată ; n-am văzut niciodată vreun om care să aibă mai mult decît el simțul dreptății.

— Nu era nimic curios în felul lui de viață, în California ?

— Plăcerea lui era să lucreze și stătea cît mai mult în munți, în mină. Evita locurile frecventate. M-am gîndit de multe ori că s-ar putea ca cineva să-l urmărească Plecarea lui bruscă în Europa îmi transformă bănuiala în certitudine Trebuie să fi primit vreun avertisment deoarece la o săptămînă după aceasta a fost căutat de vreo zece oameni.

— Ce fel de oameni ?

— Nu prea plăcuți la vedere. Veniseră din mină să se intereseze de el. Le-am spus că plecase în Europa și că nu știam unde va sosi. Se vedea clar că nu-i voiau binele.

— Erau americani, californieni ?

— Nu știu dacă erau californieni ; dar sigur erau americani, dar de o condiție îndoielnică : în orice caz nu erau mineri Am fost fericit cînd i-am văzut plecînd.

— Au trecut șase ani de atunci ?

— Aproape șapte.

— Ținînd cont de faptul că v-ați asociat cu Douglas în California, timp de cinci ani, înseamnă că au trecut unsprezece ani de cînd ați încheiat afacerea, nu-i așa ?

— Da, ați calculat corect.

— Trebuie să fi avut motive foarte grave ca să fi fost atît de urît, dacă a fost urmărit atîta vreme.

— Tot timpul era preocupat de acest lucru, care arunca o umbră asupra întregii lui vieți.

— Nu credeți însă că un om care se simte tot timpul în pericol ar fi trebuit să reclame la poliție ?

— Poate că era vorba de un pericol împotriva căruia nu exista nici un mijloc de protecție. Să știți un lucru : Douglas era tot timpul înarmat. Revolverul său era nelipsit din buzunar. Nenorocirea a fost că noaptea trecută era îmbrăcat în halat și n-a avut revolverul la el. Odată podul ridicat, se simțea liniștit.

— Aș vrea să clarific problema datelor, zise Mac Donald. Sînt șase ani de cînd Douglas a plecat din California. L-ați urmat imediat, la interval de un an, nu-i așa ?

— Perfect.

— Astăzi ar fi împlinit cinci ani de cînd s-a recăsătorit. Erați cu el în perioada în care s-a recăsătorit ?

— M-am întors cu o lună înainte de a se căsători, i-am fost martor la cununie.

— Ați cunoscut-o pe doamna Douglas înainte de a se căsători cu prietenul dvs. ?

— Nu. Am fost plecat prin lume, timp de zece ani.

— Dar înainte, ați văzut-o de multe ori ?

Barker îl privi cu severitate pe detectiv.

— Prin urmare, l-ați văzut deseori pe Douglas, reluă el.

— În ceea ce o privește pe doamna Douglas n-am văzut-o de multe ori ; dar nu poți frecventa casa unui bărbat fără să-l cunoști soția. Iar dacă vă închipuiți că ar putea exista cel mai mic raport...

— Nu-mi închipui nimic, domnule Barker. Am datoria de a nu neglija nici un element informativ. Nu există nici un gînd care să vă ofenseze referitor la persoana dvs.

— Anumite întrebări constituie o ofensă prin ele însele, răspunse Barker pe un ton glumeț.

— Noi încercăm să stabilim faptele, este în interesul tuturor să iasă adevărul la lumină. Domnul Douglas aproba întru totul prietenia dvs. cu soția sa ?

Barker păli. Își unî mîinile într-o strîngere convulsivă.

— Nu aveți, strigă el, dreptul de a-mi pune această întrebare. Cu ce vă poate ajuta la rezultatul anchetei ?

— Totuși, insist să-mi spuneți.

— Ei, bine, refuz să răspund.

— Fie ! Dar cred că vă dați seama că refuzul dvs.

echivalează cu un răspuns, căci, dacă nu aveți nimic de ascuns, de ce n-ați răspunde ?

Domnul Barker tăcu o clipă ; fața lui trasă de oboseală, sumbră, sprîncenele joase, îi dădeau impresia unei puternice concentrări interioare. Ridică apoi capul și spuse zîmbind :

— Dumnezeule, domnilor, presupun că vă faceți datoria și că nu din cauza mea veți avea greutăți. Singurul lucru pe care vi-l cer este de a nu adăuga printr-o simplă întrebare, noi suferinți și așa destule, doamnei Douglas. De ce nu recunoașteți ? Sărmanul Douglas nu avea decît un defect : gelozia. Îmi era cel mai bun prieten ; niciodată nu am ținut la altcineva atît de mult. Era foarte atașat soției sale. Astfel, obișnuindu-se cu vizitele mele și lăudîndu-mă de cîte ori se ivea ocazia, nu suporta ca soția lui să discute cu mine sau să existe ceva între noi, nici măcar cea mai subtilă urmă de simpatie. Gelozia îl făcea să-și iasă din fire, nu se mai stăpînea, ajungînd la accese de nebunie. De nenumărate ori, i-am jurat că nu voi mai pune piciorul în casa lui. Atunci însă, îmi scria scrisori contradictorii, în care îmi cerea iertare. Ascultați-mă bine, domnilor ! Vă voi spune un ultim cuvînt : pot afirma cu deplină certitudine că nici un bărbat nu a avut o soție mai iubitoare, mai fidelă și nu sînt ipocrit dacă afirm că, un prieten la fel de loial.

Spusese acestea pe un ton plin de convingere. Însă inspectorul Mac Donald nu se lăsa așa ușor păcălit.

— Știați că i s-a sustras inelul de căsătorie ? continuă el.

— Așa se spune.

— Cum să se spună ? Este un fapt.

Confuzia și ezitarea puseseră stăpînire pe Barker.

— Vroiam să spun că Douglas putea să și-l scoată și singur.

— Simpla absență a inelului, oricare ar fi fost persoana care l-a făcut să dispară, ar da de gîndit și poate ar face legătura între căsătorie și dramă, nu-i așa ?

Barker ridică din umeri.

— Nu am stat să reflectez la ce s-ar fi gîndit el atunci. Dar dacă dvs. credeți, într-un fel sau altul, că acest lucru ar pune la îndoială onoarea doamnei Douglas...

Privirile lui Barker aruncau flăcări ; totuşi el putu în cele din urmă să-şi stăpînească emoţia :

— ...Greşiţi, asta este părerea mea !

— Nu cred, răspunse rece inspectorul, că pentru moment, mai avem de pus vreo întrebare.

— Un mic amănunt, zise Holmes, cînd aţi intrat în cabinetul de lucru, singur, lumînarea mai ardea încă pe masă. nu-i aşa ?

— Da !

— În lumina ei slabă v-aţi dat seama de adevărata tragedie a evenimentului.

— Da

— Aţi sunat imediat pentru a cere ajutor ?

— Da, imediat.

— Vi s-a răspuns cu promptitudine ?

— Într-un minut.

— Şi. în acest moment, nu mai era aprinsă lumînarea, ci lampa ? Iată un fapt demn de luat în seamă.

Barker păru din nou puţin dezorientat.

— Eu nu văd nimic extraordinar, domnule Holmes, zise el după o pauză. Lumînarea lumîna slab ; primul gînd a fost să pot vedea mai bine ; şi pentru că lampa se afla pe masă. am aprins-o.

— De ce aţi stins lumînarea ?

— Dar, era firesc...

Holmes se opri aici, iar Barker, după ce ne privi pe toţi. rînd pe rînd. cu o privire care-i trăda îndoiala, ne întoarse spatele şi ieşi.

Inspectorul Mac Donald o înştiinţă pe doamna Douglas că într-un minut va trebui să fie la dispoziţia noastră. Doamna Douglas ne spuse că ar prefera să ne întîlnească în sufragerie. Era complet diferită de persoana cu chip dureros pe care mi-o închipuisem ; intră calmă, frumoasă, înaltă demnă, în toată strălucirea celor treizeci de ani ai săi Era foarte palidă şi obosită ca după o luptă crîncenă şi avea însă o atitudine deosebită, graţie şi mîini delicate, care, aflate pe marginea mesei, nu tremurau mai mult decît ale mele Ne privi pe fiecare trist, dar şi cu un fel de curiozitate amestecată cu milă. În sfîrşit, interogaţia din priviri fu exprimată cu voce tare.

— Aţi găsit ceva ? întrebă ea.

Oare visam ? Mi s-a părut că în spatele acestei întrebări se afla mai mult teamă decît speranţă.

— Am luat toate măsurile necesare, doamnă Douglas, răspunse inspectorul. Fiţi sigură că nu se va întîmpla nimic.

— Nu faceţi economie de bani, zise ea, cu o voce slabă, reţinută. Aş dori să nu precupeţiţi nici un efort.

— Poate vreţi să ne daţi cîteva lămuriri care ar clarifica unele probleme ?

— Mă îndoiesc de acest lucru ; dar tot ce ştiu va fi pus în serviciul dvs.

— Domnul Barker ne-a declarat că dvs. nu aţi văzut nimic ; dar nu aţi intrat în camera în care s-a produs drama ?

— Nu. Domnul Barker m-a oprit pe scară, convingîndu-mă să mă întorc în camera mea.

— Asta o ştim. În momentul în care aţi auzit împuşcătura aţi fugit imediat ?

— Am îmbrăcat un halat de casă şi am coborît.

— Cît timp a trecut de cînd s-a auzit împuşcătura şi pînă în momentul în care domnul Barker v-a oprit pe scară ?

— Presupun că au trecut aproximativ două minute ; în astfel de momente nu poţi calcula timpul. Domnul Barker mă implora să urc din nou, deoarece nu eram de folos nimănui, aşa încît doamna Allen, mă conduse în cameră. Credeam că trăiesc un coşmar !

— Puteţi aprecia cu aproximaţie cît timp s-a scurs din clipa în care soţul dvs. a coborît şi pînă cînd s-a auzit împuşcătura ?

— Nu ştiu. Nu l-am auzit în momentul în care a ieşit din baie. În fiecare seară soţul meu controla casa de teamă să nu izbucnească vreun incendiu. Era singurul lucru de care se temea.

— Este exact punctul în care doream să ajung, doamnă Douglas. L-aţi cunoscut pe soţul dvs. în Anglia, nu-i aşa ?

— Da, eram căsătoriţi de cinci ani.

— V-a vorbit vreodată de ceva ce i s-a întîmplat atunci cînd a ajuns în America şi care i-ar fi pus viaţa în pericol ?

Doamna Douglas reflectă înainte de a răspunde.

— Am simțit totdeauna plutind pericolul asupra lui, dar refuza să-mi vorbească despre asta. Nu pentru că n-ar fi avut încredere în mine, căci între noi încrederea și afecțiunea erau totale, ci pentru a îndepărta din jurul meu tot ceea ce însemna neliniște. Se gîndea că mi-aș face probleme, și de aceea, din acest punct de vedere, prefera să tacă.

— Atunci cum ați reușit să aflați ?

Chipul doamnei Douglas se luminâ de un zîmbet trecător.

— Credeți că un soț poate ascunde toată viața un secret față de cea care îl iubește ? Descoperisem din comportarea lui că avea un secret. Îmi dădeam seama că dorea să-mi ascundă anumite întîmplări din perioada trăită în America. Le descopeream cu dibăcie, din cuvintele care-i scăpau și după felul cum își cerceta vizitatorii inopinați. Am constatat că avem dușmani puternici și credea că aceștia sînt tot timpul pe urmele lui. Eram sigură de asta, deoarece, timp de cinci ani, n-a ieșit din sat fără ca să tremur de fiecare dată cînd nu se întorcea la timp.

— V-aș putea întreba, spuse Holmes, care au fost cuvintele ce v-au trezit atenția ?

— „Valea Groazei", răspunse doamna Douglas. Uneori spunea : „Am fost odată în Valea Groazei, și încă n-am ieșit de acolo". — Oare nu vom ieși niciodată din Valea Groazei ? l-am întrebat eu într-o zi, cînd l-am văzut mai preocupat decît de obicei.

„Uneori mi se pare că am ieșit", îmi răspuse el.

— L-ați întrebat desigur, ce înțelegea el prin Valea Groazei ?

— Da ; dar atunci chipul îi devenea grav, scutura din cap ; „Asta este îmi zise el, o nenorocire la fel de mare ca atunci cînd unul din noi ar intra pentru totdeauna în propria-i umbră. Dumnezeul fie lăudat ca această umbră să nu apese asupra ta !" Poate prin aceste cuvinte el desemna vreun loc unde trăise înainte și avusese aventuri teribile. Mai mult, însă nu am putut afla.

— Și nu v-a spus niciodată un nume ?

— Ba da, odată, acum trei ani, delirînd în timpul unei febre, după un accident de vînătoare, îmi amintesc că repeta continuu un nume. Îl pronunța pe un ton minios,

cu un fel de oroare : Mac Ginty, stăpînul Mac Ginty ! L-am întrebat, cînd s-a trezit, cine era acest stăpîn Mac Ginty, și al cui stăpîn era ? „Slavă Domnului că nu-i al meu !« Îmi răspusese el rîzînd. Altceva n-am putut afla. Însă eu am făcut o legătură între Mac Ginty și Valea Groazei.

— Încă o întrebare, zise Mac Donald. Dacă nu greșesc, l-ați cunoscut pe domnul Douglas într-un pension de fa-milișt, la Londra, și ați fost de acord cu cererea lui în că-sătorie. A existat în această căsătorie o notă de romantism, ceva misterios, deosebit ?

— Un fel de romantism a existat ; totdeauna e așa. Dar mister, nu.

— Nu a avut nici un rival ?

— Nici unul. Eram absolut liberă.

— Cred că ați aflat că i s-a scos de pe deget inelul de căsătorie. Acest lucru nu vă sugerează nimic ? Să presupu-nem că un vechi dușman, regăsindu-i urmele, a comis cri-ma : ce motiv putea avea acest om de a-i lua inelul ? Aș putea jura că un surîs vag plutea pe buzele doamnei Dou-glas.

— Într-adevăr, nu-mi dau seama, răspunse ea. Este un lucru extraordinar.

— Nu vă mai pot reține mult timp, încheie Mac Do-nald. Scuzați-mă că v-am deranjat la o astfel de oră. Vor trebui clarificate multe lucruri pe care vi le vom prezenta la timp și pe măsură ce le vom cerceta. Doamna Douglas se ridică și timp de o secundă, am citit în ochii ei aceeași privire întrebătoare pe care o avusese în clipa în care intrase și parcă spunea : „ — Cum v-a plăcut mărturia mea ?“ Apoi se înclină și se îndepărtă.

— E frumoasă, cu adevărat frumoasă, spuse Mac Donald gînditor, după ce aceasta închise ușa. Acest Bar-ker a stat aici o bună perioadă de timp. Este un tip căruia nu-i lipsește farmecul în compania unei femei. A recu-noscut faptul că mortul era gelos : poate cunoștea perșonal motivele acestei gelozii. Apoi intervine și incidentul cu ine-lul, asupra căruia nu dorea să se oprească. Bărbatul care-i scoate mortului inelul de pe deget...

— Ei, ce spui de asta, domnule Holmes ?

Prietenul meu, părea să mediteze, ținîndu-și capul în

mîini. Deodată se ridică şi sună.

— Ames, spuse el cînd apăru valetul, unde este domnul Cecil Barker ?

— Mă duc să văd, domnule.

După o clipă, Ames veni să ne anunţe că dl. Barker se afla în grădină.

— Ames, îţi aminteşti cu ce era încălţat dl. Barker noaptea trecută, cînd l-ai întîlnit în cabinetul de lucru ?

— Da, domnule Holmes. Avea pantofi. I-am adus ghetele ca să poată chema poliţia.

— Unde-i sînt acum pantofii ?

— Mai sînt încă sub scaunul din hol.

— Foarte bine, Ames. Este firesc ca noi să putem face diferenţa între amprentele lăsate de dl. Barker şi urmele paşilor veniţi din afară.

— Da, domnule. În ceea ce mă priveşte, eu am observat că pantofii domnului Barker erau pătaţi de sînge, ca şi ai mei, de altfel.

— Asta se înţelege, avînd în vedere aspectul cameriei Perfect, Ames. Vă vom suna dacă vom mai avea nevoie de dumneata.

Cîteva minute mai tîrziu, merserăm în cabinetul de lucru. Holmes luase din hol pantofii. Aşa cum observase şi valetul, amîndouă perechile aveau urme de sînge. Dintr-o singură mişcare, cu o agilitate de felină, el se aplecă şi puse unul din pantofi pe pervaz, în colţul în care se afla pata de sînge : pantoful corespundea exact urmei. Atunci, fără a spune vreun cuvînt, zîmbi celor doi colegi ai săi. Emoţia pusese stăpînire pe inspector. Cînd începu să vorbească, accentul său era asemeni sunetului scos de un băţ plimbat pe o grilă.

— La dracu ! Nu-i nici o îndoială ! zise el. Barker însuşi a murdărit fereastra! Semnul este mai mare decît al oricărei alte ghete. Este amprenta unui picior plat. Acum, totul se leagă. Dar ce rol joacă el aici, domnule Holmes ? Ce rol joacă ?

— Da, ce rol ? repetă Holmes, absorbit de gînduri.

White Mason începu să rîdă, frecîndu-şi mîinile groase cu satisfacţie profesională.

— Am spus eu că îi vom veni de hac, zise el. Şi am avut dreptate !

VI

SHERLOCK HOLMES ARE PROBLEMĂ

Holmes și ceilalți doi detectivi se adînciră și mai mult în amănunte în următoarele zile. I-am părăsit deci, pentru a ajunge la modesta noastră cameră de la hanul din sat. Mai întîi însă, am dat o raită prin grădina, ciudat de îmbătrînită, care se afla în fața casei.

Rînduri de tisă tăiată, foarte groasă, răsucită sub diferite forme înconjurau casa ; era un fel de centură a peluzei, întinsă, în centrul căreia se afla un cadran solar. Toate acestea emanau o liniște binefăcătoare, calmantă pentru nervii mei tracasați. Puteam în acea atmosferă pacifică să uit sau să nu-mi mai amintesc decît ca pe un vis urît, tristul cabinet de lucru, pe parchetul căruia se afla întinsă o baltă de sînge. Totuși, tot plimbîndu-mă de colocolo pentru a-mi liniști sufletul un incident penibil mă readuse la realitatea neagră, smulgîndu-mă sentimentului pașnic de care eram stăpînit. În colțul cel mai îndepărtat al casei, dincolo de zidul viu al grădinii, se afla o bancă de piatră, care nu putea fi zărită din apropierea casei. Tocmai mă apropiam de acest loc, cînd un zgomot îmi atrase atenția : o voce plăcut timbrată de bărbat, căreia îi răspundea rîsul sacadat al unei femei. N-aveam decît să merg pînă acolo pentru a mă găsi în fața doamnei Douglas și a lui Barker, care ar fi dorit să spulbere prezența mea într-o clipă. Îmi atrase atenția chipul doamnei Douglas. În sufragerie, cu puțin timp înainte, o văzusem gravă și discretă ; acum își scoase de pe față vălul durerii false și bucuria de a trăi îi lumina ochii ; o sclipire a privirii lui Barker o învelise atît de mult, încît întreaga sa făptură radia încă. Barker stătea aplecat, cu mîinile pe genunchi ;

chipul lui frumos se mulțumea să zîmbească. În clipa în care am apărut, pe fețele lor reveni vechea mască, însă prea tîrziu. I-am văzut schimbînd rapid cîteva cuvinte. Apoi Barker se ridică și mi se adresă.

— Iertați-mă, domnule, zise el. Sînteți doctorul Watson, nu-i așa ?

I-am răspuns printr-un salut atît de rece, încît se puteau vedea clar, sentimentele mele față de comportarea lor.

— Nu există nici un dubiu, referitor la prietenia care vă leagă de Sherlock Holmes, fiind cunoscută de toată lumea. I-ați putea totuși acorda doamnei Douglas cîteva secunde ?

L-am urmat cu mare greutate. Revedeam în minte cadavrul desfigurat zăcînd acolo jos, pe parchet, într-o cameră oarecare. Abia trecuseră cîteva ore de la tragicul eveniment nocturn, și, în grădina mortului, soția sa, împreună cu cel mai bun prieten, căutau adăpostul unei tufe pentru a rîde împreună. M-am apropiat de doamna Douglas, extrem de rezervat. Suferisem înainte, în sufragerie, văzîndu-i durerea ; de data asta însă, privirea sa nu o susținu pe a mea : nu întîlni nici un fel de simpatie.

— Credeți, poate, că sînt un om insensibil, fără inimă ? zise ea.

I-am răspuns printr-un ridicat de umeri.

— Asta nu mă privește.

— Într-o zi îmi veți da dreptate. Dacă ați ști...

— De ce l-ar interesa așa ceva pe doctorul Watson ? zise Barker vioi. A afirmat chiar dînsul că nu-l interesează.

— Iar eu vă cer permisiunea de a-mi continua plimbarea, adăugai eu.

Doamna Douglas însă insistă.

— Vă rog, doctore Watson, o clipă ! Avem o problemă pe care numai dvs. ați putea să o rezolvați și de care va depinde mersul cercetărilor. Nimeni nu cunoaște mai bine decît dvs. relațiile domnului Holmes cu poliția. Credeți că dacă ar primi, sub semnătura strict secret, o mărturisire, ar preda-o neapărat detectivilor ?

— Da, completă Barker, este pe deplin dependent de ei ? Sau acționează de unul singur ?

— Este un punct asupra căruia nu sînt obligat să vă răspund.

— Vă rog, vă implor, doctore Watson ! Dacă lămurim această problemă, ne... îmi faceți un mare serviciu ! În glasul doamnei Douglas era atîta sinceritate, încît, uitînd o clipă de nesocotința ei, am sedat.

— Dl. Holmes, în cercetările sale, acționează din proprie inițiativă, am răspuns eu. Nu ascultă decît de el însuși, și, în cazul la care vă referiți, nu se lasă condus decît de propria lui judecată. În același timp însă e respectat de poliție, cercetînd același caz în același timp cu aceasta, și nu i s-ar ascunde nimic care ar stîrni bănuieli, pentru descoperirea criminalului și predarea acestuia în mîinile justiției. Este tot ce vă pot spune, și n-aș face altceva decît să mă adresez domnului Holmes personal pentru informații mai ample. După cele spuse, mi-am scos pălăria și m-am îndepărtat, lăsîndu-i pe doamna Douglas și pe dl. Barker pe banca de piatră. În clipa în care am ocolit pe partea celaltă a clădirii, am aruncat o privire în direcția lor și i-am văzut discutînd foarte aprins. Priveau spre mine, ceea ce îmi confirma faptul că discutau despre întîlnirea mea cu ei.

— Nu am nevoie de secretele lor, îmi răspunse Holmes, cînd îi povesti incidentul. Prietenul meu își petrecuse ziua la conac împreună cu colegii săi, și-mi povesti cu o poftă nebună, timp în care eu i-am pregătit un ceai concentrat.

— Nu, continuă el, fără secrete. Mi-ar aduce neplăceri în cazul unei arestări pentru complicitate la crimă cu premeditare.

— Crezi că vom putea aresta pe cineva ?

— Dragul meu Watson, lasă-mă să-ți ofer al patrulea ou, după care vom vedea cum stau lucrurile. Nu vreau să spun că aș fi ajuns departe cu cercetările ; departe de mine acest lucru. Dar cînd vom găsi haltera care lipsește...

— Haltera ?

— Dragul meu, Watson, n-ai ghicit încă ? Acest mister va fi rezolvat numai cînd vom găsi cealaltă halteră. Haide ! Haide ! Nu mai face figura asta ! Nici unul dintre cei de față, nici inspectorul Mac Donald nici excelentul provincial, n-au sesizat importanța acestui fapt. O singură halteră, Watson ! Imaginează-ți un gimnast care nu folosește decît o singură halteră ! Imaginează-ți acea dez-

voltare unilaterală, pericolul unei curbări dorsale! Gîndește-te, Watson, gîntește-te!

Vorbea cu gura plină în timp ce mînca. Ochii îi străluceau de răutate, s-ar fi spus că era satisfăcut de starea mea de indispoziție. Îmi amintesc de zilele și nopțile cînd, pierzînd noțiunea de hrană, se încrîncena să rezolve vreo problemă exasperantă și deconcertantă, iar trăsăturile feței sale se crispau datorită unui efort mental exagerat. În sfîrșit își aprinse pipa și, instalat în colțul cel mai retras al încăperii, începu să vorbească încet, volubil, ca un om pe care nu-l preocupă continuitatea discursului său, dar, care, pur și simplu, gîndește cu voce tare.

— O minciună Watson, o mare, enormă, insuportabilă și ireparabilă minciună... iată ce vom găsi la sfîrșitul anchetei, iată punctul nostru de plecare! Toată povestea lui Barker a fost mincinună! Minciună a fost și declarația doamnei Douglas! Există o complicitate a minciunii între cei doi, așa încît mă întreb: ce interes au să mintă? Care este adevărul pe care vor să-l ascundă?

Eu știu că ei mint, deoarece minciunile lor exagerate exclud orice posibilitate de a afla adevărul. Gîndește-te că după cele spuse de ei, după înfăptuirea crimei, ucigașul nu a avut decît un minut, timp în care i-a scos mortului inelul din deget, inel care se afla sub alt inel, i l-a pus pe celălalt la loc, ceea ce în realitate nu i-ar fi trecut prin cap să o facă și totodată să depună lîngă cadavru cîudata hartă.

Acest lucru este absolut imposibil! Ai destulă minte ca să-ți dai seama că de fapt, furtului i-a precedat crima. Faptul că lumînarea nu a ars decît foarte puțin timp. demonstrează că între asasin și victimă nu a avut loc o discuție care să dureze mult timp. Admițînd că Douglas a consimțit să-i dea inelul, acest om, despre care ni s-a spus că ar avea un caracter întreprinzător, crezi că i l-a dat imediat? La prima somație?

— Nu, Watson, asasinul a rămas o vreme cu mortul, după care a aprins lampa. Sînt sigur de asta. Oare împușcătura l-a cauzat, după toate aparențele, moartea? Nu el, s-a tras cu pușca mai devreme decît s-a spus! Știind că la acest punct s-ar putea să existe o greșeală, ne aflăm acum în prezența unui acord între două persoane care au auzit

impușcătura : Barker si doamna Douglas. Pe de altă parte, însă, sînt în măsură să demonstrez că pata de sînge rămasă pe pervazul ferestrei, a fost imprimată special de Barker, cu intenția de a păcăli poliția ; cred că ești de acord cu faptul că, în ceea ce-l privește pe asasin, lucrurile au luat o întorsătură nefavorabilă. Acum ar trebui să aflăm exact ora la care s-a petrecut drama. Pînă la orele zece și jumătate servitorii circulă prin casă, într-un continuu du-te-vino ! Deci, pînă atunci nu s-a petrecut nimic ! La orele 11 și un sfert toți sînt în camerele lor în afară de Ames care are treabă în oficiu. Am procedat la cîteva mici experiențe în această dimineață, după plecarea dvs. și am constatat că Mac Donald făcuse mult zgomot în cabinetul de lucru, iar ușile odată încuiate, nu mai venea nimeni la oficiu. Nu la fel stăteau lucrurile în camera guvernantei : ea se afla la cea mai mică distanță pe coridor și putea auzi de aici orice zgomot, oricît de mic ar fi fost...

Împușcătura produsă de o armă de vînătoare, este, într-o anumită măsură, amortizată, atunci cînd se trage de foarte aproape ; în această situație nu trebuie să aibă decît un ecou relativ ; cu toate acestea, în liniștea nopții se putea auzi cu ușurință, pînă în camera doamnei Allen. Deși fiind puțin cam surdă, după cîte se pare, doamna Allen a mărturisit în depoziția sa că, înainte cu o jumătate de oră de a se auzi împușcătura, a auzit și zgomotul unei uși trîntite, deci cu o jumătate de oră înainte de a fi alertată toată casa, pe la orele 11 fără un sfert. Nu mă îndoiesc că acea detunătură marca momentul precis al crimei. De aceea, presupunînd că domnul Barker și doamna Douglas nu sînt cu adevărat criminali, trebuie să aflăm ce au făcut între orele 11 fără un sfert, ora cînd s-a auzit zgomotul împușcăturii, moment în care ei s-au avîntat pe scări, și orele 11 și un sfert adică ora la care au fost chemați servitorii. Ei bine, ce au făcut ei în acest timp ? De ce n-au dat imediat alarma ? Este întrebarea care ne preocupă în permanență ; cînd vom putea răspunde, vom fi avansat cît de puțin în adîncul problemei.

— Și eu am sentimentul ferm al unei înțelegeri între aceste două persoane, zisei eu. Doamna Douglas trebuie să fie lipsită de inimă ca să rîdă așa cum a făcut-o pentru nu

știu ce glumă, la numai cîteva ore după asasinatul care a lăsat-o văduvă.

— Este clar că, însăși prin felul în care ne-a relatat evenimentele, nu a avut o comportare potrivită pentru o soție.

— Știi, Watson, că am o admirație reținută față de sexul opus; ei bine, ai încredere în experiența mea.

Există puține femei, cu minimum de respect față de soțul lor, și care ar permite ca un bărbat să intervină între ea și cadavrul acestuia. Watson, în caz că mă voi căsători vreodată, sper să inspir destulă afecțiune soției mele, pentru a nu se lăsa atît de ușor dusă de guvernanta sa dacă s-ar întîmpla să zac pe jos, la cîțiva pași de ea. Toate acestea, de altfel, sînt situații de comedie ieftină, deoarece observatorului cel mai puțin avizat i s-ar părea suspect ca o femeie să se poată abține în astfel de momente. Dacă nu s-ar fi întîmplat nimic, aș considera acest incident ca un acord perfect între cei doi.

— Vă gîndiți cumva că Barker și doamna Douglas au comis crima ?

— Watson, ai un talent teribil să spui lucrurilor pe nume, zise Holmes agitîndu-și pipa spre mine : ții nimerit la punct fix ! Întreabă-mă dacă nu cumva cred că doamna Douglas și Barker știu adevărul, deci știu cine este criminalul și s-au înțeles să-l ascundă. Eu îți voi răspunde sincer : sînt sigur că ei cunosc și ascund adevărul, dar propunerea dumitale redutabilă nu este la fel de evidentă Să vedem ce dificultăți întîmpină : Să presupunem că doamna Douglas și Barker, uniți printr-o iubire vinovată, au vrut să se debaraseze de cel care-i deranja. Presupunere gratuită, căci o anchetă îndiscretă față de servitori și diverse alte persoane nu a confirmat aceasta. S-ar părea chiar că exista o apropiere foarte mare între soții Douglas.

— Mai degrabă aș crede contrariul, spusei eu amintindu-mi chipul frumos al femeii în timp ce rîdea în grădină.

— Dădea impresia, cel puțin, a unei armonii perfecte, dar să ne închipuim că Barker și doamna Douglas, cu o artă perfectă a disimulării i-ar înșela pe toți, ascunzînd împreună cu ceilalți asasinul soțului ei.

Holmes reflectă.

— Te ascult, Watson. Ești pe cale de a descoperi un

sistem după care tot ceea ce se afirmă începînd cu principiul de bază, este fals. Nu acorzi nici o şansă pentru a pătrunde mai departe ; după dumneata, nu există nici o ameninţare ascunsă, nici o Vale a Groazei, nici un stăpîn, nimic de acest fel. Asta înseamnă să generalizezi totul, făcînd un fel de tabula rasa. Unde ajungem ? Aici. Pentru a explica crima, ei invèntează o fabulă. Abandonînd bicicleta în parc, ei speră să se creadă într-o intervenţie din afară. Pata de sînge imprimată pe pervaz, harta lăsată lîngă cadavru ; apoi se pregătesc şi ei pentru aceeaşi demonstraţie. În ipoteza dumitale intră o mulţime de fapte. Dar iată altele care nu se potrivesc deloc. Cum se face că din o mie de tipuri de arme va fi aleasă o armă de vînătoare, una din acelea pe care le folosesc americanii ?

Cum s-a întîmplat că anumite persoane nu au auzit zgomotul, şi culmea întîmplării, ca doamna Allen să nu iasă cînd aude bătîndu-se într-o uşă. Doamna Douglas şi Barker fiind presupuşii vinovaţi, cum îţi explici aceste două puncte, Watson ?

— Pe legea mea că nu-mi explic...

— Pe de altă parte, dacă o femeie şi amantul ei conspiră la uciderea soţului se vor acuza unul pe altul, făcînd gestul ostentativ de a scoate inelul de căsătorie al mortului ? Crezi că e posibil, Watson ?

— Nu, însă...

— Şi dacă ţi-ar veni ideea să ascunzi şi să abandonezi o bicicletă, crezi că ai rezista mult timp ? Nu ! Nici cel mai mărginit detectiv nu s-ar lăsa prins în această capcană ieftină ; o bicicletă fiind primul lucru de care criminalul ar avea nevoie pentru a-i induce în eroare.

— Mărturisesc că nu înţeleg deloc ce rol are bicicleta!

— Totuşi, nu există vreo întîmplare pentru care să nu se găsească o explicaţie firească. Ca simplu exerciţiu mental, lasă-mă să-ţi expun o posibilitate raţională Simplă imaginaţie, bineînţeles, însă imaginaţia nu se bazează de cele mai multe ori pe adevăr ? Să ne imaginăm deci că viaţa lui Douglas ascundea o faptă de care se făcea vinovat şi care constituia un secret, deci, un secret de care i-ar fi ruşine. Să presupunem că ar fi urmărit de răzbunarea unui individ, a unui străin, acest străin îl asasinează. şi pentru o raţiune care îmi scapă, îi sustrage inelul. Înain-

de de a reuşi să se depărteze, Barker şi doamna Douglas sosesc pe neaşteptate. El îi avertizează că arestarea sa nu va avea alt rezultat decît un scandal îngrozitor. Barker şi doamna Douglas sînt de acord şi preferă să-l lase să plece. Pentru asta coboară podul, care funcţionează fără zgomot, şi-l ridică după ce l-a lăsat pe individ să treacă. Acesta are motivele lui să creadă că se va salva mai uşor pe jos decît cu bicicleta ; o lasă, deci, într-un loc unde nu va fi descoperită înainte de a fi destul de departe. Pînă aici rămînem în limitele posibilului, nu-i aşa ?

— Doamne dumnezeule, bineînţeles, am spus eu cu oarecare rezervă.

— Să ne amintim, Watson, că tot ce s-a întîmplat, nu a fost nimic extraordinar. Şi în plus, pentru a reveni la ipoteza noastră, doamna Douglas şi Barker, care nu sînt neapărat ei cei vinovaţi, îşi dau seama, că, odată ucigaşul plecat, se află într-o situaţie în care le va fi greu să demonstreze că n-au fost implicaţi sau n-au ajutat la îndeplinirea crimei. Se sfătuiesc amîndoi, însă acţionează destul de stîngaci. Pentru a marca drumul parcurs de criminal în momentul în care a fugit, Barker a imprimat pe pervazul ferestrei talpa însîngerată a pantofului.

Numai el şi doamna Douglas sînt singurii care au auzit împuşcătura, astfel încît nu au sunat clopoţelul de alarmă, decît atunci cînd au vrut, după o jumătate de oră.

— Cum credeţi că o să demonstraţi toate acestea ?

— Dacă există un străin amestecat în această afacere am putea să-l depistăm şi să-l arestăm; ar fi cea mai elocventă probă. Dacă nu... Ei bine, arta nu şi-a epuizat încă resursele. Cred că mi-ar face foarte bine să petrec o singur o seară în cabinetul de lucru.

— Singur, o seară întreagă ?

— Într-o clipă mă voi întoarce la conac. Am convenit cu stimabilul Ames, care are faţă de Barker doar o umbră de simpatie. Mă voi instala în cameră să văd dacă atmosfera de acolo nu-mi inspiră ceva. Am încredere în Genius Loci[1]. Zîmbeşti, prietene Watson ? Răbdare. Apropo, nu cumva mai ai umbrela cea mare ?

---

[1] — genul locului. Anticii numeau „geniu" divinitatea protrie naturii fiecărui loc, lucru sau om. (Nota trad.).

— Iat-o ! Dacă dorești, ți-o împrumut.

— Cu plăcere. Ce armă jalnică ! Dacă există vreun pericol...

— Nimic serios, scumpul meu Watson ; fără asta ți-aș solicita să mă însoțești, însă îți cer umbrela. Abia aștept să-mi revăd colegii revenind de la Tunbridge Wells, unde încearcă să afle cine este proprietarul bicicletei.

White Mason și inspectorul Mac Donald nu s-au întors din expediția lor decît la miezul nopții. Erau entuziasmați : datorită cercetărilor, spuneau ei, au reușit să facă un pas mare.

— Da, cu asta sînt de acord, zise Mac Donald. Nu eram sigur că asasinul putea fi un străin ; acum nu mă mai îndoiesc de acest fapt. Am identificat bicicleta și am obținut semnalmentele individului. A fost o etapă care ne-a deschis drumul.

— Acesta ar putea fi foarte bine începutul sfîrșitului, răspunse Holmes. Complimentele mele cele mai sincere.

— Am plecat de la faptul că domnul Douglas părea să se simtă rău de cînd se întoarse de la Tunbridge Wells unde fusese cu două zile înainte.

Prin urmare, de la Tunbridge Wells îi venea amenințarea și, în consecință de acolo venise, probabil, biciclistul. Am luat bicicleta și ne-am plimbat din hotel în hotel. Directorul companiei comerciale a recunoscut-o ca fiind a unui numit Hargrave care locuise cu două zile înainte într-o cameră de aici. Hargrave nu avea bagaje, decît o mică bicicletă și o mică valiză. S-a înscris în registru ca venind de la Londra fără a da vreo adresă. Valiza era fabricată la Londra, iar conținutul ei era englezesc, însă călătorul era negreșit american.

— Bine, bine, zise vesel Holmes. În timp ce emiteam tot felul de teorii în preună cu prietenul meu, Watson, voi vă făceați tot felul de probleme.

Asta m-a făcut să înțeleg că trebuie să fiu practic, domnule Mac.

— Chiar așa, domnule Holmes, răspunse inspectorul pe un ton satisfăcut.

— Dar, am obiectat eu, ceea ce raportează domnul Mac nu se încadrează în teoriile dumitale ?

— Rămîne de văzut. Spune pînă la capăt, domnule Mac. Nu există nimic care să permită identificarea acestui Hargrave ?

— Nimic, sau atît de puține lucruri, căci individul și-a luat toate măsurile de precauție. Nu există nici hîrtii, nici scrisori, nici semne, de îmbrăcăminte ; o simplă hartă rutieră a comitatului se afla pe masă. Individul a părăsit hotelul cu bicicleta, ieri dimineața după dejun. N-am mai auzit vorbindu-se despre el pînă la ancheta asta.

— Această situație dă de gîndit, domnule Holmes, zise White Mason. Ne-am putea închipui că individul ar fi putut reveni la hotel ca un turist oarecare ? Probabil își dădea seama că directorul hotelului va chema poliția și va stabili o legătură între ucigaș și dispariția lui.

— Fără îndoială. Dar pînă acum a crezut poate că a acționat înțelept, devreme ce mai aleargă încă. Aveți semnalmentele lui ?

Mac Donald își consultă carnetul.

— Destul de vag ; nu cred că a fost remarcat. Totuși, portarul, bărbatul din birou și femeia de serviciu au declarat următoarele semnalmente : talie mijlocie, cinci picioare și nouă degete, vîrsta în jur de cincizeci de ani, părul ușor grizonat, mustața cenușie, nasul încovoiat ; figură sumbră și puțin comunicativă.

— O figură asemănătoare constituie descrierea dată de domnul Barker, spuse Holmes : cincizeci de ani, aceeași culoare a părului și a mustății, aceeași talie. Altceva mai știți ?

— Individul purta un costum gri cenușiu, cu veston și rever, un pardesiu galben scurt și o pălărie.

— În ceea ce privește arma ?

— Arma nu are decît două picioare lungime, putea să o pună în valiză sau să o poarte fără dificultate pe sub pardesiu...

— După părerea dumitale, care credeți că va fi cursul cercetărilor ?

— Dumnezeule, spuse Holmes, abia aștept să-l prindem pe criminal, deși semnalmentele sale nu ne sînt cu-

noscute decît de cinci minute, fiind transmîse pe toate căile telegrafice... În orice caz, însă, am făcut progrese...

— Știm că un american care s-a înregistrat sub numele de Hargrave, a venit acum două zile la Tunbridge Wells cu o bicicletă și o valiză. În această valiză, se afla o armă de vînătoare cu amortizor, dovadă a intențiilor sale criminale.

A plecat ieri dimineață spre Birlstone, ascunzîndu-și arma sub pardesiu. După cît se pare nu l-a văzut nimeni sosind ; nu era însă nevoie să traverseze satul pentru a ajunge la gardul parcului, iar pe drum poți întîlni mulți ciclișți. Probabil că și-a ascuns bicicleta printre tufe, unde a fost găsită, și poate acolo s-a ascuns și el, pîndind ieșirea domnului Douglas. Arma de vînătoare a fost nepotrivit aleasă pentru o lovitură în interiorul casei, dar probabil că a vrut să o folosească de afară, căci avantajele ar fi fost altele. În primul rînd că, folosind o astfel de armă, ar fi fost imposîbil să nu țintești omul. Apoi într-un astfel de loc, unde vînătoarea este o îndeletnicire obișnuită, unde se aud tot timpul împușcături, zgomotul ar fi trecut neobservat.

— Pînă acum totul e foarte logic, spuse Holmes.

— Totuși, domnul Douglas nu apărea. Ce trebuie să facă americanul ? Își lasă bicicleta și se apropie de casă, cînd se lasă întunerîcul. Găsește podul coborît. Nevăzînd pe nimeni, intră, se strecoară, se ascunde. Norocul îl ajută. Intră în prima cameră pe care o întîlnește și se ascunde în spatele perdelei. De aicî el observă că podul se ridică și că nu mai poate fugi decît traversînd șanțul. El așteaptă pînă la orele unsprezece și un sfert. Este momentul în care domnul Douglas, făcîndu-și rondul, intră în cameră. Îl ucide pe Douglas și se salvează așa cum plănuise. El își dă seama că bicicleta îl va da de gol, căci nu peste mult timp, cei din hotel îi vor da semnalmentele. Atunci, renunță la bicicletă și folosind alte mijloace, reușește să fugă fie la Londra, fie într-un loc oarecare unde se crede în siguranță. Ei, cum vi se pare, domnule Holmes ?

— Relatarea dumitale a fost foarte bună, domnule Mac, și foarte clară. Dar care este concluzia ? După părerea mea, crima s-a comis cu o jumătate de oră mai devre-

me decît s-a declarat ; doamna Douglas şi domnul Barker s-au înţeles să ascundă adevărul ; ei l-au ajutat pe criminal să fugă, sau cel puţin, au intrat în cameră înainte ca el să reuşească să fugă ; ei au mistificat dovada trecerii acestuia pe fereastră, cînd, după toate aparenţele, l-au lăsat să fugă coborînd podul. Iată cum poate fi reconstituită, după părerea mea, prima jumătate a cazului.

Cei doi detectivi încuviinţară din cap.

— Este adevărat, domnule Holmes, spuse inspectorul, că noi am sărit de la un mister la altul...

— Şi ar exista un al treilea punct, foarte important, adăugă White Mason. Doamna Douglas nu a fost niciodată în America ; ce poate fi comun între ea şi un asasin american pentru a-l ajuta să fugă ?

— Recunosc că avem multe probleme de rezolvat, spuse Holmes. În acest sens, mi-am propus ca, în noaptea asta, în interesul nostru comun să fac o investigaţie, aşa cum obişnuiesc eu.

— V-am putea ajuta cu ceva, domnule Holmes ?

— Nu. Dorinţele mele sînt modeste. Nu vreau decît întunerlc total şi umbrela doctorului Watson. Îl uitasem pe Ames, fidelul Ames. Mă bazez pe el pentru a stabili un punct esenţial de la care porneşte totul : de ce un om care face sport, este atît de extravagant, încît nu exersează decît cu o halteră ?

Absenţa lui Holmes se prelungi mult după căderea nopţii. Am ocupat o cameră cu două paturi, cea mai bună pe care o deţinea hotelul din sat. Abia aţipisem, eram pe jumătate treaz, cînd el se întoarse.

— Ei bine, Holmes, ai descoperit ceva ? mormăi eu. El se opri tăcut lîngă patul meu, cu lumînarea în mînă. Am văzut atunci silueta lui lungă şi subţire aplecîndu-se spre mine.

— Spune-mi, Watson, zise el cu glas şoptit, ţi-ar fi frică să dormi în camera unui nebun, a unui om lipsit de facultăţi mintale ?

— Pentru nimic în lume, răspunsei eu consternat.

— Grozav, zise el.

Şi nu a mai scos un singur cuvînt pe toată durata nopţii.

VII

CINE EŞTI DUMNEATA, DOMNULE DOUGLAS?

A doua zi dimineaţă, după primul nostru dejun, îl găsirăm pe Mac Donald şi White Mason stînd la sfat într-un birou mic al sergentului poliţiei locale. Pe masă, în faţa lor, se aflau teancuri de scrisori şi telegrame pe care le alegeau şi notau cu grijă. Puseseră de-o parte trei scrisori.

— Sînteţi tot pe urma ciclistului fantomă? întrebă veselul Holmes. Care sînt ultimele ştiri?

Mac Donald îi arătă pe masă corespondenţa voluminoasă.

— Ni s-a transmis că în acest moment se află la Leicester, la Nottingham, la Southampton, la Derby, la East Ham, la Richmond şi în alte cincisprezece localităţi. Pretutindeni s-a trecut la arestarea lui. Ţinutul pare să fie plin de indivizi în pardesie galbene...

— Adevărat, zise Holmes pe un ton amuzat. Ei bine, domnule Mac şi dumneata, domnule White Mason, v-aş da un sfat destul de serios. Cînd mi-am asumat răspunderea pentru acest caz şi am acceptat colaborarea dvs., s-a convenit să nu aducem teorii fondate pe jumătăţi de probe şi că voi păstra ideile mele pentru mine pînă ce voi verifica exactitatea lor. De aceea nu vă spun tot ceea ce gîndesc. Pe de altă parte, v-am promis că voi lucra cinstit cu dvs. şi asta nu înseamnă că dacă lucrez cinstit, dvs. să aveţi timp liber pentru a vă consuma energia fără folos, în scopuri inutile. În dimineaţa asta vin şi vă spun: abandonaţi cazul!

Mac Donald şi White Mason îl priviră uimiţi pe colegul meu.

— Cum ? zise inspectorul. Credeți că nu va da nici un rezultat ?

— Ce mi se pare fără vreun rezultat este calea pe care ați ales-o ! Dar eu continui să cred că există posibilitatea de a afla adevărul !

— Dar ciclistul ? Nu l-a inventat nimeni ! Avem semnalmentele lui, bicicleta, valiza ! Trebuie să fie pe undeva ! De ce nu l-am încolți ?

— Da, bineînțeles că există pe undeva, și-l vom încolți. Dar nu vreau să vă obosiți căutîndu-l, nici în East Ham, nici la Liverpool. Vom găsi, fără îndoială un mijloc de a ne atinge scopul, mai rapid !

— Domnule Holmes, zise inspectoratul plictisit, sinceritatea dumitale nu este totală, ne ascundeți ceva.

— Cunoașteți metoda mea de lucru, domnule Mac. Dar nu voi păstra tăcerea prea mult timp. De îndată ce voi verifica informațiile, sper să nu întîrzii prea mult, vă voi face o reverență și mă voi retrage la Londra, lăsînd la dispoziția dvs. rezultatele obținute. Vă datorez foarte mult pentru a nu acționa altfel, căci nu-mi amintesc să fi întîlnit în întreaga mea carieră un subiect de cercetare mai captivant și mai deosebit.

— Cele spuse de dvs., depășesc puterea mea de înțelegere, domnule Holmes. Ieri seară cînd v-am văzut, la întoarcerea noastră de la Tunbridge Wells, ați fost de acord cu noi asupra punctelor stabilite. Ce a putut interveni de atunci, care să vă fi modificat planurile ?

— Ei, bine, dacă țineți să aflați, am făcut așa cum v-am spus ! Am petrecut cîteva ore noaptea trecută la conac.

— Ei și ?

— Oh ! Pentru moment nu vă pot da decît un răspuns foarte general. În treacăt fie spus, am profitat de ocazie pentru a citi o scurtă notiță concisă și interesantă, referitoare la vechea clădire, și care poate fi procurată pentru modesta sumă de un penny la negustorul de tutun ; și spunînd acestea, Holmes scoase o mică broșură, cu o gravură naivă reprezentînd vechea construcție a conacului.

— Dragă, domnule Mac, acest lucru dă mai multă

savoare cercetării, decît să te lași îmbîcsit de atmosfera locală... Nu fi atît de nerăbdător ! Oricît de sărac ar fi acesta din punct de vedere istoric, este suficient să amintească puțin de trecut... Suportați să vă citesc un pasaj ? „—...construit în al cincilea an al domniei lui Iacob I, pe locul unei construcții foarte vechi. conacul din Birlstone. reprezintă unul din cele mai frumoase edificii. care a rămas după domnia Iacobinilor, de-a lungul secolelor...

— Vă bateți joc de noi, domnule Holmes...

— Ia te uită, domnule Mac, este pentru prima dată că aveți umor... Să încetez așadar să mai citesc din acest text care vă enervează... Dar dacă v-aș spune că citind broșura despre care vă vorbeam, am aflat de un colonel. comandant de trupe. care a luat conacul în anul 1644, an în care Charles I a fost adăpostit aici timp de mai multe zile în timpul războiului civil. și că mai tîrziu George al II-lea l-a vizitat. veți fi de acord cu mine că această reședință istorică este legată de o mulțime de amintiri ciudate.

— Nu mă îndoiesc de acest lucru, domnule Holmes. dar asta nu-i treaba noastră.

— De unde știi, domnule Mac. Meseria noastră cere o anumită flexibilitate de vederi. Există o legătură subtilă între ideile care pot da un rezultat absolut spectaculos. Vă rog să-i iertați observațiile unui amator în probleme criminale, acesta nefiind decît puțin mai în vîrstă și cu mai multă experiență decît dvs.

— Sînt de acord cu prima parte. spuse cordial detectivul. Aveți felul dvs. de a privi lucrurile. și de a obține rezultate. Dar plecările și venirile dvs. sînt atît de bizare...

— Fie ! Dar să lăsăm poveștile și să revenim la realitate. Deci, repet. Ieri seară am fost la conac. Nu l-am văzut nici pe domnul Barker, nici pe doamna Douglas. Nu aveam nevoie să-i deranjez, dar mi-ar fi plăcut să aflu dacă stăpîna casei stătea la pîndă, de vreme ce terminase demult cina. Vizita mea s-a datorat acestui Ames, și am schimbat cu el cîteva cuvinte de amabilitate, care au avut drept urmare obținerea libertății de a mă lăsa singur în cabinetul de lucru.

— Cum ? Aţi stat împreună cu cadavrul ?

— Nu, nu. Acum totul e în ordine ; eu am ştiut, domnule Mac, că i-aţi dat autorizaţia de a face ordine în cameră şi am petrecut aici un sfert de oră destul de instructiv.

— Cum aşa ?

— Dumnezeule, nu voi face un mister dintr-un lucru atît de simplu ; am căutat haltera care lipsea. În ceea ce mă priveşte, consider că este un lucru foarte important. Am sfîrşit prin a o descoperi.

— Unde ?

— Ah ! Acolo unde am descoperit-o, se afla un loc secret. Permiteţi-mi ca înainte de asta, să vă vorbesc despre cele ce am descoperit ; tot ceea ce voi afla, vă voi spune.

— Faceţi cum doriţi, zise inspectorul, dar pentru a ajunge să ne cereţi a abandona cazul... pentru Dumnezeu, de ce l-am abandona ?

— Pentru că habar nu aveţi să întreprindeţi o anchetă.

— Credem că toată lumea ştie că efectuăm ancheta cazului domnului Douglas de la conacul din Birlstone.

— Da, da, asta o ştim. Dar asta nu înseamnă să vă puneţi cenuşă în cap, numai ca să căutaţi ciclistul misterios : nu veţi avea nimic de cîştigat.

— Atunci ce e de făcut ?

— Dacă vă voi spune, veţi face ?

— Vom face ; experienţa demonstrînd că în spatele ciudăţeniilor dvs. se află întotdeauna înţelepciunea.

— Şi dumneata, domnule White Mason ?

White Mason ne privi pe rînd cu un aer trist. Holmes, cu metodele lui constituia o noutate pentru el.

— Pe legea mea, zise el în sfîrşit, dacă inspectorul are dreptate eu sînt de partea lui.

— Perfect, zise Holmes. În consecinţă, dacă doriţi să vă convingeţi de cele ce v-am spus, vom merge la o nouă plimbare campestră.

De pe culmile din Birlstone, peisajul ce se înfăţişează privirilor, dincolo de ţinutul Weald, este de o rară frumuseţe. Bineînţeles, veţi găsi un hotel mic şi ieftin

unde se poate lua dejunul ; necunoscînd locurile nu vă pot recomanda unul. Noaptea veţi fi obosiţi, dar şi fericiţi...

— Într-adevăr, gluma se îngroaşă.

— Bine, bine, petreceţi-vă ziua cum doriţi, spuse Holmes liniştindu-i cu un gest amical. Faceţi ce doriţi, mergeţi unde vă va place. Dar orice aţi face şi oriunde aţi merge, întoarceţi-vă aici înainte de apusul soarelui, negreşit. Negreşit, domnule Mac.

— Ei, aşa, nu mai merge.

— Am fost destul de sincer cu dumneavoastră. Nu mai insist ; totuşi, să fiţi aici cînd voi avea nevoie de dvs. Aş mai dori ceva înainte de a ne despărţi : să-i scrieţi cîteva cuvinte domnului Barker.

— Cîteva cuvinte ?

— Cu permisiunea dvs., vă voi dicta. Sînteţi gata ?

— *„Dragă domnule,*

am crezut de cuviinţă că este de datoria mea de a da ordin să fie golit şanţul, în speranţa că vom descoperi...“

— Imposibil, obiectă inspectorul, am căutat peste tot...

— Bah ! Scumpul meu domn, te rog să mă înţelegi...

— Fie, continuaţi.

— *„...în speranţa că vom descoperi ceva în folosul anchetei noastre. Am luat unele măsuri : muncitorii vor începe lucrul mîine dimineaţă, foarte devreme pentru a devia cursul rîului...“*

— Imposibil!

— *„...pentru a devia cursul rîului... Am ţinut să vă înştiinţez“.*

Semnaţi, acum şi aveţi grijă să o primească către orele patru ; noi ne vom întîlni aici. Pînă atunci fiecare să răspundă pentru faptele sale. Ancheta, vă previn, se află într-o fază staţionară.

Eram în miezul zilei, cînd ne-am regăsit din nou. Holmes era grav, iar eu ardeam de nerăbdare, privindu-i pe cei doi detectivi ale căror feţe erau posomorîte.

— Domnilor, spuse prietenul meu, în prezent am nevoie de ajutorul dvs. Va trebui să verificaţi şi să judecaţi dvs., înşivă dacă observaţiile făcute de mine îndrep-

tăţesc concluziile pe care le voi prezenta. Sîntem într-un anotimp friguros nu ştiu cît timp vor dura cercetările noastre vă rog să vă îmbrăcaţi cu haine călduroase. Este de cea mai mare importanţă să fim acolo înainte de căderea nopţii ; aşa încît, cu permisiunea dvs., propun să plecăm imediat. Ne îndreptarăm spre conac, mergînd de-a lungul parcului pînă la o răscruce unde se afla o spărtură ; ne strecurarăm prin această deschizătură şi în timp ce umbra creştea, mergînd în spatele lui Holmes ajunserăm la un grup de arbuşti înalţi, care străjuiau poarta principală şi podul mobil. Podul mai era coborît încă. Holmes se ascunsese în spatele tufelor şi noi îl urmarăm.

— Ei bine, acum ce vom face? întrebă Mac Donald cu accent dur.

— Să avem răbdare şi să fim cît se poate de liniştiţi, spuse Holmes.

— Cu ce scop am venit aici? Ar trebui să aveţi mai multă încredere în noi.

Holmes începu să rîdă.

— Watson, zise el, pretinde că eu introduc în viaţă procedee de dramaturg. Am într-adevăr, nevoie de ceva artă şi de un aranjament scenic. Profesia noastră domnule Mac, ar fi monotonă şi mediocră dacă uneori nu ne-am însoţi gesturile de o anumită strălucire teatrală Să acuzi pur şi simplu să aplici legea brutal, ce deznodămînt ar avea? Însă folosirea minţii sprintene, capcanele întinse subtil previziunea întîmplărilor care vor avea loc, triumful teoriilor îndrăzneţe oare nu este orgoliu justificarea muncii căreia ne devotăm viaţa? Iată-vă emotionaţi precum vînătorii la pîndă. Unde ar mai fi emoţia dacă afacerea ar fi rezolvată înainte, ca un orar de cale ferată? Puţină răbdare, domnule Mac, veţi înţelege curînd.

— Cel puţin, zise cu resemnare detectivul londonez, sper ca frumoasele rezerve de orgoliu, de justificare, nu vor aştepta să dea roade, pentru că altfel am muri de friq. Toţi avem intenţii bune şi sîntem de acord cu metodele dv., ; stagnarea anchetei făcea să se creadă că acest caz

nu va fi rezolvat în curînd şi începuse să devină din ce în ce mai penibil.

Pe faţada lungă şi întunecată a conacului, se lăsa din ce în ce mai mult întunericul. Din şanţ răzbătea un aer rece care ne pătrundea pînă la os. Dinţii ne clănţăneau. O singură lumină mai ardea la poarta intrării ; un glob de lumină nemişcat lumina camera fatală a cabinetului de lucru.

— Cît va mai dura ? întrebă deodată inspectorul. Pe cine pîndim ?

Holmes răspunse cu umorul lui caracteristic :

— Nu ştiu nimic în plus faţă de voi ; nu ştiu cît timp va dura, dacă mişcările criminalilor s-ar potrivi cu cele provocate în trenuri, în curînd ar trebui să fim în avantaj. În ceea ce ne priveşte... Iată pe cine pîndim !

În clipa în care vorbea astfel, am putut zări la fereastra cabinetului de lucru, umbra unui bărbat trecînd de mai multe ori prin faţa luminii.

Tufele de dafin care ne ascundeau se aflau la o depărtare de cel mult o sută de picioare, chiar în faţa ferestrei. Brusc, fereastra se deschise scîrţîind din balamale ; şi atunci se profilă capul şi umerii unui bărbat. Privea afară parcă întrebînd noaptea cu teamă : după cum se putea vedea căuta să se asigure că nimeni nu-l spiona. Apoi îşi aplecă înainte corpul şi auzirăm zgomotul apei care se agita. Fapt este că înarmat cu nu se ştie ce instrument părea că scotoceşte şanţul. Deodată, trase cu gestul pescarului care a agăţat peştele, şi ridică ceva în aer : un obiect mare şi rotund estompă lumina în timp ce trecea pervazul ferestrei.

— Să mergem acolo ! strigă Holmes. Să mergem acolo !

Ne îndreptarăm spre conac, clătinîndu-ne pe picioarele înţepenite de frig în timp ce Holmes cu un elan extraordinar care-l făcea uneori să acţioneze ca cel mai spriten detectiv străbătea podul alergînd şi sunînd soneria. La poartă apăru Ames înspăimîntat ; fără a-i adresa vreun cuvînt, Holmes trecu prin faţa lui, iar noi îl urmarăm în camera ocupată de omul pe care-l pîndisem.

Cecil Barker ţinea în mînă lampa, aceeaşi pe care o

zărisem de afară în raza de lumină, în timp ce se afla pe masă. În clipa în care am intrat, el se îndreptă spre noi. În plină lumină, chipul său rotund, fără barbă, denota un om cu o hotărîre de neclintit, iar ochii îi străluceau amenințători.

— Naiba înseamnă asta? Ce căutați aici? strigă

Holmes aruncă o scurtă și rapidă privire prin cameră și, dintr-o dată, se năpusti spre birou și luă un pachet mustind de apă și legat cu sfoară.

— Domnule Barker, am găsit exact ceea ce căutam: acest pachet pe care dvs. l-ați scos din șanț și care conține o halteră...

— Pe toți dracii! Cum ați aflat?...

— L-am aruncat chiar eu acolo...

— Dumneata?!

— Da, chiar eu. Vă amintiți, inspectore Mac Donald că atenția mi-a fost atrasă de lipsa unei haltere. V-am atras atenția asupra acestui fapt; dar erați prea ocupat cu alte probleme, și nu am obținut creditul dvs., care v-ar fi făcut să trageți anumite concluzii. O halteră lipsește, iar în apropiere se află un rîu; nu-i greu să presupui că haltera a fost aruncată în apă. Ideea merită să fie supusă probei, iată de ce ieri seară, cu consimțămîntul lui Ames, mi-am permis să intru în casă și folosind ca unealtă de pescuit, umbrela cu mîner curbat a doctorului Watson, am scos de pe fundul apei, acest pachet pe care l-am examinat pe îndelete, însă era foarte important să aflu cine l-a aruncat în acest loc. Am reușit să aflu acest lucru anunțînd că șanțul va fi golit mîine.

Oricare ar fi fost persoana care ar fi vrut să scape de acest pachet, nu va întîrzia să încerce să-l recupereze în timpul nopții. Această persoană sînteți dvs., domnule Barker! Sîntem acum prezenți patru martori pentru a face dreptate! Este rîndul dumitale să ne dezlegi misterul!

Și spunînd acestea, Holmes desfăcu coarda, scoase haltera și o aruncă lîngă perechea ei în colțul camerei. Apoi scoase la iveală o pereche de ghete, „americane" după cum vedeți, spuse el. În continuare scoase un cuțit mare băgat

în teacă, și, în sfîrșit, un sortiment diferit de haine, șosete, un costum gros de lînă cenușie, un pardesiu galben scurt.

— Aceste haine nu au nimic neobișnuit, în afara pardesiului care prezintă diverse particularități semnificative. Veți observa că buzunarul interior se prelungește cu o dublură, în așa fel încît să poată ascunde mai bine armele trunchiate. Iată, la gît, urma rămasă purtînd marca unde a fost făcută : „Neale, Haine confecționate Vermissa, S.U.A.". Mi-am petrecut o zi studiind în camera rectorului și am adunat tot ce știam, aflînd astfel că Vermissa este un orășel înfloritor, situat la gura văii americane, reputată pentru zăcămintele de cărbune și fier. Dacă îmi aduc aminte, chiar pe dumneata te-am auzit vorbind domnule Barker, că ai fost asociat în această regiune, la zăcămintele de cărbune, în prima perioadă a vieții domnului Douglas. Putem deduce, deci, fără a lua o hotărîre definitivă, că semnul V.V. aflat pe harta găsită în apropierea mortului, însemna Valea Vermissei, și presupunînd că această Vale care-și trimite atît de departe emisarii morții, se confundă cu așa numita Vale a Groazei, despre care ni s-a vorbit, iată așadar ordinea stabilită a faptelor ! E rîndul dumitale să te explici, domnule Barker ! Noi am făcut începutul, după cum vezi !

Figura expresivă a lui Barker, se transformă destul de ciudat pe toată durata expunerii marelui polițist. Pe față i se citea mînia, alternînd cu uimirea, constatarea și consternarea urmată de nehotărîre. Cu voce ironic mușcătoare spuse :

— Din moment ce știți atîtea, domnule Holmes, ricană el, la ce bun să vă opriți aici ?

— Într-adevăr, aș avea multe de povestit, replică Holmes. Dar dacă le-ai spune dumneata, ar avea mai mult farmec !

— Ah ! Da ! Credeți ? Ei bine, nu am de spus decît un lucru : anume că, dacă există un secret în acest caz, acest secret nu-mi aparține și nu-l voi dezvălui !

— Ei dacă așa stau lucrurile, zise inspectorul foarte calm, nu ne rămîne decît să vă supraveghem așteptînd momentul oportun pentru a vă aresta !

— Faceți cum doriți !

Atitudinea lui Barker, felul său de a se apăra, chipul

de granit, ne preveneau că voința acestui om era tare ca piatra, și că nimic nu o va putea înfrînge. Confruntarea ajunsese într-un punct mort, cînd, o voce de femeie tulbură liniștea : doamna Douglas care asculta de cîtva timp în pragul ușii întredeschise, înaintă în mijlocul camerei spunînd :

— Ai făcut destul pentru noi, Cecil, zise ea. De acum încolo, orice s-ar întîmpla, te-ai sacrificat destul pentru noi !

— Destul, e puțin spus ! continuă Holmes grav. Am toată simpatia pentru dvs. doamnă ! Puteați să aveți mai multă încredere în oamenii noștri și să nu ascundeți nimic poliției ! E posibil să mă fi înșelat asupra faptului că nu v-am urmat indicațiile transmise prin intermediul doctorului Watson. Puteam în acest moment să vă acuz pentru complicitate la crimă ! Mai am de lămurit însă o mulțime de lucruri confuze. Vă dau un sfat : Cereți-i domnului Douglas să ne spună singur propria-i poveste.

La auzul acestor cuvinte, doamna Douglas avu un strigăt de surpriză și presupun că am fost la fel de surprins ca și dinsa, cum și ceilalți detectivi, în momentul în care un bărbat, parcă ieșit din zid, părăsi colțul întunecat de unde apăruse. Doamna Douglas nu avut timp decît să se întoarcă pentru a se afla deja în brațele acestui bărbat, a cărui mînă întisă, Barker o apucă.

— N-am avut de ales, Jack, repetă doamna Douglas, nu am putut face mai mult !

— Da, desigur, domnule Douglas, zise la rîndul său Sherlock Holmes ; ați văzut cu ochii dvs.

Bărbatul se opri în fața noastră ; clipea din ochi, orbit încă de trecerea bruscă din întuneric la lumină. Avea un chip care nu putea trece neobservat ; ochi albaștri plini de curaj și îndrăzneală, mustața căruntă tunsă frumos, bărbie puternică pătrată, gură ironică. Ne privi mult timp, apoi, spre uimirea noastră se apropie de mine și îmi arătă un sul de hîrtie.

— Am auzit vorbindu-se de dvs. îmi spuse el. cu un accent care nu era englezesc, nici măcar american, dar care avea un ton plăcut și mult farmec. Iar dumneata, domnule Watson, ești istoricul companiei ; pun pariu pe ultimul dolar pe care-l mai am, că niciodată n-ați auzit și nu veți

auzi o poveste ca a mea ! Iată faptele ! Povestiți-le în stilul dvs. dar să nu credeți că va interesa publicul ! Am trăit două zile asemeni vrăjitoarelor, profitînd de orele cînd se mai strecura o rază de lumină pentru a scrie cît puteam de repede aceste pagini, care vor fi destinate atît dvs. cît și tuturor oamenilor. În ele veți afla tot ce s-a întîmplat în Valea Groazei.

— Asta, domnule Douglas, spuse liniștit Sherlock Holmes, aparține trecutului. Noi vrem să aflăm ce se întîmplă în prezent, la ora actuală.

— Veți fi satisfăcut, domnule, răspunse Douglas. Îmi permiteți să-mi aprind o țigară înainte de a începe să vă relatez ? Mersi, domnule Holmes. Îmi amintesc că și dvs. sînteți fumător ; cred că vă puteți lesne închipui, ce a însemnat pentru mine să stau timp de două zile cu tabacul în buzunar fără să îndrăznesc a-l atinge de teama că mirosul ar putea trăda. Atunci, așezîndu-se lîngă șemineu și fumînd țigara pe care Holmes i-o oferise, zise :

— Numele dumitale îmi era cunoscut, domnule Holmes, continuă Douglas, dar nu m-am gîndit niciodată că vă voi cunoaște personal. Va fi suficient să parcurgeți aceste pagini ca să aflați lucruri cu totul noi.

Cu privirile ațintite, Mac Donald nu-și revenea din stupoarea scenei la care fusese martor.

— Asta-i prea de tot ! zise el. Dacă dumneata ești John Douglas, cine este victima crimei pe care ne străduim să o anchetăm de două zile ? Și pe unde ați venit, sau poate că ați ieșit din pămînt ca un diavol ?

— Ah ! Domnule Mac, zise Holmes agitîndu-și degetul dojenitor. Ați refuzat să mă lăsați să vă citesc, cînd v-am propus, excelenta prezentare unde se povestea modul în care s-a ascuns aici regele Charles. Pentru a se ascunde în perioada aceea, trebuia să aibe un loc sigur. O ascunzătoare care a fost folosită odată, mai poate fi folosită încă. Eram sigur că-l voi regăsi pe domnul Douglas sub acest acoperiș

— Totuși, domnule Holmes, de cît timp vă bateți joc de noi ? întrebă inspectorul furios Cît timp ne-ați lăsat să ne rătăcim în cercetări absurde ?

— Nici un moment, dragă domnule Mac. Numai noap-

tea trecută mi-a trecut prin cap ideea asta. Am fost obligat să aştept pînă la căderèa nopţii pentru a verifica ; v-am propus să vă dau un răgaz în timpul zilei. Mai mult, ce-aş fi putut face ? Cînd am scos din şanţ pachetul cu haine, am înţeles că individul găsit mort cu două zile înainte nu era domnul Douglas ci acel ciclist venit din Tunbridge Wells ; şi, în consecinţă, am hotărît să descopăr unde putea fi domnul Douglas însuşi. După toate aparenţele se ascundea în această casă, care îi permitea unele facilităţi şi unde nu trebuia decît să aştepte să vină zile mai bune.

— Gîndiţi corect, domnule Holmes, aprobă domnul Douglas. Am ignorat legea voastră, engleză. Nu-mi dădeam seama exact în ce situaţie mă aflam, şi, de altfel, ocazia s-a ivit pe neaşteptate, descoperind cîinii care se aflau pe urmele mele. Gîndiţi-vă că în viaţa mea nu există nici o faptă necinstită sau un singur lucru pe care l-am făcut şi nu sînt gata să-l repar.

Veţi constata asta din cele ce am scris în aceste pagini. Să nu aveţi impresia că voi începe cu începutul. Începutul ar fi prea lung : totul este scris în aceste pagini. În cele din urmă se poate observa că ies în evidenţă unele aspecte : sînt unii oameni care au motive întemeiate să mă urască, şi ar face orice ca să mă distrugă. Atîta timp cît ambele părţi, atît eu cît şi ei vom trăi, nu va exista loc pe pămînt pentru ascunzătoare unde să nu fiu găsit. Din Chicago m-au alungat în California, apoi m-au forţat să fug din America. Totuşi, după căsătoria mea, după ce m-am stabilit în acest loc retras unde am crezut că îmi voi petrece în linişte zilele pînă la adînci bătrîneţe, am fost din nou urmărit. Niciodată nu i-am spus soţiei mele ce s-a întîmplat. La ce bun ? Şi-ar fi pierdut liniştea. Am bănuit totuşi că a aflat ceva ; poate voi fi spus eu vreun cuvînt din întîmplare, însă ieri, acolo unde aţi văzut-o, ea nu ştia încă nimic sigur. Asupra a tot ce bănuia ea, avea cunoştinţă şi domnul Barker la rîndul său. Aţi aflat chiar de la ei acest lucru, căci în seara în care s-a petrecut drama nu am mai avut timp de explicaţii. În prezent, soţia mea ştie totul, şi dacă aş fi fost mai înţelept, i-aş fi povestit mai demult. Dar draga mea, am crezut că-i mai bine să acţionez singur.

Şi pronunţînd aceste cuvinte, Douglas îi luă mîna soţiei sale.

— Cu o zi înainte de a se întîmpla evenimentul mă aflam la Tunbridge Wells, cînd pe stradă am văzut brusc un bărbat. Sau, mai degrabă l-am zărit, căci a trecut în grabă timp de cîteva secunde, în care clipă l-am şi recunoscut. Dintre toţi duşmanii mei, acela era cel mai rău şi mă hărţuia de mult timp precum lupul înfometat, prada sa. M-am întors acasă, gata pentru orice eventualitate, neîndoindu-mă că va fi în cele din urmă şi în avantajul meu. A existat un moment cînd norocul meu era aşa cum spunea un proverb american : „continuă să ai încredere oarbă în ceea ce faci". Am rămas toată ziua de pază, nu m-am aventurat nici o clipă în parc, deoarece riscam să primesc din întîmplare un glonte rătăcit. Cînd au ridicat podul am încetat să mai fiu neliniştit. Şi aşa s-au petrecut lucrurile în fiecare seară ; în acele momente mă simţeam în siguranţă. Nu mi-am închipuit niciodată că se va strecura în casă şi că mă va aştepta. Dar, după ce mi-am pus halatul de seară, am făcut rondul obişnuit, însă nu am mai putut intra în cabinetul de lucru, deoarece mirosisem că mă paşte primejdia. Un om ca mine, care a avut o experienţă atît de tristă, simte pericolul de la distanţă : presupun că asta ţine de al şaselea simţ.

N-aş putea să vă spun cum am simţit pericolul : dar, o clipă după aceea, am văzut vîrful unui pantof trecînd prin faţa ferestrei şi asta mi-a fost de ajuns. Nu aveam decît o luminare la dispoziţie, dar uşa fiind întredeschisă lumina de pe hol răspîndea raze şi în cameră. Am pus luminarea pe masă, şi, dintr-un salt, am luat un ciocan pe care-l lăsasem pe semineu. Într-o clipă individul se năpusti asupra mea. Am văzut lucind un cuţit, dar am reuşit să-i îndoi braţul ; în mod sigur l-am atins pe agresor căci cuţitul căzu pe jos. Iute ca un fulger înconjură masa, scoase pistolul din pardesiu şi o armă. Nu i-am lăsat însă timp pentru a o folosi : am apucat arma de ţeavă şi iată-ne în mai puţin de un minut luptînd pe viaţă şi pe moarte. Ştiam că cel ce va fi învins, va muri ! El însă, nu se lăsă defel de timp de cîteva minute ţinu arma în jos. Poate că eu am apăsat pe trăgaci. În orice caz, el a primit o dublă des-

căreare în plină figură, iar eu am rămas confuz privind la picioarele mele, ce mai rămăsese din Ted Baldwin. L-am recunoscut în oraş, iar acum sărise asupra mea ; dar aşa cum îl văzusem în acest moment chiar şi mama lui ar fi refuzat să-l recunoască. Deşi viaţa mi-a oferit spectacole destul de triste, aspectul acestui mort m-a neliniştit. Barker, venit în fugă mă găsi stînd nemişcat aplecat pe colţul mesei. Am auzit paşii soţiei apropiindu-se ; vroiam să o întîmpin şi să o opresc. Un astfel de spectacol nu era pentru ea. I-am promis că voi veni imediat să o liniştesc. Barker, a înţeles, dintr-o dată întreaga situaţie. Abia i-am spus cîteva cuvinte şi ne-aşteptam să vină servitorii. Dar nu se arătă nici unul din ei. Atunci am înţeles că ei nu auziseră nimic şi că nu ştiau nimic din cele întîmplate. Atunci îmi veni o idee, atît de grozavă, că m-a uimit. O mînecă a hainei se afla sub mîneca duşmanului descoperind un semn făcut cu un fier înroşit, aşa că...

Spunînd acestea, Douglas îşi trase chiar şi el mîneca, şi văzurăm imprimat pe piele acelaşi semn aflat şi pe pielea mortului : un triunghi înscris într-un cerc.

— Asta m-a inspirat, urmă el. Baldwin era aproape de talia mea, avea culoarea părului meu, statura mea. În ceea ce priveşte figura, nici un vulpoi nu l-ar fi identificat, bietul nenorocit ; cu ajutorul lui Barker, l-am dezbrăcat, i-am dat un halat de casă. Asta ne-a luat cam un sfert de oră. Apoi i-am împachetat zdrenţele şi ca să-i dăm o greutate pachetului, am luat primul obiect greu care mi-a căzut în mînă şi am aruncat totul pe fereastră. Am pus lîngă corpul lui Baldwin harta care trebuia să mi-o pună el mie. I-am pus inelele mele, dar cînd am ajuns la inelul de căsătorie...

Douglas întinse spre noi mîna sa musculoasă :

— Priviţi şi veţi înţelege că ar fi trebuit să rămîn acolo. Inelul nu mi-a fost scos niciodată de pe deget ; pentru a-l scoate aş fi avut nevoie de mult timp aşa că am renunţat, ca să nu risc. Aveam pe obraz o mică bucăţică de tafta ; i-am pus-o mortului pe acelaşi loc al feţei. Şi dvs. v-aţi lăsat prins în cursă, aşa de fin cum sînteţi, domnule Holmes. Dacă aţi fi dat la o parte bucăţica de tafta, aţi fi văzut că nu există nici o zgîrietură. Asta era situaţia;

dacă puteam să dispar pentru un timp şi să-mi găsesc un refugiu unde să-mi întîlnesc soţia, aveam ceva şanse să-mi sfîrşesc zilele în linişte. Aceşti diavoli, s-au hotărît însă, să nu-mi lase nici o clipă de răgaz, cît voi trăi, şi nu se vor linişti decît după ce vor citi în ziare că Baldwin şi-a îndeplinit misiunea. N-am avut timp să discut cu Barker şi cu soţia mea ; de altfel, ei ar fi înţeles să mă ajute. Ştiam că acest conac are o ascunzătoare ; m-am închis acolo, lăsîndu-l pe Barker să se descurce cu restul. Ceea ce a şi făcut după cum aţi văzut. A deschis fereastra, imprimînd pe pervaz urma însîngerată a unui pantof. Nu avea de ales : podul fiind ridicat, doar pe fereastră mai putea fugi. Cînd totul a fost aranjat, a sunat. Urmarea o ştiţi. Aşa că, domnilor, faceţi ce doriţi. V-am spus adevărul, numai adevărul. Cu voia domnului, am de pus o singură întrebare : ce-mi va pregăti legea voastră, engleză ?

Se făcu linişte, după care Holmes spuse :

— Legea engleză este în esenţă foarte justă şi nu va fi mai severă decît o meritaţi. Dar, vă întreb, la rîndul meu, cum a aflat Baldwin că locuiţi aici ? Cum a pătruns în casă şi a găsit un loc atît de bun, pentru a se ascunde ?

— Nu ştiu.

Holmes se întunecă.

— Mă tem, spuse el, că nu sîntem încă la sfîrşitul întîmplărilor. Puteaţi întîmpina pericole mult mai mari decît legea noastră sau decît duşmanii din America. Nu cred că aţi ieşit încă din încurcătură ; cred că vă aflaţi încă în pericol, domnule Douglas. Şi dacă aveţi încredere în mine, păziţi-vă în continuare !

*

Cu voia cititorului, vom fi o perioadă departe de Sussex şi de conacul din Birlstone, departe de anul în care s-a petrecut întîmplarea terminată prin strania poveste a celui ce pretindea a fi John Douglas.

Vom străbate cîteva zeci de mile spre Vest ; în faţa noastră se vor derula întîmplările teribile şi unice în felul lor care vor părea unora, incredibile. Şi cînd veţi afla evenimentele din trecut, cînd va fi dezvăluit adevărul, ne vom întoarce în Baker Street, la prietenul meu Holmes, unde întîmplarea îşi va urma cursul.

PARTEA A DOUA

UCIGAŞII

I

OMUL DIN CHICAGO

S-a întîmplat la data de 4 februarie 1875. Iarna îşi arătase colţii, iar zăpada se îndesa tot mai mult în trecătorile munţilor Gilmerton. Totuşi, zăpada a fost înlăturată, aşa încît trenul de seară, care urma să transporte cărbuni şi alte materii prime, urca printre munţii care duceau la Stagville, în cîmpie, în oraşul Vermissa, chiar la intrarea cu acelaşi nume. Plecînd din acest punct, linia se îndrepta spre Barton Crossing, Helmdale şi ţinutul agricol din Merton. Era, pe atunci, singurul drum de unde plecau pretutindeni, în paralel, şosele pentru automobile. Niciodată, cel ce a trecut primul pe aici nu şi-ar fi imaginat preerii mai bogate; ţinuturile cele mai roditoare nu se puteau compara cu acest ţinut întunecat de păduri şi stînci. Pe deasupra frunzelor întunecate ale arborilor, atît de dese, încît nu se putea zări cerul printre ele, vîrfurile munţilor înzăpeziţi şi dantelaţi se despărţeau în două masive, lăsînd în mijlocul lor valea largă şi plată ca o ţestoasă pe unde trecea trenul, însufleţind pentru o clipă ţinutul. Lămpi cu petrol se aprinseră în primul vagon din capăt, imediat după locomotivă, ocupat de vreo 30 de călători, muncitori în cea mai mare parte, care se întorceau la sfîrşitul zilei, în orăşelul din vale. Vreo 20 erau mineri, uşor de recunoscut după bărbile şi lămpaşele lor. Stăteau toţi grămadă, fumau şi vorbeau

cu voci obosite, privĭnd din cînd în cînd la cei doi bărbaţi aflaţi pe bancheta opusă, care purtau uniformă şi insigna poliţiei. Mai multe femei din popor, unul sau doi indivizi care puteau fi mici comercianţi locali, în sfîrşit, un tînăr stînd singur într-un colţ, completau peisajul. Acest tînăr ne interesează şi merită toată atenţia.

Atletic, de statură mijlocie, avînd în jur de 30 de ani, ochii mari albaştri, inteligenţi, şi jucăuşi, din care clipea din cînd în cînd privind din spatele ochelarilor la cei aflaţi în jurul lui. Puteai lesne ghici intenţiile simple şi sociabile, din dorinţa de a se împrieteni cu toată lumea. Noul venit şi-a dat seama că poate comunica cu ceilalţi. Uneori, studiindu-l de aproape, se putea observa o contracţie a buzelor, un maxilar contractat, semn al unui gînd secret.

După ce încercase de două ori să converseze cu un miner din cei mai apropiaţi, tînărul nostru, constatînd indiferenţa celor din jur, se resemnă privind gînditor peisajul ce se perinda prin faţa ochilor. Pe versanţii colinelor, în întunericul care se lăsa tot mai mult, pulsau feţe roşii din turnurile înalte ale furnalelor. Se puteau observa confuz bucăţi de zgură şi cenuşă, presărate cu puţuri de extracţie de o parte şi de alta a peisajului. De-a lungul căii ferate, în căsuţe de lemn strînse în grup, se aprindeau lumini, iar localnicii negricioşi se îmbulzeau pe peroanele gării Valea districtului Vermissa, bogată în cărbune şi fier nu era o localitate liniştită : pretutindeni se manifesta aspra bătălie a vieţii, a muncii dure, a muncii aspre a omului. Tînărul călător privea cu un fel de repulsie şi curiozitate în acelaşi timp, acest peisaj nou pentru el. Din cînd în cînd, putea fi văzut scoţîndu-şi o scrisoare din buzunar pe care o consulta, şi pe marginea căreia îşi făcea însemnări. Odată, mîna sa căută în spatele centurii un obiect pe care nu-l puteai găsi la un om cu maniere elegante : era un pistol de marinar, ultimul model. Deoarece îl ridicase în lumină după felul cum îl manevra, rezulta că nici un cartuş nu lipsea. Se grăbi să-l facă să dispară, dar nu reuşi prea mult, fiindcă imediat îl văzu un muncitor aşezat pe bancheta apropiată.

— Hei ! Hei ! Prietene ! Eşti înarmat pînă în dinţi, după cît se vede !

Tînărul zîmbi confuz.

— Da, zise el. Asta mi-a fost de mare folos în ţinutul de unde vin.

— Şi, chiar, de unde vii ?

— Din Chicago.

— Străin, prin urmare ?

— Da, vin pentru prima dată în aceste locuri.

— Ei bine, să ştii că şi aici este util să fii înarmat.

— Ah ! Adevărat ? zise tînărul interesat.

— Nu eşti informat de ce se petrece aici ?

— Nu.

— Credeam că toată lumea a aflat ce se întîmplă în sălbăticia noastră.

Dar nu-i tîrziu să afli. Ce te aduce la noi ?

— Cred că un om de bună credinţă va găsi oriunde de lucru.

— Faci parte din Uniunea Muncitorilor ?

— Bineînţeles.

— În acest caz, cred că te vei descurca. Ai prieteni ?

— Încă nu ; dar posed mijloace pentru a-i avea.

— Cum aşa ?

— Aparţin Ordinului Oamenilor Liberi. Nu există oraş fără locuinţă pentru cei ce aparţin acestui ordin. Şi pretutindeni unde există astfel de locuinţe, am prieteni.

Această afirmaţie avu un efect bizar asupra muncitorului. Se uită în jur cu teamă. Minerii şuşoteau între ei, în timp ce cei doi poliţişti moţăiau. Părăsindu-şi locul, ei veni să stea lîngă tînăr, întinzîndu-i mîna :

— Atinge-o, spuse el. Cele două mîini se atinseră.

— Văd că spui adevărul. Dar totdeauna e mai bine să fii sigur.

Îşi duse mîna dreaptă la sprînceana dreaptă, iar tînărul îi imită gestul.

— Nopţile întunecate sînt apăsătoare, reluă muncitorul.

— Da, pentru străinul care călătoreşte, răspunse altul.

— Destul. Sînt Fratele Scanlan de la loja 341. Valea Vermissel. Sînt bucuros să te văd în acest ţinut.

— Mulţumesc. Sînt Fratele John Mac Murdo, loja 29, Chicago (stăpîn : J.H. Scott). Într-adevăr, am mare noroc, să întîlnesc într-un timp atît de scurt un frate.

— Sîntem o mulțime aici ; în nici o parte a statelor, nu veți vedea Ordinul prosperînd mai repede și mai bine. Băieți ca voi, sînt bine primiți oriunde. Ceea ce mă miră, este că un bărbat practic și care face parte din Uniunea Muncitorilor, nu și-a găsit de lucru în Chicago.

— Nu pot să spun că n-am găsit de lucru...

— Atunci, de ce ai plecat ?

Mac Murdo zîmbi și-i făcu semn spre cei doi polițiști.

— Cred că indivizilor ăstora nu le-ar trebui prea mult ca să afle...

Scanlan mormăi a simpatie.

— Ai necazuri ? întrebă el dintr-o răsuflare.

— Mari...

— Închisoare ?

— Mai mult...

— Crimă ?

— E prea devreme pentru a vorbi despre așa ceva, zise Mac Murdo parcă surprins că a spus mai mult decît ar fi trebuit. Am avut motive serioase să plec din Chicago și v-am spus destul. Cine ești tu, de-ți permiți să-mi pui atîtea întrebări ?

Ochii săi albaștri aruncau din spatele lentilelor sclipiri răutăcioase.

— Bine, bine, camarade ! Nu-i nici o supărare ! Orice ai fi făcut, băieții noștri nu te vor judeca. Unde mergeți ?

— La Vermissa.

— A treia stație. Unde te gîndești să locuiești ?

Sub lumina fumegîndă a lămpii, Mac Murdo scoase o scrisoare.

— Cineva pe care l-am cunoscut tot la Chicago, mi-a dat adresa acestei pensiuni : Iacob Shafter, Sheridan Street.

— Nu-l cunosc. Vermissa nu este în drumul meu. Locuiesc la Hobson Patch ; Acolo merg. Încă un sfat înainte de a ne despărți. Dacă nu-ți rezolvi problema la Vermissa, du-te la sediul Uniunii să iei legătura cu patronul Mac Ginty. El este stăpînul lojelor. Nu se întîmplă nimic aici,

fără ca el să afle. La revedere, camarade. Poate ne vom revedea într-una din aceste seri. Dar amintește-ți cuvintele mele : la primul necaz, mergi la patronul Mac Cintv.

După ce Scanlan coborî, Mac Murdo rămase singur cu gîndurile sale. Se lăsase noaptea și flăcările din turnurile înalte ale furnalelor se măreau și se micșorau în întuneric. Pe un fond cenușiu, siluete negre se mișcau într-un du-te-vino, în ritmul perpetuu al vuietului metalic.

— Cred că infernul seamănă cu acest loc, zise o voce.

Mac Murdo se întoarse și-l văzu pe unul dintre polițiști, care contempla orizontul în flăcări.

— Sînt de acord cu tine, zise celălalt. Și m-ar mira foarte mult dacă n-ar fi și draci, al căror nume îl cunosc.

Apoi se adresă lui Mac Murdo :

— Esti nou prin tinut, nu-i așa ?

— Și ce dacă ? răspunse Mac Murdo înțepat.

— Îmi permit să vă fac o recomandare Nu vă alegeți prieteni la întîmplare În locul dumitale nu m-aș încrede în Mac Cintv și banda sa.

— Mii de draci ! Ce-ți pasă de prietenii mei ?' strigă Mac Murdo cu o voce încît toată lumea din jur se întoarse în așteptarea unei dispute. V-am cerut părerea ? Sînt un copil incapabil să-mi port de grijă ? Te-am întrebat cu ceva ? Poti să aștepti mult și bine să-ți vorbesc Și își întinse spre polițist o mutră de câine gata să muște.

Aceștia erau doi tipi cam apatici. Rămaseseră surzi în fața unor asemenea apostrofări

— Îți cer scuze, străine, spuse unul din ei Nu știu ce se întîmplă aici ; credeam că-ți facem un serviciu.

— Se poate, dar eu nu știu nimic ! Iar pe voi ăștia vă cunosc ! vociferă Mac Murdo cu mînie Peste tot sînteti la fel ! Aveți mania să dați sfaturi chiar dacă nimeni nu vă cere !

— Cred că ne vom revedea peste puțin timp, zise unul dintre polițiști, înfruntîndu-l... Dacă mă pricep bine, ești unul dintre „ăia" !

— La asta m-am gîndit și eu, adăugă celălalt. O să ne mai vedem noi.

Mac Murdo se înfurie și mai tare.

— Să nu credeți că mi-e frică de voi ! urlă el. Mă numesc John Mac Murdo. Mă găsiți cînd doriți la Iacob Shafter, Shèridan Street, Vermissa. Nu sînt unul din ăia care se ascund. Zi sau noapte, mă pot confrunta oricînd cu voi, sau ai voștri. Să nu vă înșelați ! Aceste amenințări insolente scoaseră murmure de simpatie din partea minerilor. Cei doi polițiști începuseră să vorbească între ei ridicînd din umeri. Curînd, trenul trecu de-a lungul unui țărm slab luminat, și se produse o rumoare generală la coborîre, căci Vermissa era de departe, stația cea mai importantă de pe traseu. Mac Murdo se îndepărtă purtînd un geamantan de piele, cînd în ultima clipă, unul din mineri îl acostă.

— La naiba, camarade, ai un talent să vorbești cu sticleții ! spuse el pe un ton de stimă respectuoasă. A fost o plăcere să te ascult. Lasă-mă să-ți duc valiza și să-ți arăt drumul. Mergem să luăm cina la Shafter.

— Noapte bună ! spuseră ceilalți în cor, în clipa în care trecură cei doi. Chiar înainte de a intra în Vermissa, Mac Murdo devenise celebru. Dacă drumul pînă aici i se păruse o teroare, orașul era și mai înfricoșător. Această vale lungă, cu drumurile șerpuite și fumul ieșind din horn, avea o grandoare sinistră ; energia și tehnica înzestrării omului ar găsi monumente pe măsura ființei umane, pe înălțimile munților presărați cu săpături monstruoase. Însă orașul nu era decît urîțenie și mizerie. Pe strada principală, zăpada și noroiul insuficient înghețate formau o pastă lipicioasă. Trotuarul era inegal și strîmt. Felinarele numeroase luminau șirul nesfîrșit de case construite din lemn, toate avînd o verandă spre stradă, însă murdare și sărăcăcioase. Pe măsură ce Mac Murdo se apropia de centrul orașului, acesta se lumina dintr-o dată ; magazine cu vitrine luminoase își confundau strălucirea cu cafenelele sau barurile unde minerii veneau să-și cheltuiască salariul cîștigat cu atîta trudă.

— Iată Casa Uniunii, spuse însoțitorul, arătînd spre o cafenea care se ridica aproape de hotel. Cel ce conduce totul, de acolo de sus, este Mac Ginty.

— Ce fel de om este ?... întrebă Mac Murdo.

— Cum ! N-ai auzit niciodată vorbindu-se de patron ?

— Știi doar că sînt străin.

— Pe legea mea, credeam că întreg statul îi cunoaşte numele. S-a scris destul de mult despre el şi în presă.

— Cu ce ocazie ?

— Păi... minerul vorbi în şoaptă. Pentru tot felul de cazuri...

— Care dintre ele ?

— Dumnezeule, amice, habar n-ai de nimic ! Ţi-o spun fără supărare. Vei afla că aici singurele afaceri de care sînt preocupaţi sînt asasinatele...

— Cred că am citit ceva în legătură cu asta la Chicago. O bandă de asasini, nu-i aşa ?

— Dacă ţii la viaţa ta, taci, strigă minerul neliniştit privindu-l cu stupoare pe tînăr. Dacă vorbeşti astfel în plină stradă, nu stai prea mult pe aici. Mulţi ca· tine au plătit scump cea mai mică imprudenţă.

— Îţi repet că nu ştiu decît din cele citite.

— Şi n-aş putea spune că cele ce ai citit, nu sînt adevărate.

În timp ce vorbea, minerul privea neliniştit în jurul lui, ca şi cum s-ar fi temut să nu se ivească cineva din umbră care să-l taie.

— Dacă a ucide înseamnă a asasina, Dumnezeu ştie că în privinţa asta aici nu există nici un scrupul. Dar păzeşte-te bine să nu pronunţi în nici un fel de împrejurae, numele lui Mac Ginty : nu există şoaptă care să nu-i fie transmisă şi nu iartă nimic. Iată casa pe care o cauţi, e chiar în faţa ta, în capătul străzii Ţi-l recomand pe bătrînul Iacob Shafter, ca pe cel mai cinstit dintre bărbaţii oraşului.

— Mulţumesc, spuse Mac Murdo. Îi luă geamantanul, strînse mîna minerului şi plecă mai departe pe drumul drept care îl ducea la adresa căutată ; bătu o dată tare, în uşa care se deschide imediat şi în pragul căreia apăru pe neaşteptate o tînără fată deosebit de frumoasă.

Era genul de scandinavă, al cărui păr blond luminos, contrasta puternic cu ochii săi de un negru strălucitor. Ea îl privi pe tînăr surprinsă, cu o amabilitate confuză care o făcu să se îmbujoreze, profilîndu-se în cadrul interior al uşii şi contrastînd puternic cu tristeţea peisajului exterior ; era o apariţie pe care Mac Murdo nu o mai văzuse

niciodată în viața lui, nici măcar în cele mai reușite portrete. Și fără să respire, stătea nemișcat, ea într-un extaz. Ea întrerupse însă această liniște vrăjită :

— Credeam că e tata, spuse ea cu un puternic accent suedez, care dădea și mai mult farmec vorbelor sale. Aveați treabă cu el ? A ieșit... îl aștept să vină dintr-o clipă în alta...

Mac Murdo continua să o privească uimit, și atît de stăruitor, încît ea își plecă privirile.

— Nu, domnișoară, răspunse el în sfîrșit, nu mă grăbesc să-l văd. Caut însă o pensiune, și mi-a fost recomandată a dvs. : nu știam ce să fac, dar acum știu ! Sînt hotărît să rămîn aici !

— Iată o hotărîre luată în grabă, spuse ea zîmbind.

— Ar trebui să fii orb ca să nu te hotărăști pe loc, replică el. Zîmbetul fetei se transformă în rîs.

— Intrați, domnule, reluă ea. Sînt miss Ettie Shafter, fiica domnului Shafter. Mama a murit : acum eu conduc gospodăria. Puteți să vă așezați lîngă sobă, în camera din față pînă vine tata. Ah ! iată-l ! Vă veți înțelege cu el !

Un bărbat solid de o vîrstă incertă, înainta apăsat pe culoarul îngust. Mac Murdo îi explică în cîteva cuvinte : un anumit Murphy din Chicago, i-a dat adresa lui Shafter, pe care și el o avea de la o a treia persoană. Bătrînul fu de acord să-i primească. Mac Murdo nu ripostă în nici un fel asupra condițiilor. Avea asigurată locuința și masa contra 12 dolari pe săptămînă, plătiți înainte. Astfel se petrecură lucrurile, cînd fugind din fața justiției, se refugie sub acoperișul familiei Shafter. Începînd cu această zi, a urmat un lanț întreg de nenorociri...

II

PATRONUL MAC GINTY

Mac Murdo făcea parte din categoria bărbaţilor care se impun cu uşurinţă. Oriunde s-ar fi aflat, era uşor de recunoscut. I-a fost de ajuns o singură săptămînă pentru a cîştiga stima familiei Shafter. Shafter adăpostea în acel moment, 10—12 lucrători, maiştri din uzină, sau simpli muncitori, curajoşi şi cinstiţi, printre care şi tînărul irlandez.

Seara, cînd se strîngeau cu toţii, el era cel care discuta cu cea mai mare vervă, glumea cu plăcere, rîdea cel mai tare, cînta cel mai bine. Din cînd în cînd, totuşi, se arăta foarte nervos mîniindu-se brusc şi devenind violent, impunînd respect şi teamă. Mai mult, manifesta faţă de lege şi de tot ce atingea legea, un dispreţ care-i puse pe gînduri pe mulţi dintre cei ce locuiau în această pensiune, nelăsîndu-i însă pe ceilalţi să bănuiască ceva. Observaseră de prima dată că se îndrăgostise de fată, chiar în clipa în care i-a apărut în toată frumuseţea şi graţia. Nu era un adorator timid. I-a spus-o chiar de a doua zi că o iubea, şi nu înceta să i-o spună fără a ţine seama de răspunsul pe care aceasta i l-ar fi putut da, pentru a-l descuraja.

— Este adevărat că am ajuns al doilea ? strigă el. Pe legea mea că puţin îmi pasă de primul ! Să se păzească ! Să-mi sacrific eu fericirea vieţii mele, dorinţa inimii mele, pentru un oarecare ? M-ai refuzat tu, Ettie, dar va veni ziua cînd, vei învăţa să vorbeşti altfel cu mine ! Sînt destul de tînăr ca să pot aştepta !

Era un admirator periculos, totuşi se purta gentil, trecînd cu uşurinţă de la o stare la alta, datorită originii sale irlandeze. Avea acel farmec, pe care aventura şi misterul le dau unui bărbat, şi care trezeşte dintr-o dată, curiozitatea

femeii. Putea descrie încîntătoarele cîmpii din ținutul Monaghan unde se născuse, insula plină de farmec pe care o lăsase atît de departe, cu detaliile joase, preerile verzi, mai frumoase parcă, atunci cînd erau văzute cu imaginația minții. în acest loc, unde zăpada era amestecată cu noroi. Apoi, cunoștea bine orașele din Nord, Detroit, și locurile forestiere din Michigan, Bufallo, și, în sfîrșit, Chicago, unde lucrase într-o fabrică de cherestea. Și toate deveneau atît de romantice... Îți dădeai seama că în acest mare oraș, i s-au întîmplat lucruri ciudate, și atît de secrete, încît nu avea nimeni dreptul să le pronunțe. Vorbea visător de o plecare subită, de vechi legături care au încetat brusc, de o fugă spre necunoscut care-l adusese pînă în această valea blestemată.

În acest timp Ettie îl asculta, iar ochii săi negri străluceau de iubire. A doua zi, acesta se angajă contabil. Munca îi ocupa cea mai mare parte din zi, așa încît nu găsise prilejul pentru a se prezenta șefului Ordinului Oamenilor Liberi, Mike Scanlan „Fratele" pe care îl cunoscuse în tren, veni într-o seară și îl certă pentru neglijența lui. Mike, nervos, cu figura ascuțită ca o lamă de cuțit, arunca priviri întunecate. Scanlan păru fericit că-l revede. După unul sau două pahare de whisky, acesta îi zise :

— Mi-am amintit adresa dumitale, zise el, și mi-am permis să vin. Sînt surprins că nu te-ai dus să-l vizitezi pe patron. Ce s-a întîmplat de nu te-ai dus deloc la Mac Ginty ?

— A trebuit să caut de lucru. Am muncit mult.

— Trebuie să-ți faci timp pentru el ; nu este o persoană oarecare. La naiba ! Cred că ai fost nebun dacă nu te-ai dus să-l vezi, chiar de la sosirea ta, să te înscrii la sediul Uniunii. Dacă nu vrei să ți-l pui pe patron în cap... N-ar trebui să o faci !

Mac Murdo păru surprins.

— Scanlan, eu am făcut parte dintr-o lojă timp de doi ani și niciodată n-am fost constrîns de tot felul de obligații oricît de urgente ar fi fost !

— Probabil la Chicago !

— Totuși, și aici lumea e aceeași.

— Oh ! E aceeași...

Scanlan îl privi îndelung cu o expresie sinistră.

— Ce vrei să spui ?

— Mai vorbim noi peste o lună. Se pare că ai schimbat cîteva cuvinte cu doi sticlești după ce am coborît eu din tren :

— De unde știi ?

— Vorbeau unii. Dacă de bine sau de rău, nu-mi dau seama. Să știi însă că-n ținutul ăsta nimic nu scapă...

— Ai dreptate. Le-am spus cîinilor ălora ce gîndesc despre ei !

— Ei bine ! O să te înțelegi cu Mac Ginty. Ești exact ce-i trebuie.

— Și el detestă poliția ?

Scanlan izbucni în rîs.

— Du-te să-l vezi, spuse el retrăgîndu-se. Dacă mai întîrzii, nu pe roșcată o va detesta, ci pe dumneata. Ascultă sfatul unui prieten și grăbește-te să-l urmezi !

Întîmplarea făcu, că, în seara aceleiași zile, același sfat îl primea pe de altă parte Mac Murdo, de o manieră mai presantă. Poate că avea pentru Ettie o grijă deosebită care-l împiedica să acționeze ; poate atențiile sale îl impresionară pe oaspetele său ; orice ar fi fost, suedezul îl chemă în camera lui, și fără vreun preambul, spuse :

— Mi se pare tinere, că-i cam faci curte lui Ettie. Oare mă înșel ?

— Deloc, răspunse Mac Murdo.

— Atunci, te avertizez că te ostenești degeaba. Înaintea ta a venit altcineva.

— Mi-a spus.

— Nu te-a mințit. Ți-a spus cine e ?

— Am rugat-o, dar a fost în zadar.

— La naiba ! Nu vroia să te temi, strengărița.

— Să mă tem ? Mac Murdo era foc și pară.

— Da, prietene . Și nu mi-e rușine să spun că e vorba de Teddy Baldwin.

— Ce-i cu acest Teddy ?

— Unul din principalii membri ai bandei.

— Despre ce fel de bandă este vorba ?

— Asasinii !

— Nu sînteți primul care îmi vorbiți despre ei ! Cine sînt ei ?

— Aici nu se vorbește despre ei decît în șoaptă. Ei, asta e!

— Dar de ce tremurați cu toții? Instinctiv suedezul vorbi încet, ca de altfel toată lumea cînd era vorba de teribila bandă.

— Bine, dar sînt membrii Ordinului Oamenilor Liberi. Tînărul tresări.

— Dar și eu sînt membru al acestui Ordin!

— Dumneata? Dacă aș fi știut asta, nu te-aș fi primit în casa mea nici cu o sută de dolari pe săptămînă!

— Cei reproșezi Ordinului? Acesta nu este decît o asociație de buni camarazi și de binefăcători.

— În alte locuri, poate. Dar aici, nu.

— Dar ce este aici?

— O societate de criminali, asta este.

Mac Murdo avu un rîs neîncrezător.

— Dovada? întrebă el.

— Dovada?! Dar cincizeci de morți nu reprezintă o dovadă suficientă? Asta nu vă spune nimic? Asasinatele de la Milman și Van Short, familia Nicholson, bătrînul domn Hyam, micul Bill, James și cîți alții? Dovada?! Dar în toată valea asta nu există bărbat sau femeie care să nu știe ce se întîmplă acolo jos!

— Haide, zise Mac Murdo pe un ton prietenos, înțeleg că vrei să-ți retragi sau să-ți justifici cele spuse înainte. Înainte de a pleca, gîndiți-vă! Ce-ați face dacă ați fi în locul meu? Abia am ajuns în acest oraș, și aud tot felul de lucruri ciudate despre o societate pe care o știam irepușabilă. Parcurgeți Statele, și veți vedea peste tot același lucru. Și cînd vin să-mi întîlnesc confrații aici, pretindeți că e una și aceeași cu această societate criminală. Presupun, domnule Shafter, că-mi datorați lămuriri sau scuze.

— Nu pot să vă spun, ceea ce nimeni nu știe, tinere. Șefii uneia sînt și șefii celeilalte, și cine îi ofensează pe unii ,este pedepsit de ceilalți. Am avut destule exemple!

— Fleacuri! Îmi trebuie o dovadă.

— Nu veți avea prea mult de așteptat dacă veți continua să trăiți aici. Dar am uitat că sînteți unul din ei. În curînd nu veți fi altfel decît ei. Căutați-vă altă locuință. Nu vă mai pot adăposti. Unul din indivizii ăștia îl

face curte lui Ettie, fără ea să-i pot spune să-şi ia papucii, este de ajuns o nenorocire, ea să nu refuz să mai vina şi a doua. V-o spun deschis : de mîine nu veţi mai dormi la mine ! Astfel, Mac Murdo se văzu deodată lipsit de o locuinţă bună şi de o prezenţă scumpă.

În aceeaşi seară, puţin mai tîrziu, aflîndu-se singur cu Ettie îi spuse necazurile sale.

— Tatăl tău mă dă afară, zise el. Puţin mi-ar fi păsat dacă n-ar fi fost vorba decît de camera mea ; dar mai eşti şi tu, Ettie. Nu te cunosc decît de o săptămînă, şi nu respir decît prin tine, n-aş putea trăi fără tine.

— Ah ! Pentru Dumnezeu ! Nu vorbi astfel, domnule Mac Murdo ! răspunse fata. Nu v-am spus că aţi venit prea tîrziu ? Altcineva a ajuns înainte. Bineînţeles că nu i-am promis că mă voi căsători cu el imediat, dar nici nu mai pot promite cuiva.

— Să presupunem că aş fi fost primul, aş fi avut vreo şansă, Ettie ? Ea îşi luă capul în mîini.

— Slavă cerului, numai să fi venit primul, zise ea suspinînd. Atunci, Mac Murdo îngenunche :

— Pentru Dumnezeu, Ettie, trebuie să rămînem împreună ! Vei distruge două vieţi : a mea şi a ta ! Şi asta din cauza unei promisiuni imprudente ? Ascultă-ţi inima ! Este mai înţelept decît să spui vorbe cu atîta uşurinţă înainte de a şti cu cine ai de a face !

El apucă mîna albă a lui Ettie în mîinile sale arse de soare.

— Spune-mi că nu-mi vei aparţine decît mie ! Vom fi doi care vom înfrunta greutăţile

— Chiar în acest ţinut ?

— Chiar în acest ţinut.

El o cuprinse cu braţele.

— Nu, nu, John ! Nu în acest ţinut. Este imposibil. De ce nu vrei să plecăm departe ?

Figura lui Mac Murdo trădă o clipă emoţia luptei care se dădea în interiorul lui. Apoi trăsăturile i se înăspriră.

— Nu voi pleca din acest ţinut, zise el. Aici vreau să rămînem, chiar de-ar fi să mă lupt cu o lume întreagă !

— Vom pleca împreună !

— Ettie, nu pot pleca

— De ce ?

— Pentru că nu voi mai putea ridica privirile în ziua în care voi avea sentimentul că mă las vînat. De altfel, de ce te temi ? Sîntem două fiinţe libere într-o ţară liberă ! Cine va îndrăzni să stea între noi, dacă ne iubim ?

— Dar nu ştii nimic. N-ai trăit aici destul. Nu-l cunoşti pe acest Baldwin, nici pe Mac Ginty, nici pe ceilalţi asasini !

— Nu, nu-i cunosc şi nu mă tem de ei, şi nici nu cred ! Am trăit printre oameni aspri, draga mea, şi nu numai că nu mă tem de ei, dar totdeauna sfîrşesc prin a mă face temut. Totdeauna. Ce nebunie mai e şi povestea asta, numai cînd mă gîndesc... Dacă aceşti oameni, aşa cum spune tatăl tău, aduc numai nenorociri în vale, dacă au comis crimă după crimă, dacă fiecare poartă un nume, cum pot scăpa justiţiei ? Răspunde Ettie !

— Asta pentru că nimeni nu îndrăzneşte să-i acuze ; cine ar îndrăzni nu ar mai trăi mai mult de o lună. Şi aşa au martori gata pregătiţi să jure că cel care e acuzat se afla departe de locul crimei. Haide Jack, ai citit despre toate astea : s-a scris în toate ziarele Americii...

— Este adevărat că am citit ceva despre asta. Dar credeam că sînt născociri Poate că oamenii ăştia au motivele lor să actioneze astfel... Poate că au avut de rezolvat cine ştie ce afaceri şi n-au găsit decît o singură cale... lalt !

— Oh ! Jack, nu vorbi astfel ! Asta o spune şi... celă-

— Ah ! Asa spune Baldwin ?

— Da... Şi îmi produce oroare... Şi nu numai oroare, dar şi frică. Mi-e frică pentru mine şi mai ales pentru tata. Ne-ar lovi o mare nenorocire dacă aş arăta ce simt Mă apăr de Baldwin cu jumătăţi de promisiuni Nu avem nimic împotriva lui Ah ! Dacă ai vrea să fugi cu mine, l-aş lua şi pe tata. Am trăi fără teamă, departe de aceste răutăţi

Părea că o nouă luptă se dădea în sufletul lui Mac Murdo, apoi deveni rece ca piatra.

— Gîndeşte-te Ettie, că nu vi se va întîmpla nici o nenorocire, nici tie, nici tatălui tău în ceea ce-i priveşte pe cei ce vor să facă rău, îţi vei da seama destul de repede că şi eu pot fi, dacă nu la fel ca ei, poate mai rău.

— Nu, nu, să plecăm! Am încredere în tine! Mac Murdo rise cu amărăciune.

— Dumnezeule! Ce puțin mă cunoști! Sufletul tău inocent, scumpa mea, nici nu bănuie măcar pasiunile care clocotesc în mine. Se întrerupse deodată pentru a întreba: Cine este acest vizitator?

Ușa se deschise, și intră un tînăr care părea că se simte la el acasă. Era un tînăr frumos, pornit și el în căutarea prosperității ca și Mac Murdo, și avînd aproape aceeași vîrstă. Sub pălăria neagră de fetru cu boruri mari pe care nu s-a sinchisit să o scoată, ochii îi străluceau de furie, nasul era asemni unui cioc de șoim. El îi privi cu ferocitate pe Ettie și Mac Murdo așezați lîngă sobă. Ea se ridică tremurînd și neștiind ce să facă.

— Sînt încîntată să vă văd, domnule Baldwin, zise ea. Ați venit mai repede decît credeam. Luați loc.

Însă Baldwin, proptit pe picioare, cu mîinile încrucișate, continua să-l privească pe Mac Murdo.

— Cine-i ăsta? a întrebat el sec.

— Unul din prietenii noștri, domnule Baldwin, unul din noii locatari ai pensiunii. Permiteți-mi, domnule Mac Murdo să vă prezint domnului Baldwin. Cei doi tineri schițară un salut fortat.

— Bănuiesc că miss Ettie n-a vorbit despre relațiile noastre, nu-i așa? îl întrebă Baldwin pe Mac Murdo.

— Nu știam, răspunse Mac Murdo, că există vreo relație între voi.

— Ei bine! Te avertizez că tînăra asta îmi aparține. Și-ți mai spun că în seara asta este un timp tocmai potrivit pentru plimbare.

— Mulțumesc, nu am chef să mă plimb.

— Adevărat?! Ochii lui Baldwin scoteau flăcări.

— Poate ai fi dispus să ne batem, domnule pensionar?

— Exact, strigă Mac Murdo, care dintr-un salt fu în picioare. Nu mi-ai spus nimic de propunerea asta.

— Pentru Dumnezeu, Jack! Pentru Dumnezeu! strigă biata Ettie. O Jack, Jack! Te va omorî!

— Ah! Deci se numește Jack? strigă Baldwin ca un blestem. Vă strigați pe numele mic?

— Ted, te rog, fi rezonabil. Dacă mă iubeşti, dacă m-ai iubit vreodată, fi generos, iartă-l !

— Ettie, cred că va trebui să ne laşi să ne descurcăm singuri, pînă rezolvăm problema, zise liniştit Mac Murdo. Doar dacă, domnule Baldwin, nu preferaţi să faceţi o scurtă plimbare cu mine.

— Aveti dreptate ! Este o seară minunată şi în spatele celei mai apropiate case se află un teren liber.

Voi încheia socotelile cu tine fără să mă murdăresc pe mîini, răspunse Baldwin. O să te usture că ai intrat în casa asta, iar peste puţin timp o să regreţi.

— Nu există un prilej mai bun pentru asta.

— Şi eu zic la fel. Contează pe mine. Vedem noi mai tîrziu.

Suflecîndu-şi mîneca dintr-o dată, Baldwin îşi arătă braţul însemnat care părea să fie marcat cu fierul înroşit. Era un cerc închis într-un triunghi.

— Ştii ce înseamnă asta ?

— Nu ştiu şi puţin îmi pasă.

— Vei afla imediat, şi cît de repede, îţi promit. Prea mult nu vei mai sta aici. Miss Ettie, ar fi trebuit să-ţi spună cîte ceva. Iar tu, Ettie, în curînd, o să-mi cazi în genunchi, şi ştii vorba mea. Ce-ai semănat... Ei bine, cu ajutorul Domnului, vei recolta.

Beat de furie, cu ochii sclipind de răutate, se întoarse şi plecă. Curînd în urma lui se auzi uşa trîntită. Timp de un minut, Ettie şi Mac Murdo se priviră în linişte. Apoi ea îl îmbrăţişă.

— Oh ! Jack, cît ai fost de curajos ! Dar la ce bun ? Trebuie să dispari. Chiar în noaptea asta, Jack, în noaptea asta ! Este singura ta şansă. Va căuta să te ucidă, am citit în ochii lui plini de răutate. Cum crezi că vei putea lupta împotriva a douăzeci de bărbaţi în spatele cărora se află patronul lor, Mac Ginty şi toată conducerea lojei ?

Mac Murdo îi luă mîinile, o îmbrăţişă, şi încet, o forţă să se aşeze.

— Haide, draga mea, haide... Nu te teme pentru mine. Şi eu sînt un om liber ; i-am spus-o puţin mai înainte şi tatălui tău. Şi să nu crezi că sînt un sfînt, nu valorez mai

mult decît alţii. Poate că acum, aflînd acest lucru, mă veî urî, nu-î aşa ?

— Să te urăsc, Jack ?! În viaţa mea nu te voi putea urî. Oriunde în altă parte nu e nici o nenorocire să fii Om Liber ; atunci de ce să fac caz din acest lucru ? Dar dacă faci parte din Ordinul Oamenilor Liberi, va trebui să te duci imediat să-l vezi pe Mac Ginty şi să încerci să-l cîştigi de partea ta.

— La asta m-am gîndit şi eu, zise Mac Murdo. Voi vedea ce voi face acolo. Poţi să-i transmiţi tatălui tău că voi dormi aici în seara asta, şi că, mîine dimineaţă voi căuta alt adăpost.

În barul Uniunii se strînsese lumea ca de obicei, căci era întîlnirea favorită a lui Mac Ginty, unde se strîngeau cei mai bădărani şi mai mojici dintre locuitorii oraşului. Mac Ginty se bucurase de o mare popularitate, datorită unuî fel de bunăvoinţă pe care o purta ca pe o mască. Cea mai mare parte a acestei popularităţi se datora fricii pe care o inspira nu numai în oraş, dar şi la 30 de mile depărtare în această vale, pînă pe cele două versante ale muntelui, barul fiind suficient de înţesat, căci nimenî nu se lipsea de prezenţa şi de bun voînţa lui. I se atribuiau puteri oculte de către toţi cei prezenţi, de care acesta profita exerceitîndu-le fără milă, adăugînd funcţiei de consilier municipal şî pe cea de comisar al drumurilor. O clică de hoţi lacomă de favoruri îl susţinuse în această funcţie aleasă. Taxele şi contribuţiile erau enorme, îar muncile publice neglijate cu desăvîrşire. Cetăţenii cinstiţi erau terorizaţi prin şantaj, reduşi la tăcere, temîndu-se de tot ce putea fi mai rău. Astfel, Mac Ginty se făIea cu ace de diamant care, an de an, deveneau lanţurî groase de aur masiv ce atîrnau la jiletca lui tot mai împodobită. Şi averea lui nu înceta să crească aşa încît ameninţa să absoarbă totul dintr-o dată cu tot ce era pe piaţă. Împingînd uşa Mac Murdo îşi croi drum pînă în mijlocul mulţimii, într-o atmosferă deasă de tutun şi alcool. Oglinzi mari, încadrate stîngaci de margini aurite, multiplicau la nesfîrşit luminile. Băieţii de la bar, cu mînecile suflecate, făceau tot felul de cocktail-uri complicate pentru consumatorii aflaţi în faţa tejghelei. La capătul celălalt se afla un bărbat înalt şi gras,

viguros, un fel de gigant îmbrăcat în negru, cu barbă pînă pe pomeți, acoperindu-l în întregime. Acesta nu putea fi altul decît faimosul Mac Ginty. Se aplecă asupra barului cu tot corpul ; un trabuc stătea în colțul gurii în unghi ascuțit. Pielea îi era tuciurie ca a unui indian. Ochii lui negri aveau o strălucire mată la care se adăuga un ușor strabism, care-i dădea o figură sinistră. Și cu toate acestea, proporțiile nobleții, finețea trăsăturilor îl arătau a fi o figură deschisă potrivindu-se cu jovialitatea simplă pe care o etala. Văzîndu-l s-ar fi spus că e un om de treabă, în ciuda limbajului rudimentar. Cînd privea o persoană mai mult timp, era profund, implacabil, așa încît omul se zăpăcea, căci se simțea a fi față în față cu o putere a răului secretă și nelimitată, redublată de mii de ori prin alte forțe care-l făceau curajos și viclean.

După ce-l examină cu grijă pe Mac Murdo dădu la o parte cărțile cu impertinență, îndepărtă oamenii din jurul care, pentru a-l linguși rîdeau din orice fleac. Ochii săi negri, teribili, priveau neclintiți ochii albaștri, care, îl susținură în spatele paharelor pline.

— Tinere, nu te recunosc.

— Sînt nou venit în acest ținut, domnule Mac Ginty.

— Nu chiar atît de nou, încît să nu i te adresezi unui gentleman cu titlul său.

— Se spune „Consilier Mac Ginty", tinere, zise o voce din grup.

— Scuzați-mă, domnule consilier, nu cunosc obiceiurile locale. Mi s-a spus să vin să vă văd.

— Ei bine, privește ! Iată-mă-s, din cap pînă în picioare ! Ce părere ai despre mine ?

— Cred că dacă inima dvs. aparține acestui corp, înseamnă că inima este la fel de frumoasă ca și chipul. și asta e de ajuns.

— Ești bun de gură, la naiba ! Gură de irlandez, strigă Mac Ginty, neștiind dacă ar trebui să rîdă pentru îndrăzneala lui, sau să fie sobru retrăgîndu-se în tăcerea lui demnă. Atunci îți place mutra mea ?

— Bineînțeles, replică Mac Murdo.

— Și zici că cineva ți-a spus să vii la mine ?

— Da.

— Cum îl cheamă ?

— Fratele Scanlan din Vermissa, loja numărul 341. Beau în sănătatea dumitale şi pentru o mai bună cunoaştere.

În timp ce ducea paharul la gură, care abia îl fusese servit, Mac Murdo ridică în acelaşi timp şi degetul. Mac Ginty îl observă şi-şi încruntă sprîncenele.

— Ah ! Aşa deci ? zise el. Trebuie să te văd mai de aproape, domnule... domnule ?

— Mac Murdo.

— Domnule Mac Murdo.. Căci în ţinutul ăsta nu poţi să ai încredere oarbă în cuvintele cuiva. Vino o clipă în partea asta, în spatele barului.

Se afla acolo o cameră mică, unde stăteu aliniate de-a lungul pereţilor două şiruri de butoale. Mac Ginty închise uşa cu grijă şi se aşeză pe unul din butoaie, în timp ce-şi mesteca ţigara. Ochii săi neliniştiţi îl străfulgerau pe Mac Murdo. Stătură mai mult de două minute fără să spună nici unul vreun cuvînt. Mac Murdo suportă cu optimism examinarea, stînd cu o mînă în buzunarul vestei şi cu cealaltă răsucindu-şi mustaţa. Deodată, Mac Ginty se aplecă, scoţînd la iveală un revolver din cele mai moderne.

— Domnule glumeţ, zise el, dacă aş fi crezut că ţi-ai bătut joc de noi aş fi încheiat de mult socotelile.

— Pentru un stăpîn al ţinutului, replică Mac Murdo, cu o amploare a tonului bizară, este un mod obişnuit de a ura „bine ai venit“ unui frate străin care aparţine Ordinului Oamenilor Liberi.

— Mai întîi trebuie să dovedeşti că eşti un Frate, şi Dumnezeu să te aibă în pază dacă minţi ! Locul afilierii dumitale ?

— Loja 29 Chicago.

— Data ?

— 24 iunie 1872.

— Stăpînul lojei ?

— James Scott.

— Şeful districtului ?

— Barthélémy Wilson.

— Pare a fi plauzibil. Ce faci la Vermissa ?

— Lucrez ca voi toți, dar pentru o sumă mult mai modestă

— Răspunzi mereu prompt ?

— Da, totdeauna am fost prompt.

— Și în acțiune ?

— Cei ce mă cunosc, zic că da.

— Putem să te punem la probă, mai repede decît crezi. Ai auzit, de cînd ai sosit aici, vorbindu-se de lojă ?

— Am auzit spunîndu-se că pentru a fi Frate trebuie să fii un om adevărat.

— Asta se poate verifica, domnule Mac Murdo. De ce ai plecat din Chicago ?

— Poți să mă spînzuri și nu-ți spun ! Mac Ginty deschise ochii mari. Nu i se vorbise prea des pe acest ton. Lucrul acesta îl amuza.

— Nu văd de ce nu mi-ai povestit.

— Pentru că un Frate nu trebuie mințit.

— Ți se pare un lucru rău să spui adevărul ?

— Spuneți-i cum vreți !

— Dragă domnule, nu vei întîlni pe nimeni în loja mea, în calitate de stăpîn să nu răspundă atunci cînd i se cere să vorbească despre trecutul său.

Mac Murdo părea să ezite, apoi scoțîndu-și din buzunarul interior al vestonului o tăietură de ziar foarte zdrențuită spuse :

— Nu veți discuta pe seama unui camarad ?

— Îți voi stîlci mutra dacă îmi vei mai vorbi astfel ! strigă Mac Ginty cu violență.

— Aveți dreptate, domnule consilier, spuse cu umilință tînărul. Iertați-mă, mi-am dat drumul la gură. Acum știu că nu risc nimic sub protecția dvs. Citiți această hîrtie.

Era un text, în care se relata despre uciderea unui anume Jonas Pinto, ucis dintr-un foc, într-un bar întîrsat „Café du Lac", strada Marché, la Chicago, în prima săptămînă a anului 1874.

— L-ai ucis pe omul ăsta ? întrebă el înapoindu-i bucata de ziar.

Mac Murdo dădu din cap.

— Ce motive aveai să o faci ?

— Îl ajutam pe unchiul Sam să fabrice dolari. Fără îndoială că cei făcuți de mine nu erau prea grozavi, dar nu se prea observa nimic și-i dădeam mai ieftin. Mă foloseam de acest Pinto ca să-i pun în circulație. Într-o zi mă anunță, că o să mă toarne. Nu știu dacă a făcut-o. M-am debarasat de el și am părăsit în grabă ținutul cărbunelui.

— De ce ținutul cărbunelui ?

— Am citit prin ziare că nu sînt oameni de cea mai bună calitate.

Mac Ginty începu să rîdă :

— Falsificator, apoi asasin, și vii la noi sperînd să fii bine primit !

— Asta este... sau fie ce-o fi !

— Mergi prea departe. Dar, ia spune-mi, mai poți fabrica dolari ?

Mac Murdo scoase din buzunar o jumătate de duzină.

— Iată, zise el, ăștia na-u trecut niciodată prin monetăria din Washington.

— E posibil ?

Și ținînd dolarii în mîna sa enormă și păroasă asemeni unei gorile păru mirat :

— Nu observ nici o diferență ! zise Mac Ginty. La naiba ! Vei fi tratat ca un Frate adevărat, și folositor presupun. Vom putea avea printre noi unul sau două specimene ca dumneata, prietene Mac Murdo. Uneori trebuie să știi să te aperi. Unde am ajunge dacă, ne-am lăsa puși la zid, în loc să răspundem loviturii cu altă lovitură ?

— Îmi voi îndopa camarazii.

— Ai nervii tari. Nici nu te-ai clintit cînd am apăsat pe revolver !

— Nu sînt un fricos. Teama nu e pentru mine !

— Dar pentru cine ?

— Pentru dumneata, domnule Consilier ! spunînd acestea, Mac Murdo scoase din buzunarul vestei sale un pistol gata armat și adăugă :

— V-am supravegheat tot timpul. Aș fi tras la fel de repede ca și dumneata.

Mac Ginty se înroși de furie. Apoi, deodată începu să rîdă în hohote:

— La naiba! Sînt ani de cînd nu am mai avut un tînăr atît de dîrz. Cred că loja va fi mîndră de dumneata.

În acest moment băiatul de la bar deschise ușa:

— Ei bine! Ai treabă cu mine? îl întrebă patronul cu duritate. Nu pot să discut cinci minute cu un gentlemen fără să fiu deranjat?

Băiatul rămase o clipă descumpănit.

— Scuzați-mă, domnul Consilier, spuse el în sfîrșit, domnul Baldwin dorește să vă vadă imediat.

Acest anunț era aproape inutil, deoarece pe deasupra umărului băiatului. chipul schimonosit de cruzime al lui Baldwin apăru imediat. Baldwin îl îndepărtă, aruncîndu-l afară și închise ușa.

— Așa deci. zise el aruncîndu-i lui Mac Murdo priviri furioase. Ai venit să mă torni? Domnule Consilier am să-ți spun două vorbe în legătură cu acest individ.

— Ei bine! strigă Mac Murdo. Spune-i în fața mea, aici!

— Vorbesc cînd vreau și unde vreau.

Mac Ginty se ridică:

— Nu e corect. Avem un nou Frate, Baldwin, trebuie să-l facem o impresie bună. Dați-vă mîinile!

— Niciodată! urlă Baldwin.

— I-am propus să se bată cu mine, dacă crede că l-am ofensat. explică Mac Murdo. Fiecare are doi pumni. Sau preferă alte arme? Domnule Consilier, sînteți patronul nostru! Hotărîți pentru noi!

— Despre ce este vorba?

— Despre o tînără liberă să aleagă.

— Nu este liberă.

— Este, domnule Mac Ginty, din moment ce amîndoi aparținem lojii.

— Asta este regula dumitale? Asta-i dreptatea?

— Asta este, Ted Baldwin, replică Mac Ginty, privindu-l pe deasupra. Mai ai ceva de spus?

— Sînt cinci ani de cînd sînt lîngă dvs., şi îi daţi dreptate unuia pe care nu l-aţi văzut niciodată? Nu sînteţi stăpîn pe vecie. Jack Mac Ginty se apropie ziua cînd...

Consilierul se năpusti peste un butoi, şi, în furia sa, l-ar fi strîns de gît, dacă Mac Murdo n-ar fi intervenit.

— Lăsaţi-l, domnule Consilier, lăsaţi-l pentru Dumnezeu! strigă acesta trăgîndu-l într-o parte pe Mac Ginty care, în cele din urmă, se supuse.

Ameţit, lovit, abia respirînd, tremurînd din toate încheieturile, asemeni unuia care a văzut moartea cu ochii, Baldwin se sprijini de un butoi.

— Căutai de mult ceartă, Ted Badwin, strigă Mac Ginty care abia îşi putea regăsi ritmul respiraţiei. În privinţa atitudinii dumitale, loja va hotărî. Atîta timp cît eu voi fi patronul, nimeni nu va discuta regulile stabilite de mine.

— Nu am nimic împotriva dumitale, murmură Baldwin pipăindu-şi gîtul.

Mac Ginty îşi reveni privindu-l cu dispreţ.

— În acest caz lucrurile s-au aranjat: sîntem din nou prieteni.

Luă de pe un raft o sticlă de şampanie.

— Şi acum, zise el, să toastăm pentru împăcarea noastră după ritualul lojii. Ştiţi că după asta între noi nu va mai trebui să existe nici un fel de rancliiună. Deci, cu mîna stîngă pe mărul lui Adam, Baldwin, îţi declar: de ce te plîngi domnule?

— Norii sînt întunecaţi, răspunse Baldwin.

— Dar nu se vor lumina niciodată.

— Vă jur.

Cei doi goliră paharele; apoi ceremonialul continuă între Baldwin şi Mac Murdo.

— Asta e! strigă Mac Ginty frecîndu-şi mîinile; am terminat cu povestea asta! Cine se va expune din nou, va

fi judecat contorm codului numărul doi din acest ținut. Fratele Baldwin știe, iar dumneata, Mac Murdo încearcă să pricepi repede.

— Pe cuvîntul meu, zise Mac Murdo, că nu voi încălca legea.

El îi întinse mîna lui Baldwin.

— Eu mă aprind repede, dar tot atît de repede și iert. Cred că asta se datorează sîngelui meu irlandez. Dar nu caut cearță și nu fin dușmănie.

Baldwin nu putea să-i refuze mîna întinsă căci ochii lui Mac Ginty erau fixați asupra lui; se vedea însă că fusese atins în mîndria lui de cuvintele rivalului său. Mac Ginty îi bătu pe umeri.

— Ah! Femeile, femeile! zise el. Și cînd te gîndești că o fată s-a pus între Frații noștri! Este lovitura prin care diavolul vrea să-și ia drepturile! Să lăsăm lucrurile să se limpezească. Avem destul de lucru ca să nu ne pierdem timpul cu femei. Trebuie să te stabilești la loja 341, Frate Mac Murdo. Obiceiurile și metodele noastre nu sînt cele practicate la Chicago. Vino sîmbătă seară la ședința noastră; vă vom iniția în obiceiurile lojei noastre de pe valea Vermissei.

III

LOJA 341 VERMISSA

A doua zi după această seară zbuciumată, Mac Murdo părăsi casa bătrînului Shafter pentru a se instala la văduva lui Mac Namara, în apropiere de suburbia orașului. Cîteva zile mai tîrziu, Scanlan, văzîndu-se obligat să lucreze în Valea Vermissei, veni să locuiască la Mac Murdo. Gazda lor, o bătrînă irlandeză bună la suflet, neavînd alți locatari îi lăsa liniștiți în așa fel încît puteau vorbi cît vroiau, exact ce le place bărbaților care au secrete comune. Shafter se îmblînzi atît, încît îi permise lui Mac Murdo să ia masa la el. Legătura lui cu Ettie nu numai că nu se dezbină, dar deveniră mai intimi pe măsură ce timpul trecea. Curînd însă, Mac Murdo se simți în siguranță pentru a transporta la noul său domiciliu, instrumentele necesare fabricării banilor ; mai mulți frați din lojă au fost admiși să asiste la o demonstrație, sub jurămînt că nu vor sufla o vorbă, și fiecare din ei luă cîteva piese, atît de abil copiate, încît nu exista nici un pericol, nici o dificultate de a-i pune în circulație. Camarazii săi se mirau continuu că posedînd o astfel de artă mai acceptă să lucreze. El le răspunse însă, că dacă ar trăi fără să aibă un venit declarat, poliția l-ar bănui imediat ! Adevărul este că un polițist, îl urmărea deja, dar norocul îi surîse și incidentul se termină în avantajul lui.

Își petrecea aproape toate serile în apropierea lui Mac Ginty, unde putea să-i cunoască mai bine pe „băieți", cum își spuneau între ei aceste lichele care infestau orașul. Îi cuceri și își cîștigă respectul datorită manierelor elegante și vorbelor îndrăznețe, vicleniei cu care reușea să scape de vreun adversar în sala barului. O întîmplare neașteptată făcu să-i crească și mai mult stima celorlalți. Într-o

seară cînd barul era ticsit, intră un individ purtînd o uniformă elegantă bleu, și cască pe care scria „Poliția minelor de fier și cărbune“ ; aceasta era formată dintr-o secție specială instituită de Compania Căilor Ferate Miniere, pentru a veni în ajutorul poliției obișnuite, neputincioasă în fața unei veritabile organizații banditești. Se făcu liniște, și privirile fură ațintite asupra lui ; însă relațiile între polițiști și criminali au o notă aparte în Statele Unite și Mac Ginty în persoană nu manifesta nici un fel de surpriză văzîndu-l pe noul sosit amestecîndu-se printre consumatori.

— Un whisky sec ! zise inspectorul; e un ger cumplit. Nu cred că ne-am mai văzut, domnule Consilier, nu-i așa ?

— Ești noul căpitan ? întrebă Mac Ginty.

— Întocmai : căpitanul Marwin, de la poliția căi ferate și mine. Ne bazăm pe dumneata, domnule Consiiler, și pe cetățenii de vază ai orașului pentru a ne ajuta la menținerea ordinii și respectării legii în vale.

— Ne-am putea lipsi foarte bine de dumneata căpitane Marwin, răspunse Mac Ginty rece. Avem și noi poliția noastră, nu vrem să importăm. Ce ești dumneata dacă nu un suport al capitalismului, instrumentul său pentru a-i chinui pe cei mai puțin favorizați de soartă, dintre noi ?

— Bine, bine ! Să nu facem o discuție din asta, spuse ofițerul cu răceală. Și dumneata și eu, ne vom face datoria așa cum o înțelegem ; puțin îmi pasă dacă nu o înțelegeți.

Tocmaĭ își golise paharul, și se pregătea să plece. Deodată, privirile i se oprîră asupra lui Mac Murdo, care, foarte aproape de el îl privea cu vădită ostilitate.

— Ah ! strigă el, iată una din vechile mele cunoștințe !

Mac Murdo făcu un pas înainte.

— Nu am fost niciodată prietenul dumĭtale, nicĭ al vreunui alt cîine !

— O cunoștință nu înseamnă totdeauna un prieten, ricană căpitanul. Ești Jack Mac Murdo, din Chicago, degeaba„ vrei să negi.

— Nu neg nimic, răspunse Mac Murdo ridicînd din umeri. Crezĭ că o să roșesc pentru numele meu ?

— Ai avea și de ce !

— Adică ?

Tînărul își încleștă pumnii.

— Nu, Jack. Nu, fără figuri, cu mine nu ține! Am fost ofițer de poliție la Chicago, înainte de a veni în această blestemată groapă de cărbune, și recunosc, vînatul de acolo atunci cînd îl întîlnesc.

Mac Murdo se strîmbă.

— Doar nu vrei să spui că ești Marwin, din Centrul orașului Chicago ?

— Teddy Marwin în persoană. Încă nu am uitat uciderea lui Jonas Pinto.

— Nu l-am ucis eu.

— Sigur că nu. E o mărturisire imparțială, nu-i așa ? În orice caz, moartea lui nu ți-a adus noroc pentru că vei fi arestat pentru falsificare de bani. Dar să nu ne mai gîndim la ce a fost în trecut, căci între noi fie spus, și poate am dreptate să-ți spun, nu s-au găsit dovezi împotriva ta, așa încît Chicago îți rămîne deschis.

— Mă simt foarte bine aici unde sînt.

— Trebuie să fii tare afurisit ca să nu fii mulțumit pentru asta !

— Fie ! Să zicem că ai intenții bune, zise Mac Murdo împăciuitor.

— În ceea ce mă privește, reluă căpitanul, nu voi sufla un cuvînt atîta timp cît vei duce o viață normală, dar dacă te abați din drum ! Să te păzești ! Și cu asta îți spun noapte bună. Și dumitale domnule Consilier.

Nu se îndoia că după ce părăsise sala, celălalt devenise acolo un fel de erou. În oraș deja se șușotea despre vitejiile lui Mac Murdo la Chicago ; răspundea totdeauna întrebărilor cu zîmbetul unui om care nu ține să facă pe grozavul. Și iată că zvonurile îi făcuseră o consacrare oficială. Consumatorii se îngrămădeau în jurul lui, îi strîngeau mîinile. De acum înainte, comunitatea îl accepta. Mac Murdo știuse să-i ducă ; totuși, dacă n-ar fi fost Scanlan în seara aceea, pentru a-i găsi adresa, eroul sărbătorit astăzi, și-ar fi petrecut noaptea sub cerul liber. Într-o sîmbătă seara fu prezentat în fața tuturor. Fiind inițiat la Chicago, crezuse că-l vor primi fără ceremonie, dar loja din Vermissa avea ritualul său propriu, de care era mîndră, și pretindea ca și cel de față să se supună. Ședințele aveau

loc într-o sală mare căreia îi era rezervată Casa Uniunii. Aici veneau peste 60 de membri, care de altfel, erau departe de a reprezenta fața reală a organizației ; căci, în această vale, se aflau pe cei doi versanți ai muntelui, și alte loji care își schimbau între ele afiliați, cînd se pregătea o afacere serioasă, așa încît, o crimă putea fi comisă într-o localitate, de oameni veniți din afară. În orice caz aceasta nu avea mai mult de cinci sute de membri, repartizați în tot districtul. Sala de ședințe era goală. Cei ce asistau se așezaseră în jurul unei mese lungi. La a doua masă se aflau cîțiva membri ai administrării, care aranjau pe ea sticle și pahare. Mac Ginty prezida ; peste claia neagră de păr, își pusese o togă plată de velur negru, iar de gît îi atîrna o etolă violetă. Costumat astfel, părea că oficiază vreo ceremonie în slujba lui Satana. La stînga și la dreapta se aflau înalți demnitari ai lojei, în mijlocul cărora se detașa chipul frumos și crud al lui Ted Baldwin. Toți purtau o eșarfă sau un medalion, emblema credincioșilor. Majoritatea erau bărbați maturi, restul îl formau tineri între 18 și 25 de ani, executanți, rapizi aflați la ordinele celor mai în vîrstă. Printre aceștia din urmă, mulți se arătau a fi slabi de inimă, rebeli, dar constrînși. Iar dacă observai întreaga masă, cu mare greutate ai fi crezut că aceste figuri vioaie și deschise erau acelea ale unor asasini care împingeau perversiunea morală pînă la cea mai avansată degradare, ajungînd la crimă și înconjurînd cu respect un bărbat, reputat prin felul lui „original“ de a rezolva problemele. Aceste ființe deformate, învăluiau acțiunile lor într-o atmosferă cavalerească, împotriva acelora care nu aveau nici un fel de legătură cu ei, și care, de cele mai multe ori, erau necunoscuți.

După săvîrșirea crimei își disputau cinstea de a fi dat lovitura fatală, se amuzau și îi amuzau pe camarazii lor, povestindu-le strigătele și chinurile victimelor. La început, se învăluiau într-o anumită discreție. Cu timpul însă, erau convinși că nimeni nu va îndrăzni să depună mărturie împotriva lor, căci, pe de altă parte, dispuneau de o armată de martori mincinoși și de o comoară bine ascunsă pentru a chema la nevoie, pe cei mai buni avocați din State. În zece ani de crime, justiția nu-i putuse condamna nici măcar o singură dată pe criminali. Singurul pericol care-i

amenința pe ucigași erau victimele lor ; chiar dacă erau atacați pe moment, pe neașteptate, puteau ajunge uneori să-și lase amprentele asupra propriilor agresori. Mac Murdo fusese prevenit că primirea sa va da loc unor dispute, dar nimeni nu a vrut să-i spună de ce. Doi Frați îl conduseră într-o cameră, din sală cea mare. Murmurul vocilor îi parvenea prin pereți. Odată sau de două ori, el auzi pronunțîndu-i-se numele și înțelese că i se discuta candidatura Apoi apăru cineva dinăuntru care purta o banderolă verde aurită. Stăpînul ordonă să fie îmbrăcat, să-i fie pusă masca și să fie introdus.

Atunci trei bărbați îi scoaseră vestonul lui Mac Murdo, îi suflecară mîneca dreaptă a cămășii și-i legară mîinile deasupra coatelor. Al patrulea îi îndesă pe cap un capișon greu care-i acoperea fața aproape în întregime și-i împiedica să vadă ceva. Apoi îl duse în fața adunării. Capișonul îl sufoca și-l împiedica să poată vedea. Auzea în jurul lui zgomotul mulțimii. Deodată se auzi glasul lui Mac Ginty slab, parcă venit de foarte departe :

— John Mac Murdo, ești deja membru al Ordinului Oamenilor Liberi.

El se înclină în semn de aprobare.

— Loja 29 din Chicago, este cea din care ai făcut parte ?

El aprobă din nou.

— Noptile obscure sînt apăsătoare, zise Vocea.

— Da, pentru un străin care călătorește, zise el.

— Norii sînt negri.

— Înseamnă că furtuna se apropie.

— Fratii se declară satisfăcuți ?

Un murmur general de aprobare se auzi în sală.

— Frate, reluă Mac Ginty, te recunoaștem după răspunsul parolei și de ralliere că ești de-al nostru. Trebuie să știi totuși că în acest comitat, ca de altfel în mai multe din această țară, noi avem niște obiceiuri și sarcini deosebite care cer bărbați adevărați. Ești pregătit pentru a fi supus probelor ?

— Sînt !

— Ești pregătit sufletește ?

— Sînt !

— Fă un pas înainte !

Abia terminase de rostit aceste cuvinte că Mac Murdo simţi sub capişon o presiune puternică la înălţimea ochilor, şi puţin ar fi lipsit să nu-i crape, dacă mai continua aşa. Nervii îi erau întinşi la maximum ; făcu un pas apoi altul şi pe măsură ce înainta, presiunea devenea tot mai puternică, şi durerea tot mai insuportabilă. Urmă un ropot voalat de aplauze.

— Eşti curajos ? întrebă o voce. Suporţi suferinţa ?

— La fel ca oricare, răspunse Mac Murdo.

— Dovedeşte-o !

Se auzi apoi un urlet care apoi se stînse, atît de înspăimîntătoare i se păru durerea din antebraţ ; îşi muşcă buzele, îşi strînse pumnii, pentru a nu lăsa nimic să se vadă.

— Pot suporta mai mult, zise el.

Răsună un ropot de aplauze. Niciodată un candidat nu fusese atît de curajos. Simţi mai multe mîini pipăindu-l pe spate. I se scoase capişonul. Orbit de lumină, zîmbi şi primi felicitările Fraţilor.

— Un ultimul cuvînt, Frate Mac Murdo, spuse Mac Ginty. Ai spus odată jurămîntul care te obligă la discreţie şi fidelitate ; ştii valoarea acestor lucruri sfinte, iar violarea lor înseamnă moarte sigură şi inevitabilă.

— Ştiu, zise Mac Murdo.

— Şi te vei supune Stăpînului în toate împrejurările ?

— Mă voi supune.

— Atunci, în numele lojei 341 din Vermîssa, eşti admis. Aduceţi băuturile Frate Scanlan, şi voi ceilalţi, vom bea în cinstea demnului nostru Frate.

Lui Mac Murdo i se înapoie vestonul ; înainte de a-l pune, îşi examină braţul drept unde continua să simtă o durere înţepătoare, iar pe pielea din porţiunea antebratului văzu imprimat, profund, cu fierul roşu un cerc cuprinzînd un triunghi. Cîţiva dintre vecinii lui îşi suflecară mînecile pentru a-i arăta că şi ei purtau semnul lojei.

— Toţi avem cîte unul, spuse unul din ei, dar nu l-am primit cu acelaşi curaj.

— Bah ! Asta nu-i nimic, zise el, deşi suferea crunt din cauza arsurii.

După ce se încheie festivitatea de inițiere, membrii lojei intrară în ședință pentru rezolvarea unor afaceri curente, cu paharul în mînă. Mac Murdo, obișnuit cu reuniunile prozaice din Chicago, era atent, numai ochi și urechi, în interiorul său fiind din ce în ce mai uimit, uimire pe care încercă să nu și-o întipărească pe față.

— Primul punct înscris pe ordinea de zi, spuse Mac Ginty, este citirea scrisorii pe care ne-o adresează Patronul Diviziei Windle, al comitatului Medon, loja 240. Iată conținutul scrisorii :

Scumpe Domn,

Ținem să vă transmitem pe această cale, dorința noastră referitoare la K. și la domnul André Rae, de la Societatea minieră vecină, Rae și Sturmash ; Cred că vă mai amintiți de faptul că loia voastră s-a angajat să ne ajute, un fel de reciprocitate a serviciilor pe care vi le-au adus doi dintre Frații noștri în recenta afacere a poliției. Am dori să ne trimiteți doi oameni calificați care vor fi primiți și adăpostiți de trezorierul Higgins, din loja noastră, a cărui adresă o știți. Le vom spune unde și cînd vor trebui să acționeze. Al vostru Frate Liber.

J.-W. Windle, M. D. A. H. L —

— Windle nu ne-a refuzat niciodată, cînd a fost nevoie, doi oameni ; deci nu-l vom refuza nici noi.

Mac Ginty privi adunarea cu ochii lucioși și răi. Apoi întrebă :

— Există voluntari ?

Mai mulți tineri ridicară mîna. Stăpînul le mulțumi cu un zîmbet :

— Ei bine, Tigre Cormac. Nu se va plînge nimeni de tine, dacă vei acționa ca ultima dată. Te felicit, și pe tine Wilson.

— Mi-ar trebui un pistol, spuse acesta din urmă care era un tînăr de aproape douăzeci de ani.

— Prima ta armă, nu-i așa ? Ar trebui să te obișnuiești cu sîngele. Fii liniștit, ți se va da pistol cînd vei ajunge acolo. Marți va trebui să fiți acolo. Iar la întoarcere vă vom sărbători.

— Cum, de data asta nu-i nici o recompensă ? întrebă

Cormac, un băiat negricios cu un aer brutal, şi care datorită perversităţii sale şi cruditătii, fusese poreclit Tigrul.

— Nu te gîndi la recompensă. Munceşte pentru onoare. Oricum vei cîştiga cîţiva dolari.

— Ce învinuire i se aduce acestui Rae ? întrebă Wilson.

— Nu-i treaba ta să pui astfel de întrebări. Nu trebuie să vă pese de învinuirile ce i se aduc. Fraţii noştri, acolo jos, l-au judecat ; asta e treaba lor. În ceea ce ne priveşte noi trebuie doar să-i ajutăm, aşa cum au făcut şi ei la rîndul lor. Şi în privinţa asta vă atrag atenţia că cei doi Fraţi din loja lui Medon trebuie să sosească săptămîna viitoare să lucreze în ţinutul nostru.

— Cine sînt ei ? întrebă unul dintre cei de faţă.

— Ar fi mai bine să nu încerci să afli. Cine nu ştie nimic nu se teme de nimic, şi deci nu are necazuri. Tot ce vă pot spune, este că, sînt doi bărbaţi care vor rezolva o problemă.

— Nu ne-a mai rămas timp decît să ne arătăm forţele. Oamenii de aici au început să treacă de partea noastră Nu mai mult decît săptămîna trecută, contramaistrul Blaker, a concediat trei dintre oamenii noştri. Are cam multe de plătit, şi va trebui să plătească odată pentru tot, şi încă bine.

— Cum aşa ? întreabă Mac Murdo pe unul dintre vecinii săi.

Ceilalţi izbucniră în rîs.

— La naiba ! Cu un glonte ! răspunse el. Ce părere aî despre noi, Frate ?

Fără îndoială că spiritul acestei asociaţii monstruoase în care tocmai intrase, începe să pătrundă în sufletul lui Mac Murdo, căci acesta răspunse :

— Felul vostru de a acţiona îmi place, numai aşa un bărbat se simte cu adevărat viteaz.

Cîţiva, din jurul lui care auziseră cele spuse de acesta, aplaudară.

— Ce se întîmplă ? întrebă din capătul mesei, stăpînul cu claia neagră de păr.

— Se întîmplă, domnule, că noului nostru Frate îi place felul nostru de a acţiona.

În aceeaşi clipă, Mac Murdo se ridică :

— Permiteţi-mi să vă spun, venerabile stăpîn, că dacă loja avea nevoie de un bărbat, atunci am avut onoarea de a fi ales de ea.

Aplauzele reîncepură : un soare nou apăruse la orizont. Totuşi, unii dintre cei vechi, nu priveau cu ochi buni o ascensiune atît de rapidă.

— Sînt de acord, zise secretarul Harraway, un bătrîn pleşuv aflat în preajma preşedintelui.

— Şi eu sînt de acord ; mă alătur celorlalţi, ripostă Mac Murdo.

— Va veni şi vremea ta, Frate, declară preşedintele. Am recunoscut în dumneata, un om de credinţă, şi cred că vei şti să te faci util. În seara asta avem o mică afacere în care vei putea acţiona în voie.

— Voi aştepta ceva deosebit, care să merite.

— Totuşi, în seara asta vei putea debuta. Îţi vei aminti imediat de scopul şi îndatoririle noastre. Vom mai vorbi noi despre asta. Pentru moment... asta este.

Şi Mac Ginty consultă ordinea de zi.

— ...Trebuie să atrag atenţia adunării asupra a una sau două probleme care o interesează. Mai întîi, voi cere trezorierului de a face cunoscută situaţia noastră la bancă. Datorăm o pensie văduvei lui Jim Carnaway. A murit pentru noi ; acum e rîndul nostru să avem grijă de ea.

Mac Murdo află atunci de la vecinul său că Jim murise împuşcat, cu o lună înainte, încercînd să-l ucidă pe Chester Wilcos, din Marley Creek.

— Situaţia noastră e bună, spuse trezorierul, care avea în faţa lui registrul băncii Societăţile comerciale se arată generoase. Max Linder et Company, au vărsat cinci sute de lire ca să-i lăsăm în pace. Fraţii Walker au trimis o sută, dar i-am constrîns să plătească cinci sute ; dacă pînă miercuri nu am veşti de la ei, s-ar putea să fie sabotate maşinile ; le-am incendiat deja maşinile de măcinat înainte de a putea fi reparate. Compania carboniferă a sectorului Vest a reuşit să-şi plătească contribuţia anuală. Avem în casă destui bani pentru a face faţă tuturor obligaţiilor noastre.

— Vorbeşte-ne de Archie Swindon, spuse un Frate.

— Şi-a lăsat exploatarea la voia întîmplării şi a pără-

sit districtul. Plecînd a lăsat o scrisoare în care ne spunea că-i place mai mult să hoinărească pe străzile New Yorkului, liber, decît să fie un proprietar de mine bogat, aflat la discreţia unor criminali. La naiba ! Bine a făcut că a plecat înainte de a pune mîna noi pe scrisoare. Cred că nu-i vom mai revedea mutra în Valea noastră.

Unul din membrii vechi, care se afla în faţa preşedintelui, se ridică. Avea o figură hotărîtă, care denota un caracter cinstit şi o fire binevoitoare.

— Domnule trezorier, zise el, pot să întreb pe ce mîini a ajuns proprietatea omului pe care noi l-am alungat din district ?

— Această proprietate, Frate Morris, a fost achiziţionată de Compania Căilor Ferate ale Statului şi a ţinutului Merdon.

— Şi cine este cel care a achiziţionat minele lui Todman şi Lee, vîndute pe piaţă, anul trecut, în condiţii asemănătoare ?

— Aceeaşi Companie, Frate Morris.

— Şi cine a cumpărat recent, după ce au fost abandonate de proprietarul ei, uzinele Manson, Shuman, Van Deher, Atwood ?

— Toate au fost cumpărate de Compania Generală a Minelor din Gilmertonul de Vest.

— Nu văd, Frate Morris, spuse preşedintele, ce importanţă are pentru noi, persoana celui care a achiziţionat toate acestea Nu ni le pot înapoia.

— Cu tot respectul pe care vi-l datorez, venerabile stăpîne, cred că dimpotrivă, are cea mai mare importanţă. Iată, sînt zece ani de cînd se întîmplă acelaşi lucru. Sîntem pe cale de a elimina încetul cu încetul de pe piaţă, întreprinderile mici. Pentru asta, ar trebui să fim prevăzători şi să observăm că în spatele lor se ascund marile companii, cea de tipul Companiei Căilor Ferate sau Compania Generală de Metalurgie ai căror directori sînt la New York sau Philadelphia, şi care îşi bat joc de ameninţările noastre.

Fără îndoială că putem executa pe agenţii lor locali, dar ce vom cîştiga ? Alţii le vor lua locul. Şi asta va fi periculos pentru noi. Micii industriaşi, ei, nu vor ameninţa.

Nu au nici bani, nici putere, pentru a o face, atîta timp cît noi nu îi vom strînge prea tare în chingi, şi astfel, vor fi nevoiţi să ni se supună. Dar, cînd aceste mari companii îşi vor da seama că ne interpunem între ele şi beneficiarii lor, vor acţiona pentru a ne distruge şi a ne aduce în faţa tribunalelor.

După acest discurs de rău argur, urmă o linişte deplină. Toţi îşi ridicară frunţile, schimbînd priviri întunecate. O putere necontestată îndepărtase din mintea acestor oameni, orice teamă de judecată dreaptă a lucrurilor ; acum că ideea le fusese expusă, îi trezise chiar şi pe cei mai indiferenţi.

— Părerea mea, continuă oratorul, este că noi ar trebui să nu-i mai presăm pe cei care formează mica industrie. În ziua în care va fi suprimată ne vom distruge noi înşine.

Un adevăr supărător, nu obţine niciodată aprobarea majorităţii. Strigăte de furie şi protest întîmpinaseră acest discurs. Mac Ginty luă cuvîntul :

— Frate Morris, zise, el, totdeauna ţi-a plăcut să faci vîlvă. Atîta timp cît membrii lojei formează un bloc, nu există în Statele Unite o putere capabilă să o distrugă. Oare n-am fi noi în stare să înfruntăm tribunalele ? Sper ca marile companii, luînd exemplul celor mici, vor găsi mai avantajos să plătească, decît să se lupte. Şi acum Fraţilor...

În timp ce vorbea, Mac Ginty îşi scoase boneta de velur negru şi mantaua.

— ...Loja şi-a încheiat şedinţa cu ordinea de zi. mai rămîne o problemă despre care vă voi vorbi înainte de a ne despărţi. A venit timpul să ne relaxăm şi să ascultăm ceva muzică.

Cît de ciudată e fiinţa omenească. Aceste fiinţe feroce practicau în mod obişnuit asasinatul, fără vreo remuşcare personală ; şi nu odată, fără nici un scrupul, îşi loviseră tatăl Nu vor simti niciodată nici regret, nici compasiune pentru văduva disperată sau orfanul fără nici un ajutor ; totuşi muzica, agitată sau patetică, reuşea să le stoarcă lacrimi. Mac Murdo avea o voce frumoasă de tenor ; dacă totuşi, nu-i cucerise pe toţi membrii lojei pînă acum, după ce-l ascultă cîntînd, erau pe deplin cuceriţi ; erau entuzias-

mați mai ales de cîntecele „Mă gîndeam la tine, Mery" și „Pe malul rîului Allan". Încă din această primă seară, dobîndise o mare popularitate în cercul Fraților săi, se impusese în fața celorlalți în privința avansării spre înalte funcții. Îi mai trebuiau însă și alte calități, printre care și aceea de a fi un bun camarad pentru a purta cu demnitate titlul de Om Liber. Iar Mac Murdo constituia un model perfect în acest sens. Sticlele de whisky treceau din mînă în mînă în jurul mesei, fețele deveneau înflăcărate, inimile se înfierbîntaseră gata de acțiune, cînd stăpînul lor luă cuvîntul :

— Băieți, există în orașul nostru un om căruia trebuie să-i venim de hac. Acesta este James Stranger de la Herald. Ați văzut cum a început campania împotriva noastră ?

Se auzi un zumzet de consimțire, amestecat cu înjurături. Mac Ginty scoase din buzunar un ziar pe care începu să-l citească :

— Legea și Ordinea, este titlul articolului său.

„Instaurarea Terorii în districtul exploatării minelor de fier și cărbune". „Iată au trecut 12 ani de cînd primele asasinate au scos la iveală, existența, la noi, a unei organizații criminale. De atunci, atentatele nu au încetat. Astăzi au atins un fel de paroxism și fac din noi oprobriul lumii. Oare pentru astfel de rezultate ținutul nostru întins, primește în interiorul lui străini care fug de frica despotismului din Europa ? Oare trebuie ca, la rîndul lor, să devină tiranii celor care le oferă acoperiș, și ca, sub protecția sfîntă a steagului înstelat, simbol al libertății, să-și instaleze terorismul anarhic de care, cu toții avem oroare cînd citim, că există sub masca celor mai docili monarhi din Orient ? Această organizație se afișează cu ostentație în public. Oare cît timp îi vom mai suporta ? Oare vom trăi mereu sub teroare ?"

— Dar vă scutesc de aceste prostii !

Președintele aruncă ziarul pe masă.

— Iată deci, felul în care vorbește Stranger despre noi. Ei bine, vă întreb, cum îi vom răspunde ?

Douăzeci de glasuri scoaseră același strigăt sălbatic :

— Să fie ucis !

— Protestez, spuse Fratele Morris, bărbatul cu figura smeadă Fratilor, v-am atras atenţia că această vâle a simţit prea mult greutatea pumnului vostru. Va veni clipa în care orice om va simţi nevoia să fie apărat, cînd toţi se vor uni împotriva noastră pentru a ne ucide.

James Stranger este un bătrîn respectat de toată lumea în oraş şi în district Ziarul său este unul din cele mai bune din oraş. Ucigîndu-l, vom produce în acest ţinut o agitatie care se va termina prin a ne distruge.

— Şi cum să procedăm pentru a preîntîmpina distrugerea noastră maestre prudentă ? strigă Mac Ginty. Chemînd poliţia ? Dar o jumătate din aceştî oameni ne aparţin iar cealaltă jumătate se tem de noi. Recurgînd la ajutorul tribunalelor ? Dar noi avem printre ei şi judecători, şi care este rezultatul ?

— Există un oarecare judecător Lynch care ar avea un cuvînt de spus... Această observaţie a Fratelui Morris mi se pare de rău augur.

Se auzi un murmur de mînie.

— Nu trebuie decît să ridic degetul, strigă Mac Ginty, pentru ca sute de oameni să fie măturaţi din vale, de la un capăt la altul. Apoi, deodată, cu glasul încă ridicat şi fruntea încreţită de încordare strigă :

— Ia aminte, Frate Morris ! Te supraveghez de mult timp ! Nu numai că eşti lipsit de curaj, dar încerci să-i influenţezi şi pe cellalţi. Frate Morris, cred că astăzi e ziua ta nefastă ! Mai nefastă decît cea în care aî fost primit în rîndurile noastre, şi cred că va veni timpul foarte curînd, să dai socoteală pentru asta !

Morris avea culoarea mortii ; recăzu pe scaunul său, ca şi cum genunchii nu l-ar mai fi ascultat ; ridică asadar paharul cu mîna tremurîndă şi bău, înainte de a putea răspunde.

— Vă cer iertare, venerabile Stăpîne, şi le cer scuze Fratilor mei dacă am mers prea departe cu cele expuse Mă cunoaşteti toti şi ştiti că sînt un membru fidel al loiei ; doar de teama de a nu i se întîmpla ceva rău m-am exprimat astfel Am însă mai mult încredere în puterea voastră de a judeca, decît în a mea, şi vă promit că nu se va mai întîmpla.

Văzîndu-l cum se umileşte, Patronul se linişti.

— Bine, Frate Morris. Aş fi regretat dacă ar fi trebuit să-ţi dau o lecţie. Dar atîta timp cît voi ocupa acest scaun, loja va rămîne unită atît în gînduri cît şi în fapte.

Îşi roti privirile asupra asistenţei şi continuă :

— Şi acum, băieţi, iată ce vreau să vă spun : Nu-l vom pedepsi pe Stranger aşa cum ar merita pentru a nu atrage şi alte încurcături inutile. Toţi aceşti directori de ziare se ţin de reclamaţii în faţa Statului cerînd intervenţia poliţiei şi a trupelor. Dar, după părerea mea, am putea să-i strecurăm un avertisment sever. Te ocupi de asta, Frate Baldwin ?

— Bineînţeles, răspunse cu însufleţire acesta din urmă.

— De cîţi oameni ai nevoie ?

— Vreo zece, fără să-i pun la socoteală pe cei doi care vor păzi uşa. Vei merge dumneata, Gower, şi dumneata, Mansel, şi Scanlan, şi cei doi Fraţi Willabys.

— I-am promis noului nostru Frate că va lua parte şi el.

Ted Baldwin îi aruncă lui Mac Murdo o privire din care rezulta că nu a uitat.

— Nu are decît să ni se alăture, dacă o doreşte, răspunse el cu duritate. Dar destul cu vorbele. Cu cît vom acţiona mai repede, cu atît mai bine.

Se despărţiră într-un ropot de aplauze şi exclamaţii, urlete şi cîntece deocheate. Barul era plin de lume ; un mare număr din cei care ieşiseră din şedinţă întîrziară aici. Micul grup comandat de Baldwin ieşi în stradă, şi se despărţi în grupuri de cîte doi şi trei oameni care se plimbau de-a lungul trotuarului pentru a nu atrage atenţia. Noaptea era friguroasă ; luna se afla în al doilea pătrar, strălucind pe cerul de sticlă presărat cu stele. Bărbaţii se opriră şi se strînseră într-o curte în faţa unei clădiri înalte ; între două ferestre luminate puternic se afla o emblemă cu litere de aur pe care scria : Vermissa Herald. În interior se auzea zgomotul presei.

— Pe aici, zise Baldwin lui Mac Murdo ; tu vei rămîne la uşă şi vei asigura retragerea noastră. Ceilalţi mă vor urma. Băieţi, să nu vă fie frică, avem o mie de motive

pentru a afirma că în acest moment, toţi ne aflăm în barul Uniunii. Era aproape de miezul nopţii ; pe stradă nu se zăreau decît cîţiva somnambuli care se întorceau acasă. Banda traversă şoseaua, împinse uşa biroului de ziaristică ; Baldwin şi oamenii săi se împrăştiară pe scări, în timp ce jos, Mac Murdo şi încă unul stăteau de pază. Dintr-o cameră situată la etajul unu se auzi un strigăt de : „Ajutor!“ Apoi se auzi un zgomot de călcat în picioare şi scaune răsturnate.

La interval de o clipă, un om cu părul cenuşiu sări pe balcon, şi apoi pe palier ; înainte însă de a reuşi să fugă, fu prins şi ochelarii îi fură sparţi la picioarele lui Mac Murdo. Urmă apoi zgomotul surd al unei lovituri continuat cu un vaiet ; omul se afla culcat la pămînt, în timp ce zece bastoane îl loveau în acelaşi timp în spate. Trupul îi zvîcnea violent sub aceste lovituri. La sfîrşit, totuşi, ciomăgaşii se opriră toţi, în afară de Baldwin ; cu un zîmbet satanic, acesta continua să joace pe capul omului care, scăldat în sînge, încerca zadarnic să şi-l protejeze cu mîinile si se încăpăţîna să o facă din toate puterile. Deodată, Mac Murdo urcînd cîte patru scări deodată sări asupra lui şi-i smulse victima.

— Destul ! O să-l omori !

Baldwin îl privi stupefiat.

— Blestem pe capul tău ! strigă el. De ce te amesteci, mă rog, tu ultimul venit în lojă ? Înapoi ! Şi îşi ridică bastonul ; însă Mac Murdo îşi scoase pistolul din centură.

— Înapoi tu ! Îţi zbor creierii dacă mai mişti ! În ce priveşte loja, ai auzit ordinul stăpînului ! Omul ăsta nu trebuie ucis ! Tu vrei să-l ucizi !

— Are dreptate, zise unul.

Doi dintre cei de pază care-şi continuaseră raidul, coborîră, scoţînd un strigăt de alarmă.

— Salvaţi-vă cum puteţi ! Se aprind luminile peste tot. În cinci minute tot oraşul va fi pe urmele noastre !

Într-adevăr, din interior se auzeau strigăte care răsunau în stradă ; pe coridoare, la parter, un grup de munci-

tori tipografi au încercat să intervină. Lăsîndu-l pe palfer pe nefericitul director, prea zdrobit pentru a mai încerca să-mişte, banditii se năpustiră pe scări, şi, în viteză ieşiră pe poartă. Unii dintre ei, care ajunseră primii la Casa Uniunii se amestecară cu mulţimea destul de numeroasă în apropierea lui Mac Ginty, şi, pe deasupra barului îi şoptiră patronului, că expediţia se încheiase cu succes; ceilalţi, printre care şi Mac Murdo se strecurară pe străzile laterale întorcîndu-se la casele lor.

IV

VALEA GROAZEI

Trezindu-se a doua zi dimineaţă, Mac Murdo avea motive temeinice să-şi amintească de primirea lui în rîndul membrilor lojei. Îl tortura o migrenă puternică ca urmare a consumului excesiv de băutură, iar braţul său, în locul unde fusese însemnat era roşu şi umflat. Graţie venitului asigurat de mica sa industrie, putea să-şi permită să lucreze numai cînd dorea. Îşi petrecu toată dimineaţa în cameră, şi începu să-i scrie pe îndelete unui prieten. Luă apoi ziarul Herald şi începu să citească. Un titlu cu litere groase, aflat pe prima pagină ca o informaţie de ultimă oră, anunţa : „Atentat criminal în birourile redacţiei. Directorul nostru grav rănit". Era urmarea faptelor pe care el le cunoştea mai bine decît redactorul însuşi. În concluzie se scria : „De acest caz se va ocupa poliţia, dar nu ne putem aştepta la rezultate mai bune decît în trecut. Anumiţi răufăcători au fost recunoscuţi şi poate se va stabili gradul lor de vinovăţie. Este inutil să mai spunem că atentatul se datorează asociaţiei infame care ne ţine de mult timp sub ameninţare şi împotriva căreia ziarul Herald a avut o atitudine fermă. Numeroşi prieteni ai domnului Strenger vor fi bucuroşi să afle că în ciuda violenţelor sălbatice a cărui victimă a fost, şi a faptului că are la cap numeroase răni serioase, viaţa dînsului se află în afara pericolului".

Ziarul Herald adăuga că un detaşament al poliţiei minelor, înarmate cu puşti Winchester, a fost chemat pentru apărarea biroului. Mac Murdo lăsă ziarul şi îşi aprinse o ţigară în timp ce mîna-i tremura de oboseală, cînd se auzi un ciocănit în uşă şi gazda lui îi înmînă o scrisoare pe care

un puști tocmai i-o dăduse. Scrisoarea nu era semnată. Ea începea astfel :

„Aș vrea să vă vorbesc, dar ar fi de preferat undeva în afara districtului. Mă veți găsi în apropierea unui pavilion, la Miller Hill. Venind aici veți afla lucruri foarte importante ; pentru dumneata să le afli, și pentru mine să vi le spun“.

Mac Murdo citi și reciti aceste rînduri, surprins, căci nu putea pricepe care este semnificația lor și nu bănuia cine ar putea fi autorul. Dacă ar fi scrisul unei femei care l-a cunoscut la începutul uneia din aventurile sale cum avusese atîtea pînă acum ? Dar scrisul era al unui bărbat, și mai mult de atît, al unui bărbat cu educație. După unele ezitări se hotărî să plece.

Miller Hill era o grădină publică prost întreținută în mijlocul orașului, foarte frcventată î n timpul verii, dar pustie în timpul iernii. Din înălțimea ei, poți descoperi orașul îmbîcsit, hidos, și valea șerpuită cu minele și fabricile negre, pe culmile înzăpezite, cu pădurile ce-l înconjoară acoperite de zăpadă. O cărare bătătorită trecînd printre doi arbuști verzi, îl duse pe Mac Murdo la restaurant, pustiu în acele momente, dar, care în plin sezon era înțesat de lume veselă. În apropierea restaurantului se afla un pavilion, iar lîngă el, un drapel, de care sta rezemat un bărbat cu pălăria trasă pe ochi și gulerul hainei ridicat. În momentul în care acesta se întoarse spre Mac Murdo, acesta îl recunoscu pe fratele Morris, care, cu o noapte înainte, îl înfuriase pe stăpîn. Cei doi bărbați se salutară conform consemnului lojei, în timp ce se apropiau unul de celălalt.

— Doream să vă vorbesc numai două minute, domnule Mac Murdo, zise bătrînul, vorbind cu o oarecare ezitare care demonstra că se află într-un moment dificil. Frumos din partea dumitale că ai venit.

— De ce nu v-ați semnat scrișoarea ?

— Trebuie să fim prevăzători, domnule. Pe măsură ce timpul trece, nu se știe cum vor evolua lucrurile, nici în cine te poți încrede sau nu.

— Totuși, te poți încrede în Frații lojei, nu-i așa ?

— Nu, nu întotdeauna ! răspunse Morris. Nimeni nu

spune nimic, nu gîndeşte nimic, fără ca să afle totul Mac Ginty.

— Haideţi, zise Mac Murdo cu severitate, ştiţi doar că noaptea trecută am depus jurămîntul de fidelitate stăpînului nostru. Vreţi să-mi încalc jurămîntul ?

— Dacă astfel stau lucrurile, replică Morris, cu tristeţe, regret că v-aţi dat osteneala de a veni. Cînd doi cetăţeni nu-şi pot schimba liber părerile, atunci nu e bine.

Privindu-şi cu atenţie interlocutorul, Mac Murdo se depărtă puţin de atitudinea luată.

— Vorbeam din punctul meu de vedere zise el. Aici sînt nou venit, străin de ceea ce se întîmplă. Nu eu am vorbit, domnule Morris, dar dacă credeţi că mai aveţi ceva de spus, vă ascult.

— Ca să-i raportezi patronului ?!

— Într-adevăr, zise Mac Murdo, mă jigneşti. Înţeleg să fiu loial faţă de lojă şi vă spun sincer acest lucru ; dar nu m-aş considera mai puţin meschin dacă, după ce mi-aţi face anumite confidenţe, m-aş duce să vă trădez. Nu-mi stă în fire să fac acest lucru, cu toate că, vă previn, nu veţi putea conta nici pe ajutorul meu, nici pe cel al simpatiei mele.

— Nici nu mi-a trecut prin gînd aşa ceva, răspunse Morris. Vorbindu-vă astfel, poate viaţa mea va depinde de dumneata ; dar cît de rău aţi încerca să păreţi, ieri seară am crezut că vreţi să deveniţi şi mai rău decît ceilalţi. Aici nu sînteţi decît un începător şi nu puteţi avea conştiinţa neîndurătoare a acestor oameni. Din această cauză am dorit să vă vorbesc.

— Fie ! Despre ce este vorba ?

— Blestemat să fii, dacă mă vei trăda !

— Nu vă voi trăda !

— Ei bine ! Vă voi întreba dacă, atunci cînd aţi intrat în Societatea Oamenilor Liberi, la Chicago, şi cînd aţi jurat pentru credinţă şi caritate, v-a trecut prin minte că v-aţi angajat pe un drum al crimei ?

— Iată un cuvînt mare pe care l-aţi scăpat din grabă !

— Nicidecum, protestă Morris cu vocea tremurîndă. Oare ce cuvînt aţi folosi dacă aţi şti mai multe lucruri ? Oare nu a fost crimă, noaptea trecută, cînd un om destul

de în vîrstă, a fost bătut pînă la sînge ? Dacă asta nu e crimă, cum altfel poate fi numită ?

— Unii spuneau că e vorba doar de o răfuială, replică Mac Murdo, o răfuială între două categorii de oameni : fiecare se foloseşte de armele sale şi loveşte cît se poate de tare.

— V-aţi gîndit oare la acest lucru cînd, la Chicago, aţi intrat în Societatea Oamenilor Liberi ?

— Mărturisesc că nu.

— Nici eu, cînd am fost primit, la Philadelphia. Aici se formase un cerc de binefacere unde ne adunam ca între prieteni. Atunci am auzit vorbindu-se de Vermissa. Blestemată fie clipa în care am auzit acest nume ! Am venit aici în speranţa că-mi voi îmbunătăţi situaţia. Dumnezeule! Cînd mă gîndesc ! Soţia mea şi cei trei copii m-au însoţit. Tocmai mergeam spre Bulevardul Marché, un fel de piaţă cu noutăţi de tot felul, prospere. Nu am întîrziat ca să pot afla că sînt un Om Liber. A trebuit să mă afiliez lojei locale, astfel precum ai făcut dumneata noaptea trecută. Mi-a fost imprimat pe braţ semnul infamiei, iar în inimă, un stigmat şi mai ruşinos. Mi-am dat seama că mă aflu în subordinea unui pungaş bătrîn şi prins în lanţul crimei. Ce era să fac ? Dacă pronunţam un cuvînt moderat pentru conciliere, se manifestau, aşa cum i-ai văzut noaptea trecută, considerîndu-mă trădător. Nici vorbă să fugi, pentru că nu am alte mijloace : tot ce posed, am investit în comerţ. Dacă îi părăsesc, mă vor ucide ; şi ce vor face soţia mea şi copiii ? Ah ! E îngrozitor, vedeţi, e îngrozitor !

Morris îşi luă capul în mîini, în timp ce suspinele îi scuturau corpul.

— Aveam, zise el, o conştiinţă, o religie ; dar au făcut din mine un criminal. M-au numit într-o expediţie. Ştiam ce se va întîmpla cu mine, dacă voi da înapoi. Poate că sînt laş... poate că, gîndindu-mă la soţie şi copii, mă voi hotărî. Ei m-au făcut să mă hotărăsc. Ne-am întîlnit la 25 de mile de aici, pe munte, la o căsuţă singuratică. Am fost cum ai fost şi dumneata ieri, însărcinat să păzesc usa Nu aveau încredere în mine pentru o acţiune mai activă Cei-lalti au intrat. Cînd au ieşit, aveau mîinile pline de sînge pînă la coate. În clipa în care ne-am regrupat, un copil ţipa cît putea în casă. Era un copil de cinci ani care-si vă-

zuse tatăl asasinat. Am crezuț că leșin de atîta cruzime ce am văzut, și totuși a trebuit să fac pe grozavul, să rîd dacă nu vroiam ca la expediția următoare ucigașii să nu iasă din casa mea cu mîinile înroșite în timp ce micul meu Fred ar plînge pe cadavrul meu. De ce ! Și eu sînt un criminal, complicele altor criminali, pierdut și în lumea asta și în cealaltă. Aparțin credinței catolice ; dar preotul va refuza să mă asculte cînd va ști că am făcut parte din banda ucigașilor. Sînt un excomunicat. Iată! Ești tocmai pe panta pe care am coborît eu ; te întreb, unde vrei să ajungi ? Ești pregătit să devii un asasin ? Nu mai există nimic și nimeni care să te mai rețină ?

— Ce aveți de gînd să faceți ? întrebă Mac Murdo brusc. Să ne denunțați ?

— Ferească Dumnezeu ! M-ar costa viața !

— Bine. Cred de altfel că sînteți un om slab din fire și că exagerați.

— Exagerez ?! Așteaptă să mai treacă timpul. Privește această vale. Vezi nenumăratele cărări întunecate de fum ? Îți spun că vaporii de sînge sînt grei și plutesc mai jos pe deasupra capetelor noastre. Aceasta este Valea Groazei, Valea Morții. Groaza stăpînește sufletele încă de la căderea serii și pînă în zori. Răbdare, tinere, mai ai multe de învățat.

— Fie ! Cînd voi învăța mai multe, vom mai vorbi despre asta, zise nepăsător Mac Mudro. Ceea ce văd este foarte clar: în prezent, locul dumitale nu este aici. Vinde, tot ce ai investit în comerț, la orice preț și cu cît veți pleca mai repede, cu atît mai bine ! Nu voi profita de cele ce mi-ai spus ; dar dacă aflu că ești o lichea...

— Nu, nu ! zise Morris cu o voce care implora.

— Atunci, să ne oprim aici. Am reținut cele ce mi-ai spus și poate că într-o zi îmi voi aminti. Fără îndoială, ați crezut că e în interesul meu dacă îmi vorbiți astfel. Acum, însă, mă întorc acasă.

— Un ultim cuvînt. Poate că am fost văzuți împreună. Poate că ei află că noi am vorbit.

— Într-adevăr.

— Îți ofer o slujbă la mine.

— Refuz. Faptul că ne-am întîlnit este treaba mea și

a dumitale. La revedere, Frate Morris. In viitor, poate, vei fi mai fericit.

In după-amiaza aceleeași zile, Mac Murdo stătea în cameră, în fața sobei și fuma dus pe gînduri, cînd ușa se deschise și apăru în cadrul ușii silueta enormă a patronului Mac Ginty. Cei doi se salutară în semn de recunoaștere. Stăpînul se așeză în fața tînărului și-i aruncă o privire pe care Mac Murdo o sustinu fără să miște.

— Frate Murdo, zise el în sfîrșit, nu obișnuiesc să fac vizite ; sînt foarte ocupat și nu-i primesc decît pe cei care trebuie. Dar am o problemă pe care vreau să o tratez cu dumneata, și mi-a trecut prin cap, să te iau prin surprindere.

— Sînt mîndru de acest lucru, domnule consilier, răspunse cordial Mac Murdo ; merse la dulap, luă o sticlă de whisky și două pahare. Este o onoare la care nu m-am așteptat.

— Ce-ți mai face mîna ?

Mac Murdo se strîmbă.

— Pe legea mea, nu te lasă să uiți, zise el. Dar la urma urmei este o mică zgîrietură.

— Da, spuse celălalt. Prea mică pentru un om loial care trebuie să suporte și să servească loja. Despre ce mi-ai vorbit în dimineața asta cu fratele Morris, pe Miller Hill ?

Întrebarea venea pe neașteptate ; din fericire Mac Murdo avea răspunsul pregătit, așa că începu să rîdă :

— Morris se îndoiește că eu am mijloacele mele de a-mi duce viața lucrînd la domiciliu. Iar eu m-am ferit să-l informéz, căci pentru oameni ca mine, el are prea multă conștiință. De altfel e un bărbat curajos și puternic. Îi se părea că n-am resurse și se gîndea că-i obligat să-mi ofere o slujbă la magazinul lui.

— Așa, pur și simplu !

— Așa, pur și simplu !

— Și l-ai refuzat ?

— Bineînțeles. Oare nu cîștig de zece ori mai mult lucrînd numai patru ore în camera mea ?

— Fără îndoială... Și în plus, dacă aș fi în locul dumitale, nici nu l-aș mai băga în seamă pe acest Morris.

— De ce ?

— Așa. Răspunsul ăsta îți ajunge, altfel poate înțelegi mai multe...

— Multe, se prea poate, dar nu mă priveso, domnule consilier, răspunse Mac Murdo cu dîrzenie ; poate vă priveso pe dvs. ca să vă fuduliți că-i judecați pe ceilalți !

Uriașul tuciuriu îl privi și laba lui împăroșată strînse paharul ca și cum ar fi vrut să i-l arunce în cap. Apoi, avu un acces de rîs tot atît de zgomotos pe cît de sincer era.

— Esti un tip dat dracului, zise el. Dacă vrei explicații, îți voi da. Morris nu ți-a spus nimic împotriva lojei ?

— Nu..

— Nicî împotriva mea ?

— Nu.

— Dovadă că nu-i inspiri încredere. Este un Frate prea puțin loial. Noi îl cunoaștem, îl supraveghem, nu așteptăm decît momentul cînd îl vom executa. Cred că această clipă se apropie. Nu avem nevoie de frîcoși în turma noastră. Iar tu, dacă vei frecventa un om ca el, nu crezi că vei fi suspectat la rîndul tău ?

— Nu-ți face griji, nu-l voi vizita. Nu am pentru el decît o simpatie obișnuită. Oricum nu cred că vă îndoiți de luciditatea mea.

— Bine, bine ! Nu vroiam decît să te previn la timp, mi-am făcut datoria.

Și Mac Ginty își goli paharul.

— Aș fi curios să aflu, reluă Mac Murdo, cum ați aflat de conversația mea cu Morris ?

Mac Ginty începu să rîdă.

— Nimic din ceea ce se petrece în orașul ăsta nu-mi scapă. În privința asta, contează pe mine. Dar, trebuie să plec... În concluzie, știi...

Însă nu apucă să-și termine fraza că ușa se deschise cu zgomot și în prag apăru căpitanul Marwin urmat de cîteva figuri ciudate, acoperite de o cască a poliției. Mac Murdo își îndreptă trupul, scoase pe jumătate pistolul din centură, dar se opri imediat la vederea celor trei Winchester care se aflau îndreptate spre capul lui. Unul din ei înainta cu revolverul întins spre el. Era chiar el, nu se înșela, căpitanul Marwin, demult inspector în Chicago, și care trecuse acum în poliția minelor. Se îndreptă spre Mac Murdo zîmbindu-i vag.

— M-am gîndit eu că ne vei aduce neplăceri, domnu-

le Mac Murdo din Chicago. De data asta însă, nu ne veî mai scăpa ! Hai, fa-ți pălăria și urmează-ne !

Mac Ginty interveni :

— Căpitane Marwin, asta ar putea să te coste scump. Cine ți-a dat dreptul să violezi domiciliul acestui om și să molestezi doi cetățeni cinstiți care respectă legea ?

— Nu știi despre ce e vorba, domnule Consilier Mac Ginty, răspunse căpitanul. Nu pe dumneata te căutam, ci pe acest om. Și nu trebuie să ne împiedici ci să ne ajuți în îndeplinirea misiunii noastre.

— Mac Murdo este unul din prietenii mei, răspund pentru conduita sa.

— După cum vorbește lumea, cine știe dacă nu vei răspunde într-o zi pentru faptele dumitale ? Acest Mac Murdo, înainte de a ajunge aici era un răufăcător ; și așa a rămas. Polițiști, nu-l scăpați din ochi în timp ce-l dezarmez.

— Iată pistolul meu, spuse Mac Murdo rece. Așa, poate nu te vei mai îndoi de mine, căpitane Marwin ! Cînd vom fi singuri față în față, vom mai vedea...

Mac Ginty protestă din nou :

— Unde îți este mandatul ? zise el. Pe toți dracii ! Parcă am trăi în Rusia, și nu în Vermissa din moment ce poliția e formată din indivizi de teapa voastră ! Veți avea de-a face cu mine, vă promit !

— De ce mă acuzați ? întrebă Mac Murdo.

— De a fi participat la agresiunea îndreptată împotriva bătrînului Stranger, în birourile ziarului Herald. Puțin a lipsit să nu fi acuzat de crimă.

— Ei bine, dacă nu aveți nimic împotriva lui decît acest lucru, spuse Mac Ginty, ați face mai bine să renunțați. Faceți o mare gafă. Omul ăsta a stat în locuința mea pînă la miezul nopții, să joace poker. Am o mulțime de martori pentru a vă furniza proba.

— Veți stabili mîine cu judecătorul. Pînă atunci, Mac Murdo, te rog să ne urmezi ! Și stai liniștit, sau va fi vai de oasele tale ! Hai, dă-te la o parte, domnule Mac Ginty ; vă avertizez că sînt în exercițiul funcțiunii și nu admit nici un fel de rezistență. Hotărîrea căpitanului era atît de evidentă încît Mac Murdo și Stăpînul se resemnară. Acesta din urmă a reușit, de altfel, să schimbe cîteva cuvinte încet cu prizonierul înainte de a fi luat.

— Unde le-ai... ? murmură el.

Vroia să spună, maşinăria de fabricat bani ; şi degetul său făcea un gest suficient de explicit în timp ce vorbea.

— În siguranţă, răspunse Mac Murdo, care îşi făcuse o ascunzătoare sub podea.

— La revedere ! îi spuse atunci cu glas tare Mac Ginty, strîngîndu-i mîinile. Merg chiar acum să-l regăsesc pe Reilly, avocatul. Îmi iau răspunderea să te apăr şi-ţi garantez că vei fi eliberat imediat.

— Eu n-aş paria pentru asta, replică Marwin. Păziţi bine prizonierul ! Şi la prima tentativă de a fugi, trageţi asupra lui ! Înainte de a pleca, vreau să percheziţionez casa

Marwin trecu la percheziţionarea casei, dar bineînţeles, nu găsi nici urmă de maşinărie. Apoi plecă împreună cu oamenii săi, luîndu-l şi pe Mac Murdo.

Se lăsase noaptea ; din cauza furtunii de zăpadă, străzile erau aproape pustii. Totuşi, cîţiva trecători urmăriră micul grup şi, lipsa de vizibilitate dîndu-le curaj îl înjurau pe prizonier cu cele mai cumplite vorbe.

— Să fie linşat, Ucigaşul ! strigau ei. Să fie linşat !

În mijlocul injuriilor şi rîsetelor, Mac Murdo fu împins la poliţie. Inspectorul de serviciu îi luă un interogatoriu de formă, apoi fu aruncat într-o celulă comună. Aici îl găsi pe Baldwin şi pe camarazii lui din ziua trecută, toţi arestaţi în cursul zilei şi care trebuiau judecaţi a doua zi dimineaţă. Dar nu exista nici o fortăreaţă a legii unde să nu pătrundă braţul lung al Oamenilor Liberi.

În timpul serii, unul dintre gardieni venind cu un cui pentru a deştupa două sticle de wisky, le aduse pahare şi cărţi de joc, aşa încît deţinuţii petrecuseră o noapte veselă, fără cea mai mică teamă pentru a doua zi. Ceea ce se petrecu a doua zi le dădu dreptul de a nu se fi sinchisit de nimic. Pe de altă parte, este adevărat că cei care lucrau la matriţeria şi imprimeria ziarului Herald nu reuşiră să-i identifice pe agresori, căci nu văzuseră bine lumina fiind slabă şi confuzia generală ; interogaţi de abilul avocat angajat de Mac Ginty, faptele fură şi mai confuze. Însuşi rănitul, a declarat că surprins de atacul neaşteptat, nu observase nimic, ci doar că primul dintre

indivizii care-l lovise, purta mustață ; de altfel, nu se îndoia că acei ucigași care i-au brutalizat erau singurii dușmani care-l cunoșteau și-i citiseră articolele amenințîndu-l de mai multe ori. Pe de altă parte, datorită mărturiilor asemănătoare și categorice depuse de vreo douăzeci de cetățeni, printre care și Consilierul Mac Ginty, se stabilise că acuzații își petrecuseră seara la Casa Uniunii, unde au jucat cărți toată noaptea, plecînd acasă spre ziuă. În aceste condiții nu numai că erau găsiți nevinovați, dar puțin a lipsit ca să nu-și ceară scuze pentru că i-au deranjat. Nu a lipsit mult ca însuși căpitanul Marwin și toată poliția să fie pedepsiți pentru exces de zel. Verdictul stîrni aplauzele unei mulțimi în mijlocul căreia Mac Ginty zărea nenumărate figuri familiare.

Frații lojei se agitau rîzînd. Totuși, printre cei care asistau unii își mușcau buzele și-și deschideau ochii a mirare, în momentul în care acuzații ieșiră liberi din sală. Văzîndu-i trecînd prin fața lui, un omuleț cu barbă neagră care părea a fi foarte energic și întreprinzător, dădu glas gîndului său și al celorlalți oameni din mulțime :

— Bandă de tîlhari ! O să vă venim noi de hac pînă la urmă !

V

CLIPA BLESTEMATĂ

Dacă John Mac Murdo a crescut în ochii membrilor lojei, aceasta s-a datorat arestării şi achitării sale imediate. Nu se mai întîmplase niciodată pînă acum, ca un om, să fie eliberat imediat a doua zi după ce a apărut în faţa justiţiei. Mac Murdo avea reputaţia unui bun camarad, chefliu, şi în plus, un om de caracter, incapabil să suporte o insultă, chiar din partea patronului însuşi. Era clar că acum, nimeni nu se impusese pînă la el şi nu reuşise prin inteligenţa lui să pună la cale o incursiune criminală, hotărît să o ducă pînă la capăt. „Îndeplineşte toate condiţiile", îşi spuneau cei mai bătrîni şi aşteptau clipa să-l folosească ca să scape de el. Pînă acum, Mac Ginty se folosise de toate şiretlicurile, şi-i recunoştea acestuia valoarea excepţională. Era ca un vînător care ţine în lesă un copoi în rezervă ; va veni ziua însă cînd îi va da drumul : avea momeala lui pentru vînatul obişnuit. Totuşi, cîţiva membri ai lojei, şi în special Ted Baldwin nu vedeau ascensiunea rapidă a străinului fără furie şi ură. Îl evitau, însă, ştiindu-l iute la mînie, gata să sară la bătaie şi să rîdă în acelaşi timp. Din nefericire, în timp ce căuta să cîştige favoarea camarazilor, Mac Murdo pierdea teren într-un punct unde acum începuse să devină din ce în ce mai prins.

Tatăl lui Ettie Shafter încetase definitiv să-l mai vadă, şi-i interzisese să mai intre în casă. Chiar şi Ettie, profund marcată de cele întîmplate, nu se gîndea decît cu groază la căsătoria ei cu un bărbat pe care-l considera criminal.

Într-o dimineaţă, după o noapte de nesomn, ea se

hotărî să-l vadă, poate pentru ultima oară și să facă un ultim efort pentru a-l smulge influențelor nefaste. Ea se duse la el acasă, așa cum o rugase el deseori, și intră chiar în camera lui unde stătea de obicei. Stătea pe un scaun în fața mesei și scria o scrisoare. Ettie nu avea decît 19 ani, și-i trecu prin minte gîndul copilăresc de a-l speria. Mac Murdo nu o auzise deschizînd ușa ; ea înaintă în vîrful picioarelor și-i atinse umerii. Dacă a vrut să-l sperie, atunci a reușit, căci el a făcut un salt înainte care pe ea o înfricoșă, căci se întoarse gata de atac, ca un tigru, căutîndu-și pistolul cu mîna dreaptă, în timp ce stînga ascundea scrisoarea din fața lui, mototolind-o. Apoi, după o clipă el o privi cu ochii înflăcărați, dar uimirea și bucuria dispăruseră de pe chipul fetei în fața figurii feroce a acestuia și se retrase ca și cum s-ar fi aflat în fața unei orori nemaiîntîlnite.

— Tu ! strigă el tamponîndu-și fața transpirată.

Nu-mi vine să cred că ai venit la mine, inima inimii mele, și că eu nu găsesc altceva mai bun de făcut decît să caut să te sugrum !

Chemînd-o în brațele lui, spuse :

— Vino în brațele mele... să-ți explic...

Dar ea rămăsese impresionată de transformarea chipului său straniu, suspect Instinctul ei de familie îi spunea că nu surpriza fusese reacția lui ci teama care-l cuprinsese.

— Ce se întîmplă cu tine, Jack ? zise ea. Oare te-am speriat atît de mult ? Sau nu cumva e din cauză că ai ceva pe conștiință ?

— Mă gîndeam la altceva și venind tiptil, alunecînd ca o zînă..

— Nu, nu Jack altceva te-a speriat

Deodată: în inimă îi încolți o bănuială.

— Arată-mi scrisoarea pe care o scriai !

— Nu pot Ettie.

Bănuiala deveni certitudine.

— Înțeleg zise ea. Îi scriai unei femei Poate soției tale, căci la urma urmei aici nu te cunoaște nimeni și de unde știu eu că nu ești căsătorit ?

— Nu, Ettie, nu sînt căsătorit. Îți jur... Îți jur pe tot

ce am mai sfînt, că nu există nici o femeie în viața mea, în afară de tine!

Vorbea cu atîta înflăcărare, încît de pană. încît în cele din urmă ei îi dădu crezare.

— Atunci de ce refuzi să-mi dai scrisoarea?

— Scumpa mea, am jurat să nu o arăt nimănui. Nu vreau să-mi trădez jurămîntul; n-aș vrea să-mi calc cuvîntul dat. Este secretul lojii. Nu înțelegi că s-ar putea să fiu urmărit de vreun detectiv?

Părea că spune adevărul. O strînsese pe Ettie la pieptul său și-i redă calmul și încrederea prin zeci de sărutări.

— Așează-te aici, lîngă mine. Oh! Ai merita tronul unei regine! Sper că va veni o zi cînd îți voi putea oferi tot ce meriți. Acum ești liniștită, ai încredere în mine?

— Cum să fiu liniștită Jack, cînd știu că te-ai asociat cu alți criminali? Cînd dintr-o clipă în alta, poți fi arestat pentru crimă? Mac Murdo asasinul... Iată cum te caracteriza astăzi unul din cei aflați la noi în pensiune. Am primit cuvintele în plină față ca o lovitură de pumnal.

— Cuvintele n-au nici o importanță.

— Omul acela avea dreptate!

— Exagerezi, draga mea. Nu sîntem decît niște bieți oameni, care încearcă, așa cum pot, să-și obțină drepturile.

Ettie își încolăci brațele în jurul gîtului iubitului său.

— Retrage-te, Jack! Pentru Dumnezeu, fi propriul tău stăpîn. Am venit să te rog să faci acest lucru. Privește! Sînt la picioarele tale! În genunchi te rog și te implor!

El o ridică, o apropie și-i strînse capul blond la pieptul lui.

— Nu-ți dai seama ce-mi ceri, draga mea. Cum aș putea să mă retrag cînd am depus un jurămînt? Tu-mi ceri asta, care cunoști mai bine situația l? Și chiar dacă aș vrea, crezi că s-ar putea? Doar nu crezi că cei din lojă vor permite cuiva să plece ducînd cu el secretele?

— Oh! M-am gîndit și la asta Jack. Am aranjat totul. Tatăl meu are puși de-o parte ceva bani. Viața lui e un infern în acest oraș în care domnește groaza. Va ple-

ca de bună voie. Vom fugi împreună la Philadelphia sau New York. Vei scăpa de acești oameni.

Mac Murdo începu să rîdă.

— Loja are brațul lung. Crezi că nu poate ajunge la New York sau Philadelphia ?

— Atunci vom merge în Vest, în Anglia sau în Suedia, de unde a venit tata ; nu are importanță unde ci trebuie să plecăm cît mai repede din Valea Groazei.

Aceste cuvinte treziră deodată în Mac Murdo amintirea întrevederii cu bătrînul Morris.

— Iată ! zise el. Este pentru a doua oară că aud pronunțîndu-se numele acestei văi. Pare că asupra unora are efect negativ.

— Este o umbră care apasă greu asupra noastră. îți închipui cumva că Ted Baldwin ne-a uitat ? Se teme de tine, altfel ce-am putea face noi împotriva lui ? Dacă l-ai fi văzut cu o zi înainte cu ce ochi mă privea !

— La dracu ! Dacă face pe nebunul, o să-l învăț eu să se poarte ! Ascultă-mă, scumpo ! Nu pot pleca de aici, îți spun odată pentru totdeauna. Dar dă-mi puțin timp, și voi găsi o cale de a mă debarasa de toți. Dă-mi un răgaz de șase luni și îmi voi pregăti plecarea în așa fel încît să nu-mi fie rușine.

Ettie sări în sus de bucurie.

— Șase luni !... Îmi promiți ?

— Hai să zicem șase sau opt luni, dacă vrei. De acum într-un an, nu mai mult, vom pleca din această vale.

Asta și vroia să obțină Ettie, dar acum altfel stăteau lucrurile : o luminiță se zărea în viitor.

Simțea o bucurie pe care nu o mai cunoscuse de mult, de cînd îl întîlnise prima dată pe Mac Murdo. Puteai crede că acest om nu știa nimic despre faptele celor din societatea al cărui membru era ; totuși, el nu întîrzie să afle că loja făcea parte dintr-o organizație mai vastă și mai complexă. Anumite lucruri îi scăpau lui Mac Ginty însuși căci acesta avea un superior, un fel de delegat al comitetului care locuia la Robson Patch, localitate situată mai jos, în apropiere de calea ferată. Acest om comanda mai multe loji diferite cu o autoritate totală. Mac Murdo îl zări odată ; era mic de statură, subțire, cu părul

cenușiu și cu aspect de om viclean cu priviri răutăcioase și piezise. Se numea Evans Pott și patronului din Vermissa îi producea un fel de repulsie pe care trebuia s-o fi resimțit celebrul Danton în fața perversului și periculosului Rebospierre.

Într-o zi, Scanlan, care locuia de obicei cu Mac Murdo, primi un bilet de la Mac Ginty, tranmițîndu-i o scrisoare de la Evans Pott în care acesta anunța că trimite doi oameni pentru operațiuni în vecinătate ; îl ruga pe Patron, să le asigure casă și masă pînă în momentul acțiunii. Întrucît Casa Uniunii nu putea ascunde oaspeți secreți, Mac Ginty însuși îl rugă pe Mac Murdo și pe Scanlan să-i cazeze pe străini. Cei doi sosiră chiar în seara aceea, fiecare avînd cîte o valiză. Unul dintre ei Lawler, era un bărbat de vîrstă mijlocie, circumspect, taciturn, îmbrăcat cu o redingotă neagră, care, împreună cu pălăria neagră de fetru și barbă stufoasă, cenușie îi dădeau aspectul unui predicator nomad.

Celălalt, Andrews părea un copil ; era un tip deschis vesel, cu alura unui adolescent venit în vacanță și care vrea să profite de fiecare minut. Amîndoi, foarte sobri, cu o conduită exemplară, făcuseră dovada unor buni executanți deci asasini, instrumente redutabile ale unei asociații de criminali. Andrews, participase deja la trei astfel de misiuni, iar Lawler, la cinci. Erau dispuși să vorbească despre trecutul lor, cu modestia unor oameni obișnuiți să pună zel dezinteresat în serviciul comunității. Mac Murdo era, dimpotrivă, cît se poate de discret mai ales în cazul de față.

— Am fost aleși, explică Lawer, pentru că nici eu nici colegul meu nu obișnuim să bem, excelentă precauție pentru a nu trăncăni. Seara, în timpul cinei, cei trei se aflau strînși în jurul mesei ;

— Noi amîndoi nu vorbim nici cît pentru unul, zise Scanlan.

— Fără îndoială, îi răspunse Lawler. Noi putem vorbi cît doriți despre moartea lui Charlie Williams, sau despre cea a lui Simon Bird, sau a oricui

Dar despre misiunea pentru care am fost pregătiți și trebuie să o îndeplinim astăzi, nu vom vorbi.

— Sînt aici o grămadă de indivizi cărora le-aş spune eu una, zise Mac Murdo injurînd. Cel pe care-l vizaţi nu este Jack Knox, din Ivon Hil ? V-aş însoţi cu plăcere ca să-l văd atunci cînd îi e bine.

— Nu, încă nu i-a venit rîndul.

— Nici Hermann Strauss ?

— Nici el.

— Evident, eu insist zadarnic dacă v-aţi hotărît să nu vorbiţi. Mi-ar fi plăcut să ştiu...

Lawler dădu din cap zîmbind. Nu va scoate nici un cuvînt de la el. În ciuda reţinerii celor doi, Scanlan şi Mac Murdo erau de acum încolo hotărîţi să asiste, la ceea ce numeau ceilalţi doi, „farsă". Deci, într-o dimineaţă foarte devreme, auzindu-i cum coboară tiptil pe scară, se îmbrăcară în grabă. Cînd coborîră însă, ceilalţi ieşiseră deja lăsînd uşa deschisă în urma lor. Încă nu se luminase de ziuă, cînd în semiîntunerie îi zăriră pe Lawler şi Andrews, la distanţă de cîţiva paşi pe stradă. Îi urmăriră de departe cu prudenţă. Zăpada le amortiza zgomotul paşilor. Casa în care locuiau se afla aproape la marginea oraşului ; curînd, ajunseră la un fel de răscruce unde îi aşteptau trei bărbaţi care începură să discute cu Lawler şi Andrews, după care banda se puse în mişcare. Trebuie să fi fost un caz foarte important, dacă necesita un grup atît de numeros. Din acest loc se bifurcau mai multe drumuri spre diverse mine. Străinii merseră pe cel care ducea la Crow Hil. Era un centru de exploatare deosebit şi care cunoscuse o mare dezvoltare deoarece se afla pe mîini bune ; acum, cînd pretutindeni în regiune domnea dezordinea şi teroarea. un director american deosebit de energic, Josiah — H. Denn, reuşea însă să menţină stabilitatea. Se lumina de ziuă, iar muncitorii se îndreptau spre locurile de muncă. De-a lungul drumului întunecat, ei înaintau în şir singuri sau grupaţi.

Amestecîndu-se cu ei, Mac Murdo şi Scanlan nu-i slăbeau din priviri. Deasupra lor plutea o ceaţă deasă, care fu străbătută deodată de strigătul unei sirene : era semnalul care anunţa că zece minute mai tîrziu, porţile de fier vor fi închise şi că ziua de lucru începuse. În momentul în care ajunseră în apropierea puţurilor, un număr de mineri aşteptau suflînd în mîini pentru a se încălzi, căci se

lăsase ger. Străinii se ţineau la distanţă, discreţi, în apropierea clădirii unde se aflau maşinile. Scanlan şi Mac Murdo se strecurară în spatele unei grămezi de zgură, de unde puteau observa tot ce se întîmplă.

Îl văzură pe inginer, un scoţiam mare şi bărbos, pe nume Manzieş, ieşind din clădire şi sunînd din fluier pentru ca toţi cei de faţă să se pregătească pentru coborîre. În aceeaşi clipă, un tînăr înalt, ras şi roşu la faţă, care se legăna în timp ce vorbea, se apropie de puţuri. Privirile lui întîlniră micul grup tăcut şi nemişcat. Cei cinci îşi înfundară pălăriile şi-şi ridicară reverele hainei pentru a nu putea fi recunoscuţi. Directorul fu deodată scuturat de un presentiment al morţii. El se ridică şi neascultînd decît de glasul interior îi abordă pe intruşi :

— Cine sînteţi ? îi întrebă el ; şi ce faceţi aici ?

În loc de răspuns unul dintre ei înaintă şi îl împuşcă în piept. Stupefiaţi, minerii nici nu mişcară : păreau paralizaţi. Directorul îşi duse mîna la rană şi dîndu-şi seama de ce se întîmplă se îndreptă clătinîndu-se cînd răsună a doua împuşcătură trasă de unul din grup ; atunci se aplecă într-o parte, şi se vedea că se încovoiase de durere şi în cădere, unghiile zgîriau zgura. În faţa acestuî spectacol, Manzies, scoţianul, scoase un răcnet, apucă o cheie de oţel şi se năpusti asupra asasinilor : două gloanţe primite în plină faţă îl făcut să se întindă la picioarele lor. Unii dintre mineri se pregăteau să-i împresoare ; un strigăt surd străbătu mulţimea, un strigăt de mînie şi oroare. Doi dîntre străinî începură să descarce armele asupra mulţimii care se împrăştie fugind pe unde apucau, iar unii nu se opriră decît la Vermissa, închizîndu-se în casă. Totuşi, cei mai curajoşi se regrupară şi reveniră în mină ; banda însă dispăruse în ceaţa dimineţii Nici un martor nu putea să-î identifice pe aceşti oameni care, sub privirile a o sută de muncitori, au comis o dublă crimă Scanlan şi Mac Murdo se întoarseră acasă. Scanlan era atît de abătut, căci era primul asasinat care îl văzuse : i se părnse mult mai rău decît îşî închipuise, iar urletele văduvei directorului îl urmăriseră până departe, în oraş Mac Murdo, cufundat în gînduri, tăcea, fără să-i arate acestuia nici cea mai mică simpatie pentru ceea ce simţea.

— E război, repetă el din cînd în cînd, război între Companii și noi. Fiecare lovește cît poate de tare și cu toate forțele. În noaptea aceea, fu o petrecere de pomină la Casa Uniunii, în localul membrilor lojei. Nu se sărbătorea numai moartea directorului și a inginerului de la Crow Hill : membrii lojei celebrau și un succes obținut în afara granițelor teritoriului.

Se știa că delegatul comitetului în timp ce-și expediase cinci din oamenii săi pentru a da lovitura la Vermissa, a cerut trei oameni din Vermissa aleși în secret și trimiși să-l ucidă pe William Hales de la Royal Stokes. William Hales era unul din proprietarii de mine cei mai cunoscuți și mai populari din districtul Gilmerton. Nimeni nu ar fi crezut că ar avea vreun dușman în lume căci era un patron model. Nu cerea decît un singur lucru : conștiinciozitate în muncă; din această cauză concedie anumiți funcționari leneși sau bețivi care erau membri ai acestei societăți atotputernice. Fusese de multe ori avizat asupra pericolului ce plana asupra lui astfel că într-o țară liberă și civilizată se trezi dintr-o dată condamnat la moarte : execuția avusese loc fiind prezidată de Ted Baldwin. Stind lîngă patron la loc de onoare, era plin de importanță. Fața roșie, ochii sticloși și injectați arătau că petrecuse toată noaptea. Împreună cu doi dintre camarazii săi fusese noaptea în munți. Toți trei aveau părul în dezordine și hainele șifonate; fură primiți cu multă căldură ca și cum ar fi venit dintr-o expediție. Printre strigăte de entuziasm și rîsete zgomotoase povesteau cum au petrecut noaptea măcelului, cum își aștepta-seră victima la ora cînd acesta își ducea calul în grajd. Deși îl auzise, William Hales nu apucase să pună mîna pe pistol din cauza frigului ; i-au doborît și toți trei și-au descărcat armele asupra lui.

De altfel, nici unul dintre cei trei nu-l cunoșteau personal. Așadar, cei trei demonstrară asasinilor din Gilmerton că și cei din Vermissa erau demni de încredere. Într-adevăr, în timp ce ei își descărcau revolverele asupra cadavrului, o femeie și un bărbat apărură în vîrful dealului. Primul gînd a fost să-l împuște ; erau însă inofensivi, străini de mineri, așa că au fost invitați să-și ia tălpășița și să-și țină gura că altfel îi așteaptă aceeași soartă. După asta, au

lăsat pe loc corpul însîngerat al victimei pentru a servi drept exemplu patronilor neînțelegători. Apoi, cei trei nobili justițiari au fugit în munți, în sălbăticie, pentru a li se pierde urma. Pentru asasini, ziua aceea va rămîne de neuitat. Niciodată întunericul nu a plutit mai întunecat asupra văii. Însă pentru a-și redubla eforturile, și cum nimic nu-i stătea în cale, asemeni unui general care pîndește momentul pentru noi dezastre, Mac Ginty se pregătea să organizeze un nou atac împotriva celor care formau opoziția. În aceeași noapte, odată petrecerea terminată, camarazii se despărțiră pe jumătate beți, cînd Patronul îl luă pe Mac Murdo de braț și-l conduse într-o cameră, aceeași unde se întîlniseră ei prima dată.

— Hei, prietene ! îi zise el, am o afacere pe placul tău. Trebuie să acționezi singur.

— Mă bucur, răspunse Mac Murdo.

— Vei lua cu tine doi oameni : pe Manders și pe Reilly. Amîndoi știu despre ce este vorba. Nu vom avea liniște în district pînă nu terminăm cu Chester Wilcox. Scapă-ne de el ; toți minerii din lojă îți vor fi recunoscători.

— O să fac tot posibilul. Dar cine este Chester Wilcox, și unde îl găsesc ?

Mac Ginty își scoase din colțul gurii veșnica țigară pe jumătate umedă jumătate fumată și începu să-i facă un fel de plan pe o foaie ruptă dintr-un calendar.

— Chester Wilcox, zise el, este principalul contramaistru la Iron Dyke : un cetățean incomod, fost sergent în timpul războiului, astăzi ciuruit și plin de cicatrice. Am încercat de două ori să scăpăm de el, dar norocul a fost de partea lui. Jim Carnway s-a sacrificat pentru el. Este rîndul tău să acționezi. Iată casa, complet izolată la bifurcația spre Iron Dyke, așa cum îți desenez pe hartă. Ziua e periculos să acționezi ; netrebnicul este înarmat, trage repede și bine, și nu întreabă nimic. Ar fi mai bine să acționezi noaptea. Locuiește cu soția, trei copii și o servitoare. Nu ai de ales între ei și ceilalți. Totul sau nimic. Dacă poți să plasezi la ușa de la intrare un sac cu praf de pușcă prevăzut cu un fir subțire...

— Ce-i reproșezi acestui om ?

— Nu ți-am spus că l-a ucis pe Jim Carnway ?

— De ce l-a ucis ?

— Pe toți dracii ! Ce te privește ? Carnway se plimba într-o zi prin fața casei lui și l-a ucis. Asta mi-e de ajuns și dumitale la fel. Trebuie să rezolvi problema.

— Sînt două femei și trei copii. Să explodeze toată casa ?

— Bineînțeles, altfel degeaba acționăm, și alegeam alt mijloc...

— Mi se pare prea mult pentru ei ; nu ne-au făcut nici un rău.

— Ce înseamnă asta ? Nu ești de acord cu mine ?

— Fii calm, domnule Consilier, fii calm. Nu am făcut nimic, nici n-am spus ceva care să vă pună pe gînduri. Dumneata decizi ce e bine și ce e rău.

— Deci, te pregătești ?

— Da.

— Cînd ?

— Lasă-mă o zi, două, ca să studiez casa și să-mi iau măsurile de precauție... apoi...

— Foarte bine, zise Patronul, strîngînd mîna lui Mac Murdo. Am încredere în tine. Aștept ziua în care voi primi vestea cea mare ! Va fi lovitura de grație cînd toate Companiile vor fi la picioarele noastre.

Mac Murdo reflectă mult timp și profund asupra misiunii ce o avea de îndeplinit. Casa pe care trebuia să o distrugă se afla la peste cinci mile depărtare în valea vecină. Plecă singur, chiar în aceeași noapte pentru a-și pregăti lovitura ; nu se luminase încă, atunci cînd se întoarse din recunoaștere. A doua zi, se întreținu cu cei aflați în subordinea sa, Manders și Reilly, doi băieți nerăbdători, fericiți, ca și cum ar fi aflat că merg la vînătoare. În sfîrșit, a treia zi, se întîlniră în afara orașului, toți trei înarmați, și unul dintre ei purtînd un sac voluminos cu praf din carieră. Către orele două, ajunseră la casa singuratică Vîntul bătea, în timp ce nori deșirați alergau pe fața lunii, care se afla în ultimul pătrar. Fuseseră preveniți să se ferească de cîini. Așadar, înaintau cu pistolul în mînă, și cu degetul pregătit pe trăgaci. Nu se auzea nici un fel de zgomot în afară de troznetul crengilor. Mac Murdo își lipi urechea de ușă ; în interior era liniște. Atunci, apucă sacul cu praf de pușcă, făcu o gaură cu cuțitul și conectă un fir. Dădu

foc, în timp ce ceilalți doi camarazi ai lui fugeau cît îi ți-neau picioarele pentru a se ascunde într-un tufiș. Se auzi o explozie și zgomotul unei case care se prăbușește. Asta îi făcu să înțeleagă că misiunea lor a fost îndeplinită.

Analele însîngerate ale societății, nu mai înregistraseră încă o astfel de acțiune expeditivă. Avertizat însă de multele exemple ce i-a fost dat să vadă, și știindu-se vînat, Chester Wilcox fugise, cu două zile înainte împreună cu familia, pentru a căuta un loc sigur mai puțin cunoscut unde să se pună sub protecția poliției. Nu făcuseră deci decît să explodeze o casă !

— Orice ar face, omul ăsta, nu-mi scapă ! Chiar dacă ar fi să-l aștept un an, tot îl aranjez.

Membrii lojei, printr-un vot unanim, îi acordară încrederea și gratitudinea. Lucrurile păreau să se oprească aici. Toată lumea însă știa că Mac Murdo era hotărît să meargă pînă la capăt. Cîteva zile mai tîrziu Wilcox fu ucis într-o ambuscadă, prin împușcare.

Acestea erau procedeele folosite de Oamenii Liberi. Astfel că Ucigașii, stăpîneau prin groază și teroare districtul bogat și întins, infestat ani de zile de prezența lor. Crimele lor au rămas în istorie : există documente oficiale din care se pot extrage amănunte. Sînt înregistrate asasinatele comise asupra polițiștilor Hunt și Evans, uciși pentru a fi îndrăznit să prindă doi dintre membrii lojei din Vermissa, fiindcă aceștia nu ezitaseră să execute cu sînge rece doi nefericiți neînarmați.

Se poate constata de asemenea : moartea doamnei Larbey în timp ce-și înmormînta soțul zdrobit în bătaie din ordinul lui Mac Ginty, bătrînul Jenkins, asasinat împreună cu fratele său, Jones Murdoch mutilat și ucis familia Staphouse a cărei casă a sărit în aer, familia Stendale și altele alte victime care au urmat la scurt interval în mersul acelui iarnă. Niciodată Valea Groazei nu a cunoscut o perioadă mai neagră. Veni apoi primăvara cînd rîurile s-au umflat și pomii au început să înflorească : natura eliberată dintr-o lungă perioadă de secătuire, revenea la viață, trezind din nou speranța. Dar pentru femeile și bărbații supuși unui jug atît de înspăimîntător, nu mai exista speranță. Vara care a urmat anului 1875, a fost perioada cea mai lipsită de perspective, din istoria acestui ținut.

VI

AMENINȚARFA

In Valea Vermissei, teroarea atinsese apogeul. Mac Murdo promovat în funcția de Diacon, spera ca într-o zi să urmeze a fi Stăpîn în locul lui Mac Ginty. Devenise atît de indispensabil în luarea hotărîrilor, încît nu se făcea nimic fără înștiințarea și aprobarea lui. Totuși, cu cît îi creștea popularitatea în rîndul Oamenilor Liberi, cu atît mai mult oamenii își întorceau privirile încruntați, la trecerea lui pe străzile Vermissei. Cetățenii, stăpîniți de teamă începuseră să se unească împotriva agresorilor.

In birourile ziarului Herald, avuseseră loc ședințe secrete, unde se tuna și se fulgera împotriva membrilor lojei, și se distribuiseră arme celor care voiau să lupte împotriva lor. Mac Ginty și oamenii săi, însă, nu se sinchiseau. Erau numeroși, hotărîți, puternici : adversarii lor nu erau nici uniți, nu aveau nici mijloace, deci, toate acestea vor sfîrși, ca și în trecut, printr-o vorbărie inutilă, poate chiar cu importante arestări. Aceasta era părerea lui Mac Ginty, Mac Murdo, și altor viteji ai bandei. Conducerea lojei ținea ședință în fiecare sîmbătă. Într-o sîmbătă din luna mai, Mac Murdo tocmai se pregătea să plece, cînd Morris veni în vizită. Sărmanul om era desfigurat la față de grijă și teamă.

— Pot discuta liber cu dumneata, domnule Mac Murdo ?

— Bineînțeles.

— Nu uit că odată v-am spus adevărul și că nu ați spus nimănui, chiar cînd ați fost interogat în mod subit de Patron.

— Dumneata te-ai confesat ; aș fi putut face altceva

decît să tac ? Nu, pentru că aș fi fost de acord cu dumneata...

— Știu, dar numai în dumneata pot să am încredere. Am aici o...

Și Morris se lovi în piept.

— ...un secret care mă arde, care mă ucide. Ah ! Dacă vorbesc, se va întîmpla o crimă ; dacă nu vorbesc, înseamnă să accept sfîrșitul nostru. Dumnezeu să mă aibă în pază! Cred că-mi voi pierde rațiunea.

Mac Murdo îl privi, se duse spre dulap și luă o sticlă de whisky din care-i turnă într-un pahar pe care i-l întinse.

— Pentru bărbați ca dumneata, zise el, acesta este re-mediul. Acum, poți să v rbești.

Morris bău. Obrajii i se colorară.

— Vă voi spune totul în două cuvinte ; reluă el. Un detectiv se află pe urmele noastre.

Mac Murdo deschise ochii mari.

— De asta îți faci probleme ? Nu știi că toată regiunea mișună de polițiști și detectivi ? Ce rău ne-au făcut ?

— Detectivul despre care vorbesc eu nu este din ținut. Pe cei de aici îi cunosc ; într-adevăr, nu sînt de temut. Ați auzit vorbindu-se de agenții Pinkerton ?

— Am citit pe undeva numele ăsta.

— Ei bine ! Află că nu trebuie să fii atît de nepăsător știind că sînt pe urmele noastre. Asta nu este o instituție de stat care acționează pentru binefaceri. Este o firmă serioasă cu rezultate bune. Dacă Pinkerton și-a pus în gînd ceva reușește, iar noi sîntem pierduți !

— Să-l împușcăm !

— La dracu ! Ce idei ai ! Loja decide ! Nu ți-am spus că se va sfîrși cu o crimă ?

— Unul mai mult sau mai puțin, ce contează ? Mai are vreo importanță asta aici ?

— Bineînțeles că nu. Dar n-aș mai avea somn dacă eu aș alege victima. Și totuși va trebui să ne hotărîm. Ce ne facem, pentru Dumnezeu ?

În disperarea lui, Morris se plimba de la un capăt la altul al camerei cu pași mari. Cuvintele sale însă, nu-l impresionară pe Mac Murdo. El simțea pericolul și în ace-

lași timp necesitatea de a face față îl luă pe Morris de umeri, și-l scuturâ

— Ce dracu ! zise el cu voce vibrîndă. Nu cîștigi nimic dacă te lamentezi ca o babă De fapt, cine este acest om ? Unde este ? Cine te-a informat despre el ? Și ce vrei de la mine ?

— Vin la dumneata fiindcă știu că poți să-mi dai un sfat. Ți-am spus că înainte de a veni aici am făcut comerț în Est. Mi-am lăsat acolo cei mai buni prieteni Unul din ei este funcționar la telegraf. Iată scrisoarea pe care mi-a trimis-o Am primit-o ieri Citește chiar dumneata.

Și Mac Murdo citi :

— *„Ce mai faci Uciqaști ? Presa se ocupă mult de ei. Cred că nu peste mult timp vom avea noutăți. Cinci mari corporații și două mari companii ale căilor ferate au luat hotărîrea să rezolve problema lor Sînt foarte hotăriți să nu dea înapoi. Pinkerton duce tot greul Cel mai bun agent al său, Birdy Edwards, se află deja în cercetări. Ar fi bine să-ți iei precauții !“*

— Citește post-scriptum-ul !

— *„Tot ce ți-am scris, am aflat de la serviciu, și bineînțeles, asta nu trebuie să afle nimeni. În fiecare zi, ne trec prin mîini numeroase telegrame, cifrate, din care este imposibil să înțelegi ceva“.*

Mac Murdo tăcu. Mîinile îi tremurau în timp ce ținea scrisoarea Privirea i se încețoșă și în fața lui se deschise dintr-o dată abisul.

— I-ai vorbit cuiva despre asta ? întrebă el.

— Nu.

— Dar poate prietenul dumitale mai are și alți corespondenți ?

— Unu sau doi.

— Membrii lojei ?

— Bineînțeles.

— Te întreb deoarece poate ne va da semnalmentele lui Birdy Edwards, și cu acestea, poate vom reuși să-l depistăm

— Nu cred că-l cunoaște. Mi-a spus că a putut afla

chiar el de la serviciu altfel cum să-l cunoască el pe detectivul de la Pinkerton ?

Deodată Mac Murdo își reveni.

— La naiba ! zise el, îl cunosc ! Ce prost am fost că nu mi-am dat seama mai devreme ! Avem noroc, așa că nu-i vom lăsa să ne sugrume. Hai, Morris, mă lași pe mine să acționez ?

— Din toată inima ; abia aștept să scap de asta. Răspunzi așadar ?

— În întregime. Îmi raportezi tot ce afli, iar eu nu-ți voi pronunța numele sub nici o formă. Voi lua totul asupra mea ca și cum aș fi primit eu scrisoarea. Ești de acord?

— Altceva nici n-am cerut !

— Atunci nu te mai gîndi și nu mai vorbi. Mă duc la Casa Uniunii. O să vadă Pinkerton cu cine are de-a face !

— Le vei ucide agentul ?

— Cu cît vei ști mai puțin, prietene Morris, cu atît conștiința ta va fi mai liniștită și vei dormi mai bine. Nu mai pune întrebări, așteaptă desfășurarea evenimentelor. Acum mă ocup eu de asta.

Morris dădu din cap în timp ce ieșea.

— Mi se pare că am degetele înmuiate în sînge, gemu el.

— Bah ! răspunse Mac Murdo cu un zîmbet echivoc. Asta nu înseamnă că ai asasinat, ci că te-ai apărat. Ori el, ori noi. Omul ăsta o să ne facă de petrecanie dacă va mai sta mult timp în vale. Frate Morris, într-o zi vei fi Patronul nostru, căci ai salvat Asociația.

Dacă Mac Murdo nu părea să ia incidentul în serios, faptele sale nu dovedeau acest lucru.

Simțindu-se răspunzător de tot ce urma să se întîmple, exponentul puterii, reprezentat printr-un organism cum ar fi agenția Pinkerton, se comportă ca un om care punea în balanță tot ce putea fi mai rău. Înainte de a ieși, el arse toate hîrtiile care puteau să-l compromită și cînd văzu cenușa lor, scoase un oftat de ușurare. Acum era foarte sigur pe el, căci, ducîndu-se la ședința Uniunii, el se răsopri mai întîi în fața casei bătrînului Shafter. Casa îi rămăsese interzisă ; dar nu trebuí decît să bată în fereastră pentru ca Ettie să apară. Aerul grav al iubitului său o impresionă. Mac Murdo nu mai avea în priviri acea flacără

irlandeză jucăușă și răutăcioasă pe care o vedea apărînd uneori.

— Se întîmplă ceva, Jack, zise ea. Jack, ești în pericol !

— Nu sînt în pericol, draga mea, poate ar fi mai bine să plecăm înainte de a fi în pericol.

— Ai spus să plecăm ?!

— Ți-am promis că într-o zi vom pleca ; cred că a sosit timpul. Am vești rele, prevăd o nenorocire.

— Poliția ?

— Un detectiv de la Pinkerton. Nu încerca să înțelegi, iubito. Sînt într-o situație din care vreau să ies cît mai repede posibil. Mi-ai promis că vei veni cu mine dacă voi pleca.

— Ah ! Jack, ar fi minunat să plecăm.

— Ettie, eu îmi respect cuvîntul dat. N-aș vrea pentru bogățiile lumii să-ți fie atins nici un fir de păr din cap, nici să cobori din locul unde te-am așezat, printre prinose. Ai încredere în mine ?

Ea îi întinse mîna fără a-i spune vreun cuvînt.

— Atunci, ascultă-mă, și urmează-mi instrucțiunile, căci eu nu văd decît o singură cale de urmat. În această vale, cred că se vor produce multe evenimente. O presimt. Mulți dintre camarazi, nu mi-ar dori binele. Dacă voi pleca, ziua sau noaptea, va trebui să mă însoțești.

— Voi veni după tine, Jack !

— Nu, nu după mine, ci cu mine. Cum te-aș putea lăsa în această vale care mi-ar fi interzisă și unde aș risca să-mi las pielea ? Fortat poate să mă ascund pentru a scăpa de politie, nu voi avea nici un mijloc de a primi vești de la tine. Trebuie să vii cu mine. În ținutul de unde vin cunosc o femeie curajoasă ; vei locui la ea, pînă ce ne vom căsători. Ești de acord ?

— Da, Jack, sînt de acord.

— Fii binecuvîntată că ai avut încredere în mine, aș fi fost un demon altfel dacă aș fi profitat. Deci la primul semnal vei lăsa totul și vei merge la gară așteptîndu-mă să vin.

— Am înțeles, Jack, la primul semnal, voi veni, chiar dacă-i zi sau noapte. Pregătirile pentru a fugi fiind puse la cale, Mac Murdo se îndreptă liniștit spre Casa Uniunii.

Fraţii se aflau deja în şedinţă şi au trebuit o mulţime de formalităţi, de parole şi contraparole, pentru a putea depăşi cordonul de gardă care împiedica accesul în sală. Un murmur de satisfacţie se auzi la intrarea sa. Sala era plină. Prin fumul des ca ceaţa, el zări costumul comic al Patronului, trăsăturile feroce şi ostile ale lui Baldwin, capul pleşuv al secretarului Harraway şi încă douăzeci de asistenţi care constituiau prezidiul lojei ; el se bucură că erau toţi prezenţi pentru a le transmite vestea cea nouă.

— Sîntem bucuroşi să te vedem, Frate, strigă Preşedintele. Avem de rezolvat o problemă pe care n-ar reuşi s-o dezlege decît judecătorul lui Salomon.

— Este vorba de Lander şi Egon, îi explică vecinul lui în timp ce se aşeza. Amîndoi cer să fie primii aleşi în lojă pentru a primi recompensa, disputîndu-şi crima asupra bătrînului Crable din Stylestown ; care dintre cei doi l-a nimerit ?

Mac Murdo se îndreptă cu mîna ridicată, asta fiind metoda lor de a întrerupe vorbitorul ; întreaga adunare îşi îndreptă privirile asupra lui. Se lăsă o linişte adîncă.

— Venerabile Stăpîne, zise el, am o veste urgentă.

— Fratele Mac Murdo are o problemă urgentă, zise Mac Ginty. După regulament, are dreptul să ia cuvîntul. Frate, ai cuvîntul !

Mac Murdo scoase scrisoarea din buzunar.

— Venerabile Stăpîne, şi voi Fraţi, zise el, vă aduc astăzi veşti proaste, dar mai bine să le cunoaşteţi şi să le discutăm imediat, decît să primim vreo lovitură pe neaşteptate, din care să nu ne mai revenim. Am fost informat că cele mai bogate şi cele mai puternice organizaţii ale acestui district s-au coalizat împotriva noastră pentru a ne distruge. Chiar la ora asta un detectiv de la Pinkerton acţionează în Vale, strîngînd mărturii care, pentru mulţi dintre noi înseamnă ştreangul iar pentru alţii, închisoarea. Aceasta este problema pentru care am cerut cuvîntul de urgenţă.

Din nou, în sală se lăsă o linişte adîncă.

— Frate Mac Murdo, zise Preşedintele, unde se află dovada veştii pe care ne-ai adus-o ?

— În această scrisoare, zise Mac Murdo.

El citi cu glas tare pasajul, denunţînd astfel intenţiile Companiilor apoi adăugă :

— Mi-am dat cuvîntul de onoare că nu voi da nici un amănunt asupra acestei scrisori ; dar pot să vă spun, că după ce am citit-o, ea nu prezintă nimic interesant pentru lojă. Așa am primit informația, așa v-am transmis-o.

— Domnule Președinte, spuse un vechi membru al lojei, am auzit vorbindu-se de acest Birdy Edwards ; este cel mai bun detectiv pe care Pinkerton l-a angajat în serviciul său.

— Îl cunoaște cineva din vedere ? întrebă Mac Ginty.

— Eu, răspunse Mac Murdo.

Un murmur de mirare străbătu mulțimea.

— Am impresia că îl avem la degetul mic, continuă el cu un zîmbet triumfător. Să acționezi bine și repede, iată un mijloc de a preveni toate neplăcerile. Încrede-te în mine, ajută-mă, și n-o să te mai temi de nimic !

— În orice caz, de ce ne-am putea noi teme ? Ce poate ști acest individ despre afacerile noastre ?

— Ați avea dreptul de a vorbi astfel, dacă toată lumea ar fi la fel de sigură ca dumneata, Consiliere ! Dar individul ăsta are în spatele lui milioanele capitaliștilor. Credeți că în toate lojile nu se va găsi un Frate, capabil de defăimare și de a se lăsa cumpărat ? Birdy Edwards va afla cu siguranță secretele noastre, dacă nu le-o fi și aflat.

— Asta nu va ieși niciodată din Vale ! răspunse Baldwin.

Mac Murdo făcu un semn de aprobare.

— Pe curînd, Frate Baldwin, zise el. Tu și eu s-ar putea să nu fim de aceeași părere mereu ; însă în această seară ai pus degetul pe rană.

— Oare unde e omul ăsta ? Cum îl vom recunoaște ?

— Venerabile Stăpîne, continuă Mac Murdo, lăsați-mă să vă spun că această afacere este de o importanță extraordinară, motiv pentru care vom discuta în plen. Dumnezeu să mă păzească de a nu arunca suspiciunea asupra unora din Frații noștri prezenți aici ! Însă ar fi suficientă cea mai mică indiscreție pentru a ne micșora șansele reușitei : cer lojei să se constituie o comisie formată din cinci membri. Atunci, voi spune liber tot ceea ce știu și care este sfatul meu.

Propunerea a fost acceptată, ședința s-a ținut și comi-

sia a fost numită în afară de președinte și Baldwin, mai fură numiți printre alții. Harraway, secretarul plesuv, Tigru Cormac, tînără brută setoasă de sînge, Carter, trezorierul, și Frații Villaby, doi criminali înrăiți și fără scrupule care nu se temeau de nimic.

Mica petrecere care încheia de obicei reuniunile lojei fu scurtă și lipsită de antren. Toți erau triști și îngîndurați. Pentru prima dată, acești oameni vedeau ridicîndu-se pe un cer mult timp senin norul amenințător al legii Trăiau într-o stare de vegetație, în care gîndul că ar putea fi pedepsiți era absolut exclus, sau pur și simplu fantezist. Plecară la casele lor devreme pentru a-i lăsa pe cei din conducere să judece în locul lor.

— Vorbește, Mac Murdo ! spuse Mac Ginty. Cei șapte bărbați așezați pe scaunele lor păreau statui de piatră.

— V-am spus că l-am cunoscut pe Birdy Edwards, explică Mac Murdo, este inutil să vă spun că se află aici sub un nume fals Fără îndoială că este un băiat foarte curajos, și nu un prost Acum răspunde la numele de Steve Wilson și locuiește la Hobson Patch

— De unde știi toate astea ?

— Am vorbit cu el din întîmplare. Nu mi-ar fi trecut prin minte dacă nu aș fi făcut legătură cu ce scrie în scrisoare Acum, însă, nu mai am nici o îndoială Pur și simplu din întîmplare l-am întîlnit miercuri cu ocazia unei mici incursiuni Mi-a spus că e ziarist și l-am crezut. Dorea să se informeze pentru New York Press, despre ceea ce se întîmplă aici și despre excesele ucigașilor Mi-a pus tot felul de întrebări, ca și cum s-ar fi informat pentru ziarul său Îți închipui ce s-ar fi întîmplat dacă aș fi scos un singur cuvînt „Voi plăti oricît pentru ca directorul meu să fie mulțumit Îi voi relata tot ce se poate pentru a-l satisface". După povestile pe care i le-am spus, mi-a dat o bancnotă de douăzeci de dolari, promițîndu-mi de douăzeci de ori suma asta dacă i-aș furniza informațiile de care avea nevoie.

— Ei, și ?

— Păi, i-am spus tot felul de povești.

— Și cum ai aflat că nu e ziarist ?

— Iată cum Cobora pe Hobson Patch în același timp cu mine. Eu intram la biroul de telgraf, iar el, ieșea. „În-

tr-adevăr, mi-a spus funcționarul, o astfel de telegramă ar trebui să vă coste dublu. Adevărul este că textul nu mai încăpea în spațiu și dacă l-am fi restrîns ar fi trebuit să-l scriem în chineză". În fiecare zi se întîmplă la fel, adăugă funcționarul. Da, am răspuns eu, trimite informații specialeziarului său și se teme să nu i le fure. Și eu și funcționarul ne-am gîndit la același lucru. Astăzi însă gîndesc altfel.

— La naiba ! S-ar putea să ai dreptate, îi zise Mac Ginty, dar ce trebuie să facem ?

— Să scăpăm de el, propuse unul.

— Cu cît mai repede, cu atît mai bine.

— N-aș sta pe gînduri nici o clipă, dacă aș ști unde îl pot găsi, zise Mac Murdo. Locuiește la Hobson Patch, dar nu știu unde stă. De altfel, mi-am și făcut un plan, dacă îmi dați voie să acționez.

— Explică-te !

— Voi merge mîine la Hobson Patch ; grație funcționarului de la telegraf care îl cunoaște, cred că voi descoperi adresa individului. Îi voi spune că fac parte din Organizația Oamenilor Liberi.

Îi voi oferi, contra unei sume mari de bani, secretele lojei. El este încîntat de propunerea mea. Îi voi asigura că am toate hîrtiile la mine, dar nu voi risca nimic, așa că mă voi duce la o oră cînd străzile sînt pustii. Mă va crede pe cuvînt. Îl voi ruga să vină seara la orele zece și-i promit că va vedea tot. Va veni, fiți liniștiți !

— Bine, dar ce va urma ?

— Urmarea e simplă. Locuiesc într-o casă mai singuratică. Propunerea mea, văduva Mac Namara este o persoană de încredere și mai e și surdă. În încăpere nu se află decît Scanlan și cu mine. Dacă Birdy Edwards acceptă să vină, veți afla și veți veni cu toții între orele șapte și nouă. Va fi al nostru. Ori el, ori noi.

— Dacă nu mă înșel, este vorba de un funcționar de la Pinkerton. Fii atent, Mac Murdo : mîine seară la orele nouă, sîntem la tine. De îndată ce intră individul, încui ușa. De rest ne vom ocupa noi.

VII

CAPCANA

Aşa cum spusese şi Mac Murdo, locuinţa lui situată la o oarecare distanţă de şosea, într-un loc mai ferit, era un loc favorabil crimei. În orice altă împrejurare, banditii fură mulţumiţi să-şi atragă victimele şi să-şi descarce pistoalele asupra lor ; în cazul de faţă îi interesa mai ales să afle ce informaţii a putut transmite Birdy Edwards. Dacă ar interveni însă prea tîrziu, dacă răul s-ar produce, cu atît mai mult vor avea satisfacţia răzbunării. Ei sperau ca să nu fi intervenit nimic grav înainte de a se întîlni cu acesta. Bine informat, nu a încetat să noteze şi să telegrafieze balivernele povestite de Mac Murdo. În plus, ei aflaseră acest lucru, şi cînd îl vor avea în mîna lor, îl vor face să vorbească. N-ar fi pentru prima dată că prinzînd un martor recalcitrant, să fie redus la tăcere prin tăierea limbii. Aşa cum se înţeleseseră, Mac Murdo se duse la Hobson Patch. Se pare că în dimineaţa asta, poliţia se interesa de el într-un mod deosebit. Căpitanul Marwin încercă să-l abordeze în sala de aşteptare a gării însă el îi întoarse spatele. La reîntoarcerea sa din misiune, în timpul zilei, îl văzu pe Mac Ginty la Casa Uniunii

— Omul nostru va veni, zise el

— Bine ! răspunse Mac Ginty.

Gigantul se afla în cămaşă, iar pe vesta sa imensă scîlpeau lanţuri şi brelocuri din aur masiv ; un diamant arunca mii de flăcări printre firele de păr din barbă. Politica şi comerţul cu băutura, i-au adus puterea şi bogăţia deodată, şi găsea la fel de stupidă ideea închisorii sau a sărăciei, brusc apărută în ochii lui cu o seară înainte.

— Crezi că ştie multe despre noi ? întreabă el angoasat.

Mac Murdo scutură trist din cap.

— Se află aici de mult timp, de cel puțin șase săptămîni. Cu banii Companiei probabil că a obținut rezultate bune și nu le va păstra doar pentru el.

— În loja noastră, nu cred să avem vreun om slab. Poate doar, în afară de fricosul de Morris. Dacă cineva ne-o coace, numai el poate fi. Am de gînd să-i trimit în seara asta doi dintre băieții noștri, care să-l facă să mărturisească cu orice preț.

— Nu văd de ce, răspunse Mac Murdo. Vă mărturisesc că am o oarecare stimă pentru Morris și că mi-ar părea rău dacă i s-ar întîmpla ceva. O dată sau de două ori am discutat cu el afacerile din lojă și deși nu împărtășește întru totul ideile noastre, nu mi s-a părut a fi un trădător. Dar nu mă voi interpune între dvs. și el.

— Vreu să sfîrșesc cu diavolul ăsta bătrîn! strigă Mac Ginty într-o criză de nervi. De un an îl plătesc.

— Știți mai bine decît mine ce aveți de făcut, reluă Mac Murdo. Totuși, orice ați face, va trebui să aveți răbdare pînă mîine. De vreme ce problema referitoare la Billy Kerton nu s-a rezolvat, să-l păzim ca să nu ridice capul. Nu ne putem permite astăzi să fim călcați de poliție.

— Aveți dreptate, ar trebui să-i tăiem în bucăți ca să aflăm numele informatorului său. Nu cumva a mirosit că-l atrageți în capcană?

Mac Murdo începu să rîdă.

— I-am simțit punctul slab. I-am promis că-l voi pune în legătură cu banda ucigașilor. Va face tot ce vom dori. Am acceptat suma dată de el.

Mac Murdo rîdea în timp ce scoase un teanc de bancnote și-l răsfoi.

— Și eu voi primi tot atît cînd îi voi arăta documentele!

— Care documente?

— Documente fictive, la naiba. Statutul, regulament, lista membrilor. Și nu va plăcea deloc atunci cînd va afla sfîrșitul întîmplării.

— Crezi cumva că e fraier? zise Mac Ginty pe un ton sinistru. Nu te-a întrebat de ce nu i-ai adus hîrtiile?

— Aveți impresia că mă crede capabil de o astfel de

imprudență, eu, suspectat tot timpul și pe care căpitanul Marwin l-a filat toată ziua ?

— Într-adevăr, am aflat asta, zise Mac Ginty. Și mi-e teamă pentru tine, pentru ce va urma. Mă gîndesc să-l aruncăm într-un puț de mină, după ce vom fi terminat cu omul nostru, dar orice am face nu-l vom împiedica să locuiască la Hobson Patch. Mac Murdo ridică din umeri.

— Dacă vom reuși să fim destul de abili, zise el, niciodată nu se va putea dovedi că l-am ucis noi. Nimeni nu trebuie să-l vadă intrînd în casă la căderea nopții, și voi avea grijă să nu-l vadă nimeni ieșind. Ascultă-mă, domnule Consilier, îți voi explica întîi planul meu, apoi mi-l veï explica pe al dumitale. Veți veni la ora stabilită. Sosește aici pe la orele zece ; bate de trei ori, iar eu îi voi deschide, îl las să intre, și închid ușa la loc. Iată-l în mîinile noastre.

— Este simplu și clar. Pentru ceea ce va urma, va trebui să ne gîndim. Este înarmat, și oricît ar fi de îmbrobodit, tot își va lua măsuri de prevedere. Închipuiți-vă că-l fac să intre dintr-o dată într-o cameră unde se află șapte bărbați în vreme ce el se aștepta să mă găsească singur. Se poate servi de arma sa și să rănească pe careva.

— Ai dreptate. Zgomotul poate atrage toți sticleții din zonă.

— Într-adevăr.

— Iată deci cum voi proceda : veți sta în sufragerie, cea în care v-am primit în prima zi, îl voi duce cu vorba pînă ajungem la ușă, și-l voi lăsa sub pretext că trebuie să-mi caut hîrtiile. Astfel îmi voi permite libertatea de a veni să vă spun cum stau lucrurile. Apoi mă întorc și aduc documente false. În clipa în care va fi cufundat în lectură, eu voi sări asupra lui și îi voi lua pistolul. La apelul meu, voi trebuie să fiți gata. Cu cît veți veni mai repede, cu atît mai bine va fi căci este la fel de puternic ca și mine, și-mi va fi greu să-l țin pînă veți sosi voi. Dar cred că voi reuși. Sper.

— Planul tău mi se pare excelent, spuse Mac Ginty. Loja îți va rămîne îndatorată. Presupun că în ziua în care voi părăsi scaunul, voi ști pe cine să las în locul meu.

— Evident. Nu sînt constrîns de nimic, spuse Mac Murdo cu glas liniștit, dar nu fără a lăsa să se vadă faptul că elogia.

Întors acasă își luă măsuri de precauție în vederea tragicei seri care-l aștepta. Mai întîi scoase cele două revolvere ale lui de tip Dantah și Wesson, le curăță și le șterse, apoi controlă camera care urma să-i servească pentru urmărire. Era o cameră mare, în al cărei mijloc se afla o masă mare, albă, din lemn, iar la margine o sobă. Era luminată de două ferestre fără perdele, prevăzute cu simple jaluzele. Mac Murdo observă aceste lucruri. Bineînțeles că părea prea expusă vederii pentru o afacere atît de secretă ; dar ținînd cont de faptul că avea să se întîmple undeva departe de drum, inconvenientul avea mai puțină gravitate. În sfîrșit, Mac Murdo avu o scurtă conversație cu unul dintre pensionari. În ciuda faptului că făcea parte din bandă, Scanlan era un omuleț inofensiv, prea înțelept pentru a se opune camarazilor săi și care în adîncul sufletului său, avea oroare de scenele însîngerate. Mac Murdo îi relată pe scurt ceea ce urma să se întîmple.

— Foarte curînd, aici va muri un om. În locul tău, eu aș șterge-o, Mike Scanlan, aș înnopta în altă parte.

— Pe legea mea, Mac, nu voința, ci energia îmi lipsește. Cînd i-am văzut zilele trecute ucigîndu-l pe Dunn, directorul, mi-a trebuit multă voință ca să nu mi se facă rău Eu nu sînt la fel ca tine sau Mac Ginty. Dacă aș ști că membrii loiei nu mi-ar reproșa acest lucru, aș urma sfatul tău : aș pleca.

Cei șapte bărbați, veniră la ora fixată. Erau îmbrăcați în ținută decentă, ca niște cetățeni respectabili, însă privirile lor erau nemiloase, gurile strîmbe de ferocitate. Pe figurile lor se putea citi condamnarea lui Birdy Edwards. Nu exista nici măcar unul din ei care să nu-și fi pătat mîinile de sînge de cel puțin douăzeci de ori ; comiteau crima cu lipsa de sensibilitate asemănătoare cu cea a măcelarului. Cel mai redutabil, în aparență și în faptă, era bineînțeles, Patronul.

Harraway, secretarul, era un bărbat pricăjit, funfăit, care avea gîtul lung și descărnat, picioarele agitate, aflate într-o continuă mișcare și care nu ținea cont nici de legea nici de credință, neavînd nici un scrupul în gestiunea financiară a Ordinului. Trezorierul Carter, un tip imposibil mai degrabă urîcios, de vîrstă mijlocie și cu ceva talente de

organizator, nu a scăpat nici o crimă fără să nu se fi implicat adînc în ea. Fraţii Willaby, tineri, înalţi, subţiri, aveau privirile unor oameni de acţiune. În ceea ce-l priveşte pe Tigre Cormac, tînăr şi el, un bărbat puternic şi de a cărui ferocitate se temeau proprii camarazi. Mac Murdo pusese sticla de whisky pe masă, iar toţi ceilalţi se grăbeau s-o golească pentru a căpăta curaj. Baldwin şi Cormac erau de pe acum pe jumătate beţi, lăsîndu-se pradă instinctelor sălbatice. Cormac, cu mîinile întinse spre soba care emana căldură, căci nopţile erau încă răcoroase, înjură destul de tare :

— Asta înseamnă să-i faci omului bine.

— Da, zise Baldwin aprobîndu-l cu subînţeles. Să-l prindem pe Birdy Edwards şi pariez că va vorbi.

— Va vorbi, fiţi liniştiţi, zise Mac Murdo ai cărui nervi erau întinşi pînă la limita extremă, deşi ducînd tot greul afacerii părea de o detaşare extremă astfel încît ceilalţi erau încîntaţi.

— Îl lăsăm pe mîna dumitale să faci ce vrei cu el. Nu se va îndoi de nimic pînă în clipa în care îi vei pune mîna în gît. Păcat că nu aveţi jaluzele la ferestre.

Mac Murdo trecu pe la toate ferestrele şi trase toate perdelele.

— Nimeni nu ne mai poate vedea la ora asta.

— Şi dacă nu va veni ? Dacă a mirosit capcana ? zise secretarul.

— Vă garantez că va veni, răspunse Mac Murdo. Nu numai voi sînteţi nerăbdători. Atenţie !

Se auziră trei bătăi în uşă. Cei şapte bărbaţi încremeniră cu paharul în mînă părînd nişte figuri de ceară.

— Sfiit !

Mac Murdo le făcu semn să tacă. Schimbară între ei priviri exultante în timp ce pe ascuns îşi pipăiau armele.

— Pe viaţa voastră, nici un cuvînt ! şopti Mac Murdo ieşind din camera a cărui uşă fu închisă cu grijă. Cu urechea ciulită, se forţau să aibă răbdare. Numărară paşii camaradului lor care se depărta pe coridor. Auziră uşa de la intrare deschizîndu-se şi-l primiră pe vizitator. Paşii străini răsunau pe scări în timp ce o voce necunoscută pronunţa cîteva cuvinte. Apoi uşa se închise cu zgomot,

cheia fu răsucită în uşă : nu vor scăpa prada. Şi Tigre Cormac începu să rîdă atît de înspăimîntător încît Mac Ginty se văzu silit să-i astupe gura cu mîna.

— Calmează-te, nebunule ! murmură el. Poţi să ratezi totul.

Din camera vecină răzbătu o conversaţie zgomotoasă, care părea să nu se mai oprească. Deodată, uşa se deschise şi apăru Mac Murdo, ducîndu-şi un deget la buze. Se apropie de un capăt al mesei, îşi privi complicii, unul cîte unul. Se produse atunci în el o schimbare bruscă. Avea aerul unui om care se pregăteşte să îndeplinească o mare operă. Figura lui avea duritatea granitului. Ochii îi străluceau în cap ca două scîntei. Toţi îl priveau neclintiţi, avizi, fără să scoată vreun cuvînt. Şi continua să-i ţintuiască pe fiecare cu priviri straniî.

— Ei bine, zise în sfîrşit Mac Ginty, a venit ? Birdy Edwards e acolo ?

— Da, răspunse Mac Murdo încet. Birdy Edwards a venit : eu sînt Birdy Edwards ! După ce pronunţă aceste cuvinte, se scurseră cam zece secunde, timp în care camera părea complet goală, atît de adîncă era liniştea. Un vas cu apă aflat pe sobă se vărsă. Şapte figuri palide se ridicară deodată ; şapte bărbaţi îl priveau cu groază pe cel care-i privea de sus în jos. Se auzi un zgomot mare de sticlă spartă, împuşcături de arme răsunau şi străluceau în cadrul ferestrelor, perdelele căzeau zdrenţuite.

Scoţînd un urlet de urs rănit, Mac Ginty se îndreptă spre uşa întredeschisă : ameninţarea unui revolver şi ochii albaştri ai căpitanului Marwin care-l ţintuiau cu severitate îl făcură să se aşeze la locul lui.

— Mai bine stai pe loc, Domnule Consilier, zise cel, care pînă atunci se numise Mac Murdo. Iar dumneata, Baldwin lasă revolverul în pace, altfel mă oblig să trag. Hai, supune-te, pentru Dumnezeu ! Aşa, e bine ! În casă se mai află patruzeci de băieţi bine înarmaţi : calculaţi-vă şansele! Fii cu ochii pe ei, Marwin ! În faţa depunerii armelor, nu mai era posibilă nici un fel de rezistenţă. Asasinii fură dezarmaţi. Posomoriţi, confuzi, stupizi, se aflau cu toţii aşezaţi în jurul mesei.

— Înainte de a ne despărți, trebuie să vă spun cîteva cuvinte, spuse cel ce îi prinsese în capcană. Probabil că nu ne vom mai revedea decît în fața judecătorului și, v-aș sfătui să vă gîndiți la anumite lucruri. Acum ați aflat cine sînt cu adevărat. În sfîrșit, pot să spun că mi-am atins scopul. Eu sînt Birdy Edwards, trimis de agenția Pinkerton. Am fost ales pentru a vă distruge pe voi și clica voastră, am avut de jucat un rol dificil și periculos. Nici cel mai apropiat părinte al meu, nici cel mai scump prieten al meu, nimeni nu a bănuit nimic, nimeni, cu excepția căpitanului Marwin și a șefilor mei. În seara asta, mulțumesc lui Dumnezeu, partida s-a sfîrșit, și eu sînt cel care cîștigă !

Șapte figuri palide și rigide se aflau ațintite asupra sa ; ele exprimau o ură și o amenințare de neclintit.

— Poate veți crede că jocul va continua ? Fie ! Vă avertizez. În orice caz, cunosc pe mulți dintre voi care nu vor mai pune mîna niciodată pe vreo armă, nu mai vorbesc de 60 dintre acoliții voștri care, în seara asta, vor dormi la închisoare. Vă mărturisesc, că atunci cînd mi s-a încredințat acest caz, am refuzat să cred că există o societate ca a voastră. „Închipuiri de ziarist", îmi ziceam eu și mă îndoiam că aceea era realitatea. Mi s-a spus că faceți parte din Ordinul Oamenilor Liberi ; m-am dus la Chicago, unde am fost primit în societatea lor și nu credeam că în afara unei imaginații de ziarist, voi găsi o societate nu numai în ofensivă, dar ocupîndu-se cu afacerile. Totuși, trebuia să-mi îndeplinesc misiunea : așa că veneam din țara cărbunelui. Deîndată ce am ajuns, mi-am dat seama de eroarea mea, am înțeles că ziarele nu inventaseră nimic. Prin urmare am rămas și m-am înhămat la un nou caz. Nu am comis nici o crimă la Chicago. N-am fabricat niciodată un dolar fals. Toți aceia pe care vi i-am dat erau la fel de valoroși ca toți ceilalți, deci este cea mai bună afacere pe care am făcut-o în viața mea. Știam că mijlocul prin care trebuia să vă intru în grații erau banii, și am obținut rezultatul sperat. Așadar m-am afiliat lojei voastre infernale, am intrat în consiliul vostru. Veți spune poate că m-am arătat demn de a fi intrat în turma voastră ? Spuneți ce vreți, acum v-am prins. De altfel, vreți să știți adevărul ? Am făcut parte din banda care l-a pedepsit pe bătrînul Stranger ; nu

am avut timp să-l previn, dar am putut să-ți opresc mîna, Baldwin, în clipa în care ai vrut să-l ucizi. Dacă, pentru a-mi păstra poziția în mijlocul vostru v-am sugerat anumite lucruri, acesta a fost numai pentru a vă putea împiedica să le duceți la îndeplinire. Din lipsa unor informații suficiente, nu l-am putut salva pe Dunn și Manzies ; dar dacă criminalii au scăpat justiției nu mai este vina mea. Am avut grijă să-l previn pe Chester, Wilcox, înainte de a-i exploda casa ; cînd aceasta a explodat, el se afla la adăpost împreună cu familia. În ciuda a tot ceea ce am făcut s-au comis o mulțime de crime, dar gîndiți-vă de cîte ori s-a întîmplat ca un om pe care îl așteptați să vină pe un anumit drum, acesta a mers pe altul, sau cînd era plecat în oraș, în timp ce voi îl căutați acasă, el cine știe pe unde se afla. Toate acestea au fost opera mea.

— Trădătorule ! zise Mac Ginty strîngîndu-și dinții și șuierînd.

— Da, da, John Mac Ginty, numește-mă cum vrei, dacă asta te satisface. Dumneata și acoliții dumitale v-ați purtat ca niște dușmani ai lui Dumnezeu și ai oamenilor și a sosit vremea ca cineva să se interpună între dumneata și cei pe care îi strîngeai cu ușa.

Nu exista decît un singur mijloc de a reuși, și l-am obținut. Eu, trădător, îmi închipui că mulți oameni vor vorbi despre mine ca despre un eliberator cînd vor afla că pentru a-i salva a trebuit să cobor în infern. Am petrecut aici trei luni și nu mai vroiam să mai treacă nici o zi, cu toate că, trezoreria statului îmi oferea oricît. Eram fortat să rămîn pînă în clipa în care voi fi sigur că ați picat în capcană cu toate misterele voastre. Aș mai fi așteptat încă puțin dacă n-aș fi aflat că secretul meu se află în pericol ; o scrisoare primită în oraș amenința să aflați totul. Trebuia să acționez, așa că am acționat imediat. Nu mai am nimic de spus, în afara faptului că, în ziua morții mele mă voi gîndi că am reușit să fac ceva pentru valea asta. Să-mi fie strînse lucrurile, și la drum !

La căderea serii, Scanlan, rugat să ducă o scrisoare domnișoarei Ettie Scafter, a acceptat misiunea cu multă bucurie și înțelepciune, și începînd cu prima oră a dimineții, un tren special trimis de Compania de căi ferate

ducea doi călători dintre care unul era o femeie deosebit de frumoasă, iar celălalt un bărbat care era vizibil preocupat să-şi ia precauţii pentru a nu fi recunoscut. Călătoria lor se îndeplini fără oprire şi fără neplăceri. Ettie şi iubitul ei nu trebuiau să mai calce în Valea Groazei. Zece zile mai tîrziu se căsătoriră la Chicago, iar bătrînul Iacob Shafter asistă la nunta lor. Procesul asasinilor se resfăşură departe de locurile unde adepţii lor ar fi putut să-şi exercite influenţa. Încercau în van să lupte ; în van îşi aruncau membrii lojei rîuri de bani pentru a-i salva ; nici o declaraţie a vreunui apărător nu i-ar fi fost de folos împotriva declaraţiilor exacte, sigure, fără mînie, a unui om care studiase în cel mai mic amănunt viaţa lor, organizaţia şi crimele lor. După atîţia ani, fură în sfîrşit, zdrobiţi şi dezbinaţi. Valea putea în sfîrşit să vadă ridicîndu-se norul negru, care apăsase atîta timp asupra sa. Spînzurătoarea pusese capăt zilelor lui Mac Ginty, care devenise umil şi plîngăreţ în ultima sa clipă de viaţă. Opt dintre complicii lui îi împărtăşiseră soarta, alţii cincizeci fură condamnaţi la închisoare pe timp mai lung sau mai scurt. Opera lui Birdy Edwards era completă. Totuşi, Ted Baldwin scăpase justiţiei ; la fel şi fraţii Willaby şi alţii cîţiva dintre cei mai răi din bandă. Dispărură timp de zece ani, apoi, într-o zi se regăsiră liberi ; şi în ziua aceea Edwards, înţelese că liniştea lui era pierdută. Ei juraseră să răzbune moartea camarazilor lor şi încercau să o facă pe toate căile şi cu toate mijloacele. Îl vînară prin tot oraşul Chicago ; două tentative de asasinat lipsiseră puţin să nu-şi atingă ţinta. Refugiat sub un nume nou în California, mult timp fu întunecat din cauza morţii soţiei sale. Încă o dată le scăpă asasinilor şi plecă sub un nume fals, Douglas, lucrînd într-un ţinut singuratic, în inima muntelui, unde, asociindu-se cu un englez numit Barker, se îmbogăţi. În sfîrşit avertizat că urmăritorii lui i-au aflat drumul, fugi imediat în Anglia. Aici se căsători cu o femeie demnă de el ; şi astfel John Douglas duse timp de cinci ani în Sussex, o existenţă de gentilom de ţară, care trebuia să se întrerupă datorită straniilor evenimente de la conacul din Birlstone.

EPILOG

Curtea juraţilor poliţiei îşi încheie dezbaterea, deferindu-l pe John Douglas curţii cu juraţi, care îl achită pentru că acţionase în legitimă apărare. „Scoate-l din Anglia, cu orice preţ", „Fă-l să plece", îi scrisese Holmes soţiei sale. „Aici nu se află în siguranţă. Un pericol mai mare îl ameninţă acum". Trecuseră două luni de atunci şi amintirea acelui caz începea să se şteargă din minţi cînd într-o dimineaţă, un bilet enigmatic fu strecurat în cutia noastră de scrisori. „Ah ! Dumnezeule ! Dumnezeule ! Domnule Holmes, spusei eu deodată. Nici adresă, nici semnătură. Îmi vine să rîd cînd văd mesajul ăsta baroc ; dar Holmes îl luă cu o gravitate puţin obişnuită.

— Iar vreo poveste infernală, Watson, zise el. Şi cu fruntea încreţită se tolăni în fotoliul său.

Întrucît noaptea se lăsa, camerista noastră, doamna Hudson veni să ne anunţe deodată că un gentleman cerea să-i vorbească domnului Holmes pentru un caz de cea mai mare importanţă ! În aceeaşi clipă apăru în spatele ei domnul Cecil Barker, prietenul nostru de la conac. Părea obosit şi tras la faţă.

— Am veşti groaznice domnule Holmes, zise el.

— Mă temeam că aşa va fi, zise Holmes.

— Presupun că aţi primit o telegramă ?

— Nu, dar iată un bilet al cărui autor trebuie să fi avut o veste.

— Este vorba de sărmanul Douglas. Mi s-a spus că în realitate se numea Edwards, dar pentru mine, el va rămîne pentru totdeauna Jack Douglas din Benito Canon. Vă aduc la cunoştinţă că în urmă cu trei săptămîni s-a îmbarcat împreună cu soţia sa la bordul vasului Palmyrya care mergea spre Africa de Sud.

— Într-adevăr ?

— Pachebotul sosi la Cap noaptea trecută, şi în dimineaţa asta, am primit cahlograma următoare de la Ivy Douglas :

„Jack a dispărut în largul însulelor Sfînta Elena aruncat peste bordul navei de o rafală de vînt. Nu se ştie cum s-a întîmplat acest accident".

Ivy Douglas.

— Aşadar, s-a întîmplat ! zise Holmes gînditor. Ei bine, nu mă îndoiam că acest accident n-ar fi fost o maşinaţie bine manevrată.

— Prin urmare nu credeţi că a fost accident ?

— Nu.

— O crimă ?

— Bineînţeles.

— Şi eu sînt de aceeaşi părere. Aceşti asasini blestemaţi, monştri dezumanizaţi de răzbunare...

— Nu, nu dragă domnule, nu, zise Holmes. Aici a fost o mînă magistrală. Nici împuşcătură de la distanţă mică, nici revolver pierdut de cineva. Se poate recunoaşte mîna maestrului şi cînd, undeva se află Moriarty, nu mă înşel asupra lui. De data asta lovitura a plecat nu din America, ci din Londra.

— Ce vă face să credeţi acest lucru ?

— Faptul că a fost comis de un om care nu are dreptul să nu fie infailibil întrucît situaţia sa. care este unică, obligă asupra faptului că trebuie să reuşească în tot ceea ce întreprinde. O inteligentă deosebită, şi o putere de organizare s-au concentrat într-un singur om. Fără îndoială, că dacă iei un ciocan pentru a sparge o alună înseamnă să foloseşti energia în mod absurd, într-un fel cu totul extravagant ; dar în sfîrşit, aluna e spartă.

— Oare cum s-a putut amesteca în aceeastă afacere, individul despre care vorbiţi ?

— Ştiu doar un singur lucru, acela că primul cuvînt al lui a fost adresat de unul din locotenenţii săi. Americanii noştri s-au comportat ca nişte oameni avizaţi ; transportîndu-şi operaţiile lor în Anglia, au făcut ceea ce putea face orice alt criminal; au alipit cauzei lor acest oracol al crimei.

Mai întîi se mulțumiră să-și studieze victima, apoi să pună în aplicare un program de execuție. În sfîrșit, aflînd din ziare insuccesul tentativei lui Baldwin, a intervenit personal cu puterea lui de stăpînire obișnuită. M-ați auzit, la Birlstone, punîndu-l pe prietenul dumitale în gardă, știind că un mare pericol plutește deasupra lui. M-am înșelat, oare ?

Barker își ținea capul în mîini, și cu mînie în glas zise :

— Atunci va trebui să ne oprim aici ? Acest personaj demonic nu-și va găsi niciodată nașul ?

— N-aș spune asta, zise Holmes care părea să privească undeva departe ; nu cred că nu-l vom putea învinge. Dar lasă-mi timp ! Și rămaseră tăcuți cîteva minute în timp ce ochii lui divini încercau să pătrundă viitorul...

SFÎRȘIT